

Godište XIV. • broj 8 • kolovoz 2019.

2,5 KM / 10 kn / 1,3 EUR

MEĐUGORJE

Glasnikmira

ISSN 1840-1414

**30. MLADIFEST
MEĐUGORJE 2019**

Pođi za mnom!

**Marijanska opcija –
put Crkve i vjernika**

**Dani opipljive
Božje ljubav**

**Međugorje bi
trebalo proglasiti
marijanskim svetištem**

**Međugorje je
mjesto milosti**

Gospina škola | Događanja | Kršćanska obitelj pred suvremenim izazovima
Teološki podlistak | Iz života Crkve | Hrvatsko kršćansko nazivlje | Lectio divine

Draga djeco! Moj poziv je za vas molitva. Neka molitva bude za vas radost i vijenac koji vas veže s Bogom. Dječice, doći će kušnje i vi ne ćete biti jaki i grijeh će vladati, ali ako ste moji pobijedit ćete, jer vaše će utočište biti srce moga Sina Isusa. Zato, dječice, vratite se molitvi dok vam molitva ne postane život u danu i noći. Hvala vam što ste se odazvali mome pozivu.

Iz sadržaja

Fotografija na naslovnicu Foto Dani

Gospina škola

Marijanska opcija – put Crkve i vjernika, FRA T. PERVAN
Osposobljavanje za život, FRA M. ŠAKOTA
Čuvati svetost i misterij, P. TOMIĆ
Gospin ispovjednik, FRA Z. BENKOVIĆ
Marija nas vodi na putu Gospodnjem, S. ČOVIĆ-RADOJIČIĆ
Međugorje bi trebalo proglasiti marijanskim svetištem, D. JURČEVIĆ-ČERKEZ

MLADIFEST 2019.

Dani opipljive Božje ljubavi, P. TOMIĆ
Mladifest kao vrata u novu eru Međugorja, D. PAVIČIĆ

Meditacija

Događanja

Međugorje je mjesto milosti, S. ČOVIĆ-RADOJIČIĆ

Kršćanska obitelj pred suvremenim izazovima

Život u braku i obitelji je škola rasta u krjepostima, M. MILETIĆ
Idi za mnom! (Mk,10-21), K. MILETIĆ

Teološki podlistak

Marija na nebo uznesena – Velika Gospa, Gospojina, FRA T. PERVAN

Iz života Crkve

Hrvatsko kršćansko nazivlje

Je li i zločinac čovjek?, M. MAMIĆ

Poštovani čitatelji *Glasnika mira*, hvala na pitanjima, prijedlozima i savjetima koje nam šaljete. Pozornost posvećujemo samo i isključivo potpisanim pismima.

Uvodnik

UREDNIK
MARIO VASILJ TOTIN

Međugorje u službi nove evangelizacije

Mogao bih, poštovani čitatelji, poslije Seminara za svećenike i 30. Mladifesta dati oduška srcu i pisati velike riječi. Ipak, naš časopis jest kronika, dokument, koji treba čvrsto ostati na zemlji i donositi činjenice, a time dati doprinos procjeni i ocjeni onoga što se događa među nama u Međugorju. Stoga dopuštam samo dva citata iz pisama koje su mi poslali slučajni namjernici koji su ovih dana bili u Međugorju.

Evo prvoga: „Poštovani uredniče, molim Vas prenese svome čitateljstvu sljedeće: ovako nešto, a supruga i ja bijasmo na desecima najvažnijih europskih i svjetskih susreta mladeži, nema više na svijetu. Da, sve to izgleda glamurozno, pomalo već viđeno, jer mladi su uvijek mladi i zanimljivi: da pjevaju i plešu, vesele se... Ipak, poštovani uredniče, nas su oduševile naizgled nebitne kulise: na prilazu crkvi i svuda uokolo događala se ispovijed. Svećenici sa stolom bili su svuda uokolo, a istodobno je bilo liturgijsko slavlje koje je predslavio nadbiskup sarajevski, kardinal Vinko Puljić. Istodobno je koncelebriralo oko 600 svećenika. Onda ona veličanstvena kolona prezbitera za svetu pričest... ali vraćam se na priču i zahvalnost tim svećenicima koju su oko ispovijedali. Budite ponosni i u časopis prenijeti: to je nova evangelizacija, to je onaj novi evanđeoski X-faktor koji samo Bog može dati“ – eto tako piše moj prvi sugovornik.

A drugi je pak oduševljen organizacijom i protokolom: „Ne mogu se načuditi da među desecima tisuća mladih nema problema, jer upravo sam došao s Novalje (popularne destinacije Zrče) gdje mladi teroriziraju stare i mlade, i najmlade. Ovdje i nakon ponoći tek tu i tamo glasniji razgovor. Budite ponosni što se to događa pod plaštem Kraljice Mira, a od nas roditelja primite zahvalnost za sve što lijepo i plemenito naviještate našoj djeci“ – kaže drugi dobronamjernik.

Ovom prigodom valja nam donijeti najviši sud i izjave našeg poštovanog nadbiskupa Hosera koji se s nama dobro snašao i gradi međugorsku poruku cijelome svijetu: „Svakako smo u jednoj novoj dinamici nove evangelizacije. Ja osobno i intimno sam uvjeren da Međugorje nudi jedan novi model nove evangelizacije. Međugorje nije pod izravnom paskom Vijeća za novu evangelizaciju, nego je pod brigom državnog tajništva. U svibnju je objavljeno priopćenje Svete Stolice da je dopušteno službeno organizirati hodočašće od strane župa, biskupija, biskupa, kardinala i da oni mogu biti nazočni na svećanim slavljinama, a ovih dana upravo smo tome svjedoci, a to znači da je Sveti Otac otvorio velika vrata za ulaz u Međugorje“ – rekao je mons. Hoser.

Doista, Međugorje jest svakodnevna škola kršćanskoga života, svetosti, molitve. Ono o čemu Papa neumorno govori – o novoj evangelizaciji, o ispovijedi, o štovanju euharistije, Božjoj riječi, o klanjanju pred Presvetim – Međugorje prakticira već gotovo četiri desetljeća u punom smislu te riječi.

Dok je na zapadu uvelike iščeznula praksa osobne ispovijedi, dotle smo svjedoci – upravo za festivala mladih – da se mladi ispovijedaju danonoćno. Svećenici su do iza pola noći ili ranoga jutra u ispovjedaonicama. Očito, sakrament ispovijedi i pomirenja doživljava ovdje svoju renesansu. Čovjek želi živi i osobni susret s Kristom, a taj je najopipljiviji i najdojmljiviji upravo u oprostima grijeha.

Univerzalnost Crkve koja se ovdje doživljava govori o tome da je Marija Majka cijele Crkve i da se ovdje ljudi razumiju jer svi govore zajedničkim jezikom: ljubavi, vjere, nade, iste vjeroispovijedi. Svatko na svome jeziku, ali svi zajedno i kao jedan, jer nas okuplja u jedno Duh Sveti.

Omve, gore prenesenom mogu dodati samo vapaj i molitvu da se sve ovako zbude i nastavi kako to vide naši hodočasnici, ali još važnije izaslanik Svete Stolice, velepoštovani nadbiskup Hoser. „Dođite u Međugorje i vidite!“

GLASNIK MIRA

Utemeljitelj i nakladnik
Informativni centar MIR Međugorje
Glavni urednik
Mario Vasilj Totin
e-mail: mario.vasilj@medjugorje.hr
Tel.: 00 387 36 653 323

Služba pretplate

Nikolina Šivrić
e-mail: pretplategm@medjugorje.hr
Tel.: 00 387 36 653 300

Lektura

Ana Vulelija

Grafičko oblikovanje

SBD, Mostar

Tisak

Fram Ziral, Mostar

List je prijavljen kod Ministarstva prosvjete, znanosti, kulture i športa Hercegovačko-neretvanske županije pod brojem R-05-05-42-2175-86/06 od 12. siječnja 2006.

Godišnja pretplata (12 brojeva): Hrvatska 130 HRK, BiH 30 KM, europske zemlje 40 €, Švicarska 60 CHF, USA, Kanada i Južna Amerika 80 USD, Australija 120 AUD.

UPLATE

Iz BiH u KM: Informativni centar MIR Međugorje d.o.o. - Glasnik mira. Naziv banke: Unicredit Bank, Žiroračun broj 3381202200129568.

Iz Hrvatske u HRK: Informativni centar MIR Međugorje d.o.o. - Glasnik mira. Adresa: Gospin trg 1, 88266 Međugorje, Bosna i Hercegovina, Naziv banke: OTP banka d.d., IBAN: HR0524070001100663037, SWIFT: OTPVHR2X

Iz Švicarske u CHF: Katholische Kroatenmission, Postfach 9057, 8036 Zürich. Naziv banke: UBS AG Zürich - Wiedikon (0270/00), Kontonummer: 805418.40A (svrha uplate: Glasnik mira), IBAN: CH63 0027 0270 8054 1840 A, BIC: UBSWCHZH80A, UBS Postkonto Nr: 80-2-2

Iz svih zemalja EU u €: Informativni centar MIR Međugorje d.o.o. Čitluk, Gospin trg 1, 88266 Međugorje. Naziv banke: LIGA BANK EG (svrha uplate: Glasnik mira), BIC: GENODEF1M05, IBAN: DE88750903000002155044

Za sve valute iz drugih zemalja: Za sve valute iz drugih zemalja: Informativni centar MIR Međugorje d.o.o - Glasnik mira. Naziv banke: UniCredit Bank, SWIFT: UNCRBA22, IBAN:BA393380604802774622 (svrha uplate Glasnik mira).

Adresa: Glasnik mira, Gospin trg 1, 88266, Međugorje, BiH
e-mail: glasnikmira@medjugorje.hr, **Internet:** www.medjugorje.hr, www.medjugorje.hr/hr/glasnik-mira

U skladu s dekretom pape Urbana VIII. i uredbom II. vatikanskog koncila, nakladnik izjavljuje da nema nakanu preteći sud Crkve o nadnaravnosti prirode događaja i poruka o kojima je riječ na ovim stranicama. Taj sud pripada kompetentnom autoritetu Crkve, kome se autor potpuno podvrgava. Riječi poput "ukazanja, čudesa, poruke" i slično imaju ovdje vrijednost ljudskog svjedočenja.

Poštovani, zbog značajnog povećanja poštarine, morali smo, na žalost, povećati i visinu godišnje pretplate (12 brojeva) na naš mjesečnik. Od 2019. godine godišnja pretplata za BiH iznositi će 30 KM, za Hrvatsku 130 HRK, za europske zemlje 40 €, za Švicarsku 60 CHF, za USA, Kanadu i Južnu Ameriku 80 USD te Australiju 120 AUD.

MARIJANSKA OPCIJA – PUT CRKVE I VJERNIKA

Svijetom se širi sve veća nelagoda zbog neizvjesne sutrašnjosti. Čini se, sve izmiče kontroli. Najzornije se to vidi u klimatskim promjenama koje naglo zahvaćaju svijet i mijenjaju klimu. Tropske oluje, uragani, tajfuni, a kod nas snažne oluje praćene tisućama munja i gromova, poplave gdje ih nikada nije bilo, velike vrućine i suše. Zemlja, podzemlje, podmorje, nebo, zrak, sve je zahvaćeno mijenama, otapanje leda na polovima. Uzrokom tomu je ljudsko neodgovorno ponašanje u odnosu na Božje stvorenje. Stoga ljudi traže nešto solidno, konkretno, sigurno, na što se mogu osloniti, lijepo, u što mogu položiti nadu i budućnost.

PLANIRANI KAOS?

Što učiniti? Suočeni smo s golemim kaosom, ne samo u prirodi već i u društvu, pogotovo u politici. Nakon 11. rujna 2001. u Americi i svijetu ništa nije isto. Američki div doživio je svoj vrhunac (apogej) i otada se urušava; drugi se podižu, prijete osvojiti svijet pronalascima te ljudskom i vojnom nadmoći, a terorizam drži svijet u napetosti.

Ugroženi su društvo, život, obitelj, brak, budućnost djece. Crkva plaća cijenu obranaškog ponašanja i stajališta. Čini se, u svemu zaostaje za svjetskim trendovima, dok je nekoć bila zamašnjak kulture i civilizacije. Bila je branitelj Božjeg zakona zapisana u srcima, koji danas u postmodernom društvu gotovo svi niječu.

Čovjek je spreman činiti što ga volja, traži pravo izbora, ne postoji jasna demarkacijska linija između dobra i zla. Pobrkanе su granice. Zlo se predstavlja dobrim, a dojučerašnje dobro prikazuje se kao smetnja i zlo... Izopačenost misli i nazora. Ozbiljuje se ono da čovjek misli onako kako živi, sukladno sa svojim (ne)moralnim ponašanjem, a ne živi prema onome što mu savjest kao životni kompas nalaže. Ozbiljuje se ona „ako Boga nema, sve je dopušteno“ (Dostojevski). Ili pak onda iz Proroka Izaije (5,20): „Jao onima koji zlo dobrom nazivaju, a dobro zlom, koji od tame svjetlost prave, a od svjetlosti tamu, koji gorko slatkim čine, a slatko gorkim!“

BENEDIKTOVA OPCIJA

Američki novinar, obraćenik Rod Dreher promišlja stanje u svijetu i Americi. Plod toga je njegova svjetska uspješnica *Benediktova opcija*. Namijenio ju je američkom društvu, ali su se i drugi u njoj prepoznali. U knjizi kuša dati odgovor kako se suočiti s progonom vjere i vjernika u društvu, kako se suočiti s društvenim kolapsom i urušavanjem.

Jedno je jasno: Stvari su krenule u krivom smjeru, svakim danom biva sve gore. Kako se suočiti s kaosom koji nam prijete? Kako se to nekoć kršćanska Europa pretvorila u nekršćansku, sad i u protukršćansku, a svjesni smo da je kršćanstvo, da je osoba Isusa Krista, utisnula svemu svoj neizbrisivi biljeg tijekom dvaju kršćanskih tisućljeća. Dreher nudi rješenje kako živjeti u protukršćanskom svijetu.

Nudi ono što je učinio Benedikt u šestom stoljeću, nakon propasti Zapadnog rimskog carstva. Rim se urušio, na izdisaju je, u agoniji nastavlja živjeti svoj dekadentni život. Benedikt se povlači iz kvarnog Rima u pustinju. Ne bijeg iz svijeta, nego kuša obnoviti svijet snagom Radosne vijesti, Isusa Krista te obiteljskih rimskih vrijednosti. Htio je unijeti kršćanski poredak u postojeći kaos koji je nastao seobom naroda te rušenjem kulturnih dobara pod najezdom Vandala i sličnih barbarskih naroda.

Daju se povući poredbe između današnjeg Zapada i propasti Rimskog carstva u Benediktovo vrijeme. Nekoć

FRA TOMISLAV PERVAN

ŠTO MARIJA KONKRETNO ČINI, ŠTO MARIJANSKA OPCIJA STVARA U SVIJETU, ODCITAVA SE I NA MEĐUGORJU. OVIH SMO DANA SLAVILI 30. FESTIVAL MLADIH. VIDIMO KAKO SE IZ „GORUŠIČNA ZRNA“, IZ ONIH MALIH POČETAKA RAZVILO GOLEMO STABLO KOJE JE OBUHVATILO CIJELI SVIJET. ŠTO ZNAČI DOLAZAK MLADIH IZ VIŠE OD 80 ZEMALJA ILI PAK OKO OSAM STOTINA SVEĆENIKA, DOLAZAK KARDINALA IZ SAMOGA VATIKANA ILI TOLIKIH BISKUPA I NADBISKUPA TE NAŠEGA SARAJEVSKOGA METROPOLITA – PAK TO JE LJUDSKIM KATEGORIJAMA NEMJERIVO I NEPREDOČIVO. PA VIŠE OD OSAM STOTINA SVEĆENIKA ZAPRAVO JE GOTOVO 2 PROMILA SVIH SVEĆENIKA U SVIJETU.

slavna Kartaga i Rim propali su jer građani nisu bili spremni braniti svoje granice. Odbijali su vojnu službu pa su postali lakim plijenom nadirućih naroda. Slično se i danas zbiva u Europi. Društvo ne odricanja, nego hedonizma, koji otupljuje dušu i moral, društvo „selfija“, samozaljubljenika u sebe.

URUŠAVANJE MORALNIH VRIJEDNOSTI NA ZAPADU

Suočeni smo s totalnim urušavanjem morala, sofisticiranim oružjem za masovno uništavanje, globalizmom, tehnologijom, posvudašnjim nadzornim kamerama, dronovima, civilizacijom koja nadzire sav privatni život građana. „Velik Brat te gleda!“ Prije stotinu godina O. Spengler objavio je djelo o Propasti Zapada, povjesničar A. Toynbee promišljao je dosadašnje civilizacije te došao do zaključka kako civilizacije nisu nestale zbog vanjskih ugroza i napada, nego su se iznutra ispraznile, moralnim posrnućem. Duhovni vakuum ispunjen je prizemnim prohtjevima i razvratnim življenjem. Toynbee tvrdi kako civilizacije umiru ne od ubojstva, nego samoubojstva. Srljaju u samoubojstvo, što je danas očito. Poput stara stoljetna crvotočna stabla te ga i obični nalet oluje ili jačega vjetera sruši.

Toynbee je proučavao 26 velikih civilizacija i njihovo propadanje. Nove civilizacije nisu nastale iz masovnih pokreta nego kreativnih manjina i pojedinaca. Te su manjine i pojedinci poput kvasca u golemu tijestu. Ne trebaju masovni pokreti, nego pojedinci koji (po)znaju pravi izvor, biotop snage, energije, milosti za preobrazbu svijeta. Najzorniji je tu primjer Isusa Krista i Dvanaestorice.

KREATIVNE MANJINE – NADA CRKVE

Benedikt nije samo otac zapadnoga redovništva, nego su njegove opatije sačuvalе antičku baštinu. Zacijelo bi ta baština nestala da nije bilo opatija i samostana. One bijahu male „Božje države“ na zemlji, staništa u kojima se njegovao duh Evanđelja i misija, gostoprimstva, molitve, ljubavi. Ujednačeni ritam molitve, rada i odmora stvorio je velikane, svetce, ti su pojedinci očevali i prenijeli kulturu i civilizaciju u Europi, potom i cijelom svijetu.

Je li Benediktova opcija najbolja za naše doba? Postoje pokušaji da se promiču i druge opcije, primjerice Dominikova, Franjina (na njezinu je tragu papa Franjo), don Boskova, ali nijedna nije do te mjere sveopća da bi se dala primijeniti na sve vjernike. K.G. Chesterton je mudro kazao kako je sv. Franjo prosuo i posijao svijetom što je Benedikt čuvao u opatijama. Pogledajmo samo zemljovid Kalifornije te imena naselja kojima su franjevački misionari davali imena! Sukladno kalendaru crkvene godine. Čini se ipak da je za sve nas najprikladnija Marijina, marijanska opcija.

Ugroženi su društvo, život, obitelj, brak, budućnost djece. Crkva plaća cijenu obranaškog ponašanja i stajališta. Čini se, u svemu zaostaje za svjetskim trendovima, dok je nekoć bila zamašnjak kulture i civilizacije. Bila je branitelj Božjeg zakona zapisana u srcima, koji danas u postmodernom društvu gotovo svi niječu.

MARIJANSKA OPCIJA ZA CRKVU

Naime, Marija se spominje šest puta u Novom zavjetu, ali su minula stoljeća dokazom kako je Marija najsilnija žena i majka u povijesti. Anđeo je proglašava „Milosnom“, Punom milosti, što je izdiže iznad drugih likova povijesti. Na nju se dade primijeniti Isusova o „gorušičnom zrnu“. Iz sitna sjemena izrastao je lik, najsnažniji na svijetu, lik koji je oblikovao povijest.

Američki časopis „National Geographic“, najveći svjetski mjesečnik, izdaje se u milijunskim nakladama, osim na engleskom i na četrdesetak jezika diljem svijeta, u svome božićnom izdanju 2015. proglasio je Mariju „najmoćnijom ženom svijeta“, a časopis Time proglasio najštovanijom ženom u ljudskoj povijesti. S pravom. Marija – zamašnjak evangelizacije i preobrazbe cijeloga kontinenta, primjerice u slijedu njezinih ukazanja u meksičkoj Guadalupi 1531. Nakon ukazanja više od deset milijuna domorodaca, Azteka, prihvatilo je kršćanstvo i Isusa Krista. U Meksiku, ali i u cijeloj Latinskoj Americi, Marija je sveprisutna. Bitka kod Lepanta te pod Bečom vežu se uz Marijino ime, njezina ukazanja u Fatimi pretkazala su krvave prevrate, širenje zabluda po cijelom svijetu u 20. stoljeću, ako se svijet ne obrati. Marijina su se pretkazivanja ozbiljila, i danas su sudobna.

Marija je u svim srcima. Majka je to koja unosi čar i ljepotu u umjetnost, slikarstvo, glazbu, pjesništvo, donosi mir. Njoj su u čast podignuta najljepša zdanja, Notre Dame u Parizu, Chartresu, najljepše su skulpture Marijine (Pieta), skladbe, soneti i spjevovi. Ona je savršena poveznica Neba i Zemlje. Njezina uloga u oblikovanju povijesti, stvaranju kulture, njezin zagovor koji su milijuni iskusili, zборе o njezinoj nezaobilazivoj ulozi u ljudskoj povijesti i svijesti.

MARIJA – NE BOŽICA NEGO ŽENA IZ PUKA

Nije Marija božica ni božanstvo, nego žena iz puka, nepoznata Nazareta. Živjeti marijansku opciju znači pretakati u sebe i živjeti njezin „Fiat“, „Magnificat“, „Mač boli“ starog Šimuna, Kanu Galilejsku, Mariju pod križem, gdje nas uzima za djecu kao Majka, Duhove, gdje je stožerni lik među apostolima. Njezina je uloga pripremiti nas za svoga Sina. Od nas se iziskuje duhovna zrelost koja se pouzdaje u njezin zagovor, ljubav i mudrost kojom djeluje u životu Crkve.

Odnos prema Mariji treba biti sinovski. Jednostavan, ne površan. Mnoge nam se stvari čine jednostavne, ali su

Foto: Arhiv ICM

ODNOS PREMA MARIJI TREBA BITI SINOVSKI. JEDNOSTAVAN, NE POVRŠAN. MNOGE NAM SE STVARI ČINE JEDNOSTAVNE, ALI SU U SEBI SNAŽNE, UČINKOVITE I IZNEHAĐUJUĆE DUBOKE. POPUT MODRA JEZERA, MIRNA, SA SVOJIM TAJNIM, SKRIVENIM DUBINAMA, MAKAR PRIVID VARA. PRIMJER LJUBAVI IZMEĐU MAJKE I DJETETA. SVAGDANJA, ALI TO JE NAJMOĆNIJA VEZA NA SVIJETU. KOLIKO JE PREMA NAMA, SVOJOJ DJECI, VEĆA LJUBAV MAJKE KOJU NAM JE S KRIŽA DAO ISUSI?

u sebi snažne, učinkovite i iznenađujuće duboke. Poput modra jezera, mirna, sa svojim tajnim, skrivenim dubinama, makar privid vara. Primjer ljubavi između majke i djeteta. Svagdanja, ali to je najmoćnija veza na svijetu. Koliko je prema nama, svojoj djeci, veća ljubav Majke koju nam je s križa dao Isus!? Žudi Marija pomoći nam s neba, iz nebeskih prostranstava. Stoga i njezina ukazanja tijekom minulih pet stoljeća. Od vremena reformacije, koja je počela ruganjem Mariji, njezinu štovanju, uništavanjem njezinih slika i kipova. Svjedočimo, tko je prezreo Majku, prezire i niječe njezina Isusa, Božjeg Sina. Svjedoci smo toga u protestantizmu.

Marija najbolje zna cijenu našega spasenja, što je podnio Sin za nas da bi nas otkupio. I ne želi da se to proigra, upropasti, ode u besćenje. Zato njezina ukazanja tijekom povijesti. Njoj je povjerena posebna, jedinstvena, proročka uloga u povijesti spasenja. O tome je iz vlastita iskustva govorio sveti Ivan Pavao II.

Spomenuli smo gore urušavanje njujorških Blizanaca. Urušavanje u ognjenoj stihiji tornja izravno nad

oltarom crkve Notre Dame u Parizu u Velikom tjednu 2019. podsjeća na urušavanje Blizanaca u New Yorku 11. Rujna 2001. Visoki tornjevi na našim prvostolnicama probij su horizontale u kojoj živimo prema gore, prema vertikalni, nebesima.

Urušavanje u New Yorku bijaše znamen rušenja novčarskoga, gospodarskoga američkog diva, ovo urušavanje u Parizu nakon katastrofalnoga požara odaje dojam urušavanja kršćanske civilizacije. Nikakva slučajnost. Podsjeća na uništenje u ognju židovskoga Hrama za osvajanja Jeruzalema o čemu svjedoči povjesničar Josip Flavije. Bilježi kako se iz Hrama čuo tutanj i glas: „Idimo odavle!“ Kao za proroka Ezekielu. Bog, Slava Božja, „Božja šekina“ napušta Hram.

Slava Gospodnja napušta dom. Bog se povlači iz svoga Svetišta jer su ga ljudi obeščastili. Sam se Bog grozi nad silinom otpada, ne podnosi ga više. Zašto bi ti tornjevi katedrala ponosno stršili u nebo, upućivali na nebo, kad malo tko upire pogled u nebo ili od neba nešto očekuje? Ljudi štaviše postupaju arogantno, s prijezirom na svetinje. Svjedoci smo kako se godišnje stotine crkava u Francuskoj i diljem Europe obeščastuju, profanira, prenamjenjuje, kako se stavljaju na dražbu.

Katedrale sa svojim tornjevima kriju u sebi tajnu, požar je samo znak da Bog ne podnosi trajni karneval koji se odvija u crkvama koje su postale muzeji i turističke atrakcije. Pitamo se, zašto su Europljani za požara Notre Dame plakali kad niječu svoje povijesne kršćanske izvore i početke? Zašto oni koji niječu vrijednost prošlosti i značenje vjere tijekom tisućljeća oplakuju propast spomenika koji je bio

Božji oltar na zemlji, oltar na kome se prinosila žrtva te vjere?

Notre Dame nije spomenik, nego u kamenu utjelovljena vjera i Božja riječ. Svi kipovi u kamenu na tome zdanju nalik su trajnim nebeskim čuvarima koji drže stražu nad gradom. Požar i urušavanje tornja samo su logična posljedica našega ophođenja s poviješću. Zaborav, ismijavanje, ironija, histerija koja ljude zahvaća kad se govori o vjeri, napredak kao fetiš komu se klanjamo – i sve jednoga dana svršava u plamenu.

Nekoć je Leon Bloy govorio kako je rođen u godini kad je Djevica u La Salettu plakala. S razlogom, veli on, i zbog mene. Nismo kao vjernici od jučer, ne može se povijest skinuti na mobitel poput aplikacije, ne, ona je trajnija. Djevica je unutar Notre Dame preživjela, sa svojim blagim osmijehom. Možda je i to tračak nade. Ne će nas pokrenuti naprijed tisuće *selfija* koje negdje kao turisti „ispucamo“, u samozadovoljstvu. To ne rađa kulturu ni civilizaciju. Ovi kameni spomenici utvrde su protiv sudobnoga nihilizma i tehnike. Žalosna Gospa koja plače nad naraštajem poziva nas na zaokret u životu.

IVAN PAVAO II. I MARIJA

Vrijedi podsjetiti se na ono što je izrekao kardinal Wojtyła američkim biskupima 1976., za proslavu 200. obljetnice američke neovisnosti; zvuči nevjerovatno, proročki, ali naskroz istinito. „Suočavamo se – govorio je potonji papa – s najvećim povijesnim sukobom kroz koji je čovječanstvo prošlo. Ne vjerujem da to u potpunosti shvaćaju širi krugovi američkog društva ni širi krugovi kršćanskih zajednica. Suočeni smo sa završnim sukobom između Crkve i Protucrkve, Evandjelja i Protuevandjelja. Moramo biti spremni na silne kušnje, u ne dalekoj budućnosti. Kušnje koje će od nas iziskivati spremnost položiti i vlastiti život te totalno predanje samih sebe Kristu i za Krista. Vašim i mojim molitvama moguće je ublažiti te nevolje, ali nije moguće odvratiti ih... Koliko je puta obnova Crkve prolazila kroz krvava razdoblja! Ni ovaj put ne će biti ništa drukčije“. Izrekao je to na vrhu američke moći, za osvajanja Mjeseca, uoči pada Berlinskog zida te Crvenog zmaja, carstva Zloga.

Nakon više od četrdeset godina otkako su riječi izrečene možemo

zaključiti, sveti je Papa, mučenik i mistik, izrekao tešku i gorku istinu s kojom smo i danas suočeni. Njegove riječi moramo uzeti ozbiljno. Proživio je on teške zabluda nacizma i komunizma, zamalo je pao od metka atentatora iz islama. Prema vlastitim riječima spasila ga je Fatimska Gospa. Cijeli svoj život stavio je pod Marijin plašt geslom *Totus Tuus*, nakon što je kao dječak ostao bez majke, siročić.

Svjedoci smo apokaliptičke konfrontacije Crkve i Protucrkve, Žene i Zmaja, Krista i Antikrista, Marije i Protumarije (koje je simbol tzv. „Madonna“ – krštena kao Veronika, znamen Protumarije i razvrata, te njezini ženski epigoni, pop-zvijezde). Na nama je posegnuti za sredstvima što ih nudi Nebo u borbi.

Isusova i naša Majka zna što nam treba. Nužnost je to trenutka. Progon je započeo za Isusova bijega u Egipat, s Majkom i Josipom, traje do dana današnjega. Milijuni kršćana tijekom dvaju tisućljeća dali su svoje živote za istinu Boga među ljudima. Živimo u doba najžešćih progona i mržnje protiv Krista, Marije i kršćana, Crkve. Upravo ovih godina, u novom tisućljeću. Obistinjuju se

Marija najbolje zna cijenu našega spasenja, što je podnio Sin za nas da bi nas otkupio. I ne želi da se to proigra, upropasti, ode u besćenje. Zato njezina ukazanja tijekom povijesti. Njoj je povjerena posebna, jedinstvena, proročka uloga u povijesti spasenja. O tome je iz vlastita iskustva govorio sveti Ivan Pavao II.

Foto: Arhiv ICM

riječi svetoga Pape.

Marija – na nebo uznesena – Velika Gospa cilj je vjerničkih molitava te hodočašćenja ovih dana. Svakodneвно molimo Salve Regina – Zdravo Kraljice, antifonu staru tisuć godina. Treba je moliti polagano, riječ po riječ. U kratkoj, jezgrovitoj, sadržajem bremenitoj imamo dvokratno govor o egzilu, progonu.

Jednom smo „prognani sinovi Evini“, koji se Mariji utječemo, a na kraju molimo da nakon ovoga progona, „egzila“ (*post hoc exilium*) svrne na nas svoje milostive oči te nam pokaže lice svoga Sina. Očito, u ovoj suznoj dolini nismo doma, u zavičajju. Zavičaj je drugdje. „Domovina je naša na nebesima“, poručuje Pavao Filipljanima (3,20). Marija na nebo uznesena svojim životom pokazuje put, vodi nas kao Majka za ruku, Hodegetria. Neka nam Marija i njezin primjer budu životna opcija u svakom pogledu. Majka, Voditeljica, Učiteljica.

Što Marija konkretno čini, što marijanska opcija stvara u svijetu, očitava se i na Međugorju. Ovih smo dana slavili 30. festival mladih. Vidimo kako se iz „gorušična zrna“, iz onih malih početaka razvilo golemo stablo koje je obuhvatilo cijeli svijet. Što znači dolazak mladih iz više od 80 zemalja ili pak oko osam stotina svećenika, dolazak kardinala iz samoga Vatikana ili tolikih biskupa i nadbiskupa te našega sarajevskoga metropolita – pa to je ljudskim kategorijama nemjerivo i nepredočivo. Pa više od osam stotina svećenika zapravo je gotovo 2 promila svih svećenika u svijetu.

Znamo što uzrokuju u čovjeku dva promila alkohola. Ali što će donijeti dva promila trijezne opojnosti Duhom Svetim o čemu govori Pavao u Poslanici Efežanima (5. poglavlje)? Novi zamašnjak, novi proplamsaj Duha Svetoga, nove Duhove! To Crkva priljubljuje, za to moli. Dvojica od jedne tisuće svećenika bila su u Međugorju. Stotine je svećenika danonočno ispovijedalo, u ispovjedaonicama, na podzidama, crkvenim stubama, na onim cvjetnim parapetima ili pak na pločniku. Štola oko vrata i mladi pokajnici ispovijedaju svoje grijehe. Bog im treba, treba im mir. A Marija upravo to čini u Međugorju. Možda je ovo uvertira za skorajnji dolazak samoga Svetoga Oca u Međugorje. Hvala Gospodinu i Gospi na njihovu silnom daru.

Gospa nas uči da kad nemamo ljubavi, ništa ne možemo, a kad imamo ljubavi, sve je moguće. Nedostatak ljubavi uzrok je zašto ne možemo podići ruku i nekoga pozdraviti, pričati s određenom osobom, zašto ostajemo u sukobu i nepraštanju. Nasuprot tome ljubav nas čini sposobnima da možemo pozdraviti osobu, prići joj i pričati s njom. Ljubav je nutarnja snaga koja unatoč mnogim 'razlozima' čovjeka čini sposobnim nadići nepravde i pobijediti zlo, vidjeti dobro u drugima i odlučiti se za praštanje.

OSPOSOBLJAVANJE ZA ŽIVOT

FRA MARINKO
ŠAKOTA

GOSPA NIKAD NE KAŽE: „JA ČU OD VAŠ OTKLONIT SVE POTEŠKOĆE, SVE PROBLEME, SVE LJUDE KOJI VAM SE NE SVIĐAJU, SVE BOLESTI...“ U svom odgoju usmjerena je na drugo: „Ja vas pripremam za nova vremena da budete čvrsti u vjeri i ustrajni u molitvi kako bi preko vas Duh Sveti djelovao i obnovio lice zemlje.“ (25. lipnja 2019.)

Sve što Marija čini prema nama dolazi iz njezina iskustva, iz onoga što je Bog činio prema njoj. Nije joj anđeo rekao: „Marijo, Bog će od tebe otkloniti sve prepreke, sve poteškoće i nejasnoće, sve neugodne i opasne ljude kao što su Herod i Poncije Pilat...“ Nasuprot tome izazova, kušnji i prepreka na njezinu životnom putu bilo je napretak. Pa ipak Marija se nije tužila: „Zašto si mi, Gospodine, dopustio da trpim? Zašto od mene nisi odmakao križeve i poteškoće?“ Marija je prihvatila Božju volju i osposobljena iznutra, s potpunim povjerenjem u Boga, koračala životnim stazama.

Neki roditelji u odgoju griješe prema svojoj djeci već u želji. Naime, svaki roditelj želi da njegovu djetetu bude dobro. Svatko bi na prvi pogled pomislio: „Zar je u tome nešto loše? Pa to je normalno.“ Na prvi pogled je tako, no spomenutih željama nedostaje nešto važno, a to je da djeca *postanu dobra*. „Kad se nastoji u svemu ugoditi djetetu i kad se čini sve da mu bude dobro, a zaboravi se nastojanje da dijete i postane dobro i da se za to dobro treba truditi, onda se dogodio prvi veliki lom u čovjeku. Time čovjek postaje duhovno i duševno lijen i traži

najlakše putove da mu bude dobro, da se lijepo osjeća. U isto vrijeme gubi strpljivost i nema snage boriti se da bude dobar i tako lako poklekne.“ (fra Slavko Barbarić)

Dakle, takvi roditelji imaju dva pogrešna stava. Prvi je poštediti dijete od napora, otklanjajući ispred njegovih nogu prepreke koje bi se mogle pojaviti, a drugi se sastoji u omogućavanju djetetu da dođe do materijalnih stvari, do svega što poželi, lako, bez truda.

No, to ima svoje posljedice, a najteža je nerazvijenost duševnih snaga, zbog čega se mladi čovjek lako obeshrabri ili očajava odmah kad se nađe u teškoj situaciji. Mnogi propuštaju razviti duševne snage kao što su strpljivost, slušanje drugih, razumijevanje, čekanje, izdržljivost, praštanje, prihvaćanje...

Nepripremljenost za život, za nepredviđene i neplanirane situacije, posebno se opaža u mladih koji ulaze u brak. „Nitko ne ženi čovjeka kojega ne ljubi. Ali postoje mnoge rastave. Zašto? Možda zato što ne mogu podnijeti svoga partnera u jednoj posebnoj točki. Nemaju snagu da drugoga podnesu i oprostite mu pa se obitelj razara.“ (fra Slavko Barbarić)

GDJE SU RJEŠENJA?

Fra Slavko je učio roditelje: „Omogući djetetu sve što mu je nužno potrebno, a uči ga iskustveno da je sve plod nečijeg truda i muke. Ne dopusti djetetu da olako dolazi do suvišnih stvari i ne ispunjavaj mu svaku želju da se smiri. Jer, tko počinje davati djetetu više da bi ga smirio i zadovoljio, počeo je opasnu, beskonačnu igru, koja vodi u propast.“

Neki uvijek optužuju druge za svoje poteškoće. Ako su drugi ljudi i njihovi čini uzrok naših reakcija, naših riječi i odluka, onda ćemo se uvijek pravdati, a druge okrivljavati. No, ako ih smatramo povodom, tada ćemo na njih drukčije gledati, a sebe preispitivati i osposobljavati.

Neki je čovjek svakim danom išao u obližnji kiosk po svoje novine. Vlasnik tog kioska bio je toliko neugodan čovjek da ga je gotovo redovito vrijeđao i ponižavao dok je kupovao novine. Prijatelj ga je jednog dana upitao, zašto zapravo i dalje kupuje novine kod ovog neugodnog, bezobraznog tipa, zašto ne ide do drugog kioska, kioska koji također nije daleko od njegove kuće, a vlasnik je kioska uljudan čovjek kojemu će biti drago da ga ima među svojim klijentima. Na to je ovaj odgovorio: „A zašto bi ovaj neugodan čovjek, koji me, po tebi, stalno vrijeđa, morao odrediti gdje ću ja kupovati novine? Ja sam slobodan kupiti svoje novine gdje ja hoću.“

Fra Slavko je mlade svećenike uvijek hrabrio i poticao na vlastito osposobljavanje. „Nemoj očekivati da uvijek sve bude dobro, jer ne će biti tako. Nemoj kukati čekajući kad će se problemi riješiti sami od sebe, nego ti obuj svoju obuću i oboružaj se istinom, ljubavlju, povjerenjem.“

Fra Slavkov stav podsjeća na priču u kojoj se govori kako se neki kralj tužio da mu kameniti putovi ranjavaju noge i stoga je naredio da čitavo njegovo kraljevstvo bude pokriveno kravljom kožom. Dvorska se luda smijala tomu: „Kako li je to luda zamisao, Vaše Veličanstvo! Čemu nepotrebno bacati novac? Izrežite dva mala komada kravlje kože i zaštitite svoje noge!“

Juda se pokajao pa čak vratio i novac, ali si je oduzeo život, jer iznutra nije bio jak pa zbog slabog povjerenja u Isusa nije bio „osposobljen“ da ga potraži i susretne. Nasuprot njemu mladi sin iz Lukine prisposode povjеровao je da ga otac ne će odbaciti. Moglo se dogoditi da i on „dođe k sebi“, da uvidi što je učinio i gdje je dospio pa da ostane na tom mjestu plačući i misleći da ga otac ne će primiti. No, on je povjеровao i vjera ga je spasila. Vjera ga je dakle učinila sposobnim za odluku i povratak ocu.

Vjera nas osposobljava za život. Kad je u nama jaka vjera, unatoč poteškoćama ne ćemo klonuti, ne ćemo kukati ni tužiti se, jer će povjerenje u Gospodina prevagnuti nad strahom i beznađem.

Gospa nas uči da kad nemamo ljubavi, ništa ne možemo, a kad imamo ljubavi, sve je moguće. Nedostatak ljubavi uzrok je zašto ne možemo podići ruku i nekoga pozdraviti, pričati

s određenom osobom, zašto ostajemo u sukobu i nepraštanju. Nasuprot tome ljubav nas čini sposobnima da možemo pozdraviti osobu, prići joj i pričati s njom. Ljubav je nutarnja snaga koja unatoč mnogim „razlozima“ čovjeka čini sposobnim nadići nepravde i pobijediti zlo, vidjeti dobro u drugima i odlučiti se za praštanje.

Križ „križa“ naše planove, očekivanja, želje. Prema križu, tj. prema nečemu što nismo htjeli ni planirati ni željeli ni očekivali, možemo se postaviti na dva načina: odbijanjem ili prihvaćanjem.

Molili smo krunicu na Brdu ukanjanja. Kiša je tako jako padala, kao iz kabla, da smo se morali zaustaviti i pod kišobranom čekati da prestane. U sebi sam gundao: „Zašto kiša? Kad će prestati? Zašto baš sada?“ U tim trenucima dođe mi misao koju sam glasno izrekao: „Bože, hvala ti za kišu!“ Kad su to čuli, svi prisutni su se zasmijali. Kasnije smo kroz razgovor shvatili da su nam te riječi pomogle da prihvatimo kišu. Tim riječima zahvaljivanje za kišu mi smo je prihvatili i izmirili se s njom. Kiša je i dalje padala, bili smo potpuno mokri, ali to za nas, u nutrinu, više nije bio problem.

Gospa nas uči da kad nemamo ljubavi, ništa ne možemo, a kad imamo ljubavi, sve je moguće. Nedostatak ljubavi uzrok je zašto ne možemo podići ruku i nekoga pozdraviti, pričati s određenom osobom, zašto ostajemo u sukobu i nepraštanju. Nasuprot tome ljubav nas čini sposobnima da možemo pozdraviti osobu, prići joj i pričati s njom. Ljubav je nutarnja snaga koja unatoč mnogim 'razlozima' čovjeka čini sposobnim nadići nepravde i pobijediti zlo, vidjeti dobro u drugima i odlučiti se za praštanje.

Smisao Gospinih poziva na molitvu, post, euharistiju, ispovijed, krunicu, klanjanje i molitvu pred križem je upravo to – osposobiti nas za razne životne situacije. U Gospinoj školi učimo moliti i postiti kako bismo učili ljubiti. To je škola u kojoj stječemo snagu kako bismo iz svoga odnosa s Bogom stvarali odnose s ljudima. „Kad se ima snage tako djelovati, onda se čovjek ne će nikada zaplesti u međuljudskim odnosima, nego će ih uvijek rasvijetljivati i rješavati snagom ljubavi kojom ga Bog ljubi.“ (fra Slavko Barbarić)

Učeci ljubiti kako Isus i Gospa ljube, postajemo sposobni rješavati razne situacije na Kristov i Gospin način.

24. DUHOVNA OBNOVA ZA SVEĆENIKE

ČUVATI SVETOST I MISTERIJ

Godine 1996. fra Slavko Barbarić pokrenuo je seminar za duhovnu obnovu svećenika koji se od tada svake godine održava početkom srpnja. Do odluke o pokretanju posebnog seminara za svećenike fra Slavko je došao uviđajući kako je i svećenicima potrebna duhovna obnova, jer ih svakodnevan rad i problemi u župama i svijetu često do kraja iscrpe i duhovno istroše. I sami smo svjedoci koliko je danas svećenički poziv u krizi, koliko je napadan i koliko se nereda stvara u neispravnom tumačenju vjerskih istina. Stoga je ova duhovna obnova u Gospinom krilu trebala svećenika vraćati na izvore njegova svećeničkog poslanja.

PAULA TOMIĆ

Ovogaodišnja 24. duhovna obnova za svećenike u Međugorju započela je u ponedjeljak, 8. srpnja večernjom svetom misom koju je u suslavlju 257 svećenika predslavio provincijal hercegovačke franjevačke provincije fra Miljenko Šteko, a trajala je do subote 13. srpnja 2019. Na njoj je sudjelovalo 347 svećenika iz 32 zemlje svijeta. Najbrojniji među njima su bili Hrvati i Poljaci, a ostali su stigli doista sa svih strana svijeta.

Ovogaodišnji koordinator i predavač bio je fra Marinko Šakota, međugorski župnik, a u dvije kateheze i dvije propovijedi na sv. misi svećenicima se obratio i apostolski vizitator za župu Međugorje nadbiskup mons. Henryk Hoser. Njih dvojica su u svojim predavanjima slijedila geslo obnove: **IDI ZA MNOM!** (Mk 10,21) jer u njihovim predavanjima nije bilo puno teoretiziranja, nego su to više bili konkretni primjeri, problemi, iskustva i svjedočanstva iz njihova

vlastita života – i baš to je najviše dirnulo prisutne svećenike, kako smo saznali u razgovoru s njima – jer su se osjećali obogaćeni konkretnim znanjima i jer su našli razumijevanje u istim problemima s kojima se i oni u svom životu susreću.

Fra Marinko se još posebno naslanjao na primjere iz života pokojnog fra Slavka Barbarića, pa je to bila još jedna dodatna snaga u meditiranju osnova i dubina međugorske duhovnosti i Gospine škole zbog koje

je većina svećenika zapravo ovdje i došla.

„Umor, iscrpljenost, bijeg, gubitak iluzija na svećeničkom putu... ali i želja da se produbi vlastiti duhovni hod, vjera ili da se ponovno dobije nada – mogu biti razlozi zbog kojih su ovi svećenici i bogoslovi došli na ovu duhovnu obnovu!“ – rekao je mons. Henryk Hoser. Stoga im je na svoj karakteristični način u svojim katehezama u utorak ujutro i u srijedu poslijepodne želio prikazati općenito ulogu i poslanje čovjeka u povijesti spasenja, a onda i svećenika kao onoga koji je pozvan „čuvati svetost i misterij“, kao onoga koji je pozvan biti PASTIR svojemu stadu – svome povjerenom puku da ga vodi do te svetosti i uvede u eshatološku stvarnost susreta sa svojim Stvoriteljem. Posebno je bilo interesantno predavanje u kojem je prisutnim svećenicima iznio kratki psihološki tečaj sazrijevanja ljudske osobe, odnosno psihološki profil muškarca/svećenika kroz 20, 30, 40, 50, 60, i 70 - te godine života: s čime se susreće, koji su mu izazovi i koji mu je zadatak u svim tim godinama sazrijevanja svog čovjštva i svećeništva. „Mjerilo kojim se mjeri prava ljubav jest VJERNOST!“ – istaknuo je mons. Hoser i nadodao razmišljanje jednog svog afričkog kolege koji je rekao kako na kraju postoji samo jedna tipologija svećenika, dijele se na: 1.) sretne i 2.) nesretne! I zaželio je svima da baš ovdje uz pomoć

majke Marije pronađu razloge da njihov svećenički život bude doista sretan!

Osim kateheza, program duhovne obnove se kao i uvijek sastojao od obaveznog večernjeg molitvenog programa u međugorskoj crkvi. Uz to se molila i krunica na Podbrdu, križni put na Križevcu, a zadnji dan, u subotu, svećenici su obišli i kratko se pomolili na grobu fra Slavka Barbarića. Nakon bogate razmjene svjedočanstava, u 11,00 sati uslijedila je završna sveta misa, na koju su posebno bili pozvani svi oni župljani i njihove obitelji koji su bili domaćini svećenicima.

Misu je predslavio mons. Henrik Hoser koji je u svojoj propovijedi na neki način pokazao svećenicima njihovu misiju, a ona je u tome da idu za Isusom – pa i onda kad to znači mučeništvo! Rekao je: „BDM nas upozorava na progonstvo protiv Crkve koje se iz godine u godinu povećava. Svake godine svećenici se ubijaju u sve većem i većem broju. Dakle, naše je poslanje opasno, ali to je i izvor naše snage jer smo sposobni dati svoj život Isusu Kristu, a Isus nam kaže: Ne bojte se tih ljudi jer će sve laži biti razotkrivene. Nema ničeg što je skriveno da se ne će razotkriti, nema ništa tajno što se ne će saznati. Ne bojte

Fra Slavko je tražio od župljana župe Međugorje da za vrijeme duhovne obnove obitelji u župi prime svećenike u svoje kuće, što je značilo da jedna obitelj besplatno ugošćuje jednog ili više svećenika. Ovim je fra Slavko želio povezati obitelji i svećenika. Oni trebaju živjeti jedni za druge i jedni od drugih. Svećenik treba shvatiti da je njegovo poslanje biti pastir, brinuti se za njemu povjerene vjernike, a da bi to mogao, mora posjećivati obitelji i ulaziti u razgovor s njezinim članovima. S druge strane, ugošćujući svećenika, obitelj ima priliku povjeriti mu se, upoznati ga sa svojim životnim okolnostima, sa svojim radostima i poteškoćama.

se jer Bog je na djelu! To je istina! Isus koji je bio proganjan vam kaže: Vi govorite na svjetlu! To znači da ono što vam Isus kaže u srcu, u molitvi, u klanjanju, kontemplaciji – da to kažete narodu. I ne bojte se onih koji imaju moć ubiti tijelo. Oni ne mogu ubiti dušu, a duša je mnogo vrijednija. Isus sve to zna! Ono što mi trebamo imati je povjerenje. Mi povjeravamo svoju unutrašnjost i vanjštinu Bogu. Isus Krist je naš vođa! On ide ispred nas, i mi uvijek idemo njemu ususret. On kaže: Idem pred vama u Galileju. To znači da On zna gdje ćemo mi ići i on će nas tamo čekati. Dakle, išli mi u Francusku, Kinu, Koreju, Filipine, Španjolsku... On nas čeka u svim našim zemljama, i mi idemo Njemu ususret. Hrabro dakle! Isus svojim učenicima, svojim svećenicima nikad nije obećao lagodan život! Tako da možemo predvidjeti patnju koja nas čeka. Isus je dobro znao za patnju koja ga čeka. Ali radost je uvijek neočekivana i ona samo najedanput eksplodira, a ta radost dolazi od Boga i ta radost vas čeka.“

Fra Marinko na kraju je posebno zahvalio svima onima koji su pomogli u realizaciji ovih duhovnih vježbi, te je istaknuo: „Hvala našim župljanima. Vi ne znate koje su riječi svećenici posvjedočili o vama! Koje su to riječi koje govore o vašem toplom srcu, o vašoj gostoljubivosti. To je svjedočanstvo. To nije posao što vi činite, to je služenje u Gospinoj školi.“

ISKUSTVA sudionika s 24. duhovne obnove za svećenike

**DON VJEKOSLAV ĐAPIĆ,
RIJEČKA BISKUPIJA, ZAJEDNICA OMNIA DEO**

Želim se Bogu zahvaliti za moj boravak ovdje. Došao sam sa svojom subračom svećenicima i sjemeništaricama naše zajednice. Od srca zahvaljujem dobrom Bogu na iskustvu ovih duhovnih vježbi. Prvi put sam došao ovdje kao svećenik 2005. godine i ovdje nastojim što češće dolaziti kad god mogu. Gospinih 5 kamenova obnavljaju moj duhovni žar i svećenički entuzijizam i oni su temelj Gospine duhovne škole. Preko kateheza fra Marinka osjetio sam i doživio duh Međugorja, Gospinu prisutnost koja nas uvijek upućuje na Isusa. Čuli smo i mnoga njegova osobna iskustva, posebno ona koja je proživio s pokojnim fra Slavkom. Fra Slavko je doista bio jedan „sluga Božji“. Ja sam ga poznao. I kad bi fra Marinko govorio i spomenuo fra Slavka – moje srce bi poskočilo, jer bih vidio „življeno evanđelje“ – življenu Gospinu poruku. Međugorska duhovnost je doista autentična duhovnost. Zašto to kažem? Jer sve ono što nas Gospa ovdje uči uvijek nas upućuje na ljubav prema Crkvi, prema Svetom Ocu, prema euharistiji, sakramentalnom životu, pokori, a posebno ljubav prema Božjoj Riječi. I to je ono što nas vodi putem svetosti. I to se slaže s onim što tvrdi naš osnivač don Josip Radić (osnivač zajednice Omnia Deo), da samo prisutnost jedne jako svete osobe može objasniti tolike plodove Međugorja. I ta osoba je Gospa. Zbog nje vidimo kako se ovdje u Međugorju otvaraju mnoga srca, ovdje drugačije vidimo Isusa, doživljavamo posebnu ljubav prema euharistiji, i ta Gospina malenost, jednostavnost je ono što nas usmjerava da i mi sve ono što imamo crpimo od Boga.

Još jednom zahvaljujem svima! Osim fra Marinkom, čije su me kateheze doista impresionirale, vrlo sam dotaknut također prisutnošću i katehezama Apostolskog vizitatora, kojeg bih želio nazvati NAŠIM biskupom, mons. Hosera, jer on je ovdje među nama. Samo zbog njegove prisutnosti i njegovog dubokog razumijevanja onoga što se događa u Međugorju, Gospinih ukazanja i poruka – to nam pokazuje jednu veliku ljubav i brigu Svetog Oca. Ova prisutnost službene Crkve nam pokazuje njegovu majčinsku i očinsku brigu.

Jedan veliki plod Međugorja su svakako i sami župljani, njihove krjeposti i prije i nakon ukazanja, a sada posebno i njihova velika gostoljubivost kojom su nas primili, i to uvijek iznova čine. Njihova ljubav prema Gospi, prema Crkvi, a onda i prema nama svećenicima. Zbilja, nigdje u svijetu nisam doživio toliko veliku ljubav običnih ljudi (župljana) prema svećenicima. Obično ljudi

gledaju svećenike na neki drugačiji način, ali ljudi odavde imaju jedan živi pogled, oči ispunjene življenom vjerom svojih predaka, i oni su nas prihvatili s tom vjerom.

FRA MILJENKO MIKA STOJIĆ

Fra MILJENKO MIKA STOJIĆ, hercegovački franjevac posljednjih godina nalazi se na službi u Švicarskoj. Ovih je dana bio jedan od sudionika 24. međunarodne duhovne obnove za svećenike u Međugorju. Iskristili smo priliku i kratko ga upitali o njegovim dojmovima s duhovne obnove:

Fra Mika, jeste li već prije prisustvovali duhovnoj obnovi za svećenike u Međugorju?

Ovim obnovama znao sam prisustvovati nekih prijašnjih godina, ali sad već dugo nisam, pa mi je posebno drago što sam napokon mogao doći i biti dio ovoga baš u ovoj godini koja je nekako posebna za Međugorje. Slušam kako fra Marinko govori svoje predavanje, ali u isto vrijeme u svome srcu i molim da Bog otvori srca onih koji ga slušaju te mognu čuti one riječi koje su za njih. Vidim kasnije po reakcijama svećenika koji mu nakon predavanja plješću kako su zadovoljni s onim što su čuli, kako su se prepoznali u danim primjerima jer u svojim životima i župama žive iste probleme prenošenja i svjedočenja vjere.

U svijetu su veliki problemi u vjerskom životu župa, oni možda kod nas još nisu tako vidljivi jer je kod nas još živa tradicija iako i ovdje imamo drugih problema mrtve tradicije i ugaslih srca, pa su stoga ovakvi susreti za nas svećenike jedan dobar poticaj i snaga da s obnovljenim žarom nastavimo bitku za duše povjerenog nam stada Božjeg. Drago mi je kako je fra Marinko govorio o tome da smo pozvani prenositi novost života,

fra Miljenko Mika Stojić

ali prvo se ta novost treba dogoditi u našim srcima, da mi postanemo „nova stvorenja“ pa će to onda proizvesti novosti i u životima naših vjernika.

Vi ste dakle na ovoj duhovnoj obnovi i slušatelj i podupiratelj?

Tu ulogu slušanja i podupiranja naučio sam od pokojnog vlč. Tomislava Ivančića koji bi nas na svojim seminarima poticao da molimo za njega dok on ima predavanja. Puno puta je napast kod nas svećenika da kad negdje dođemo, ne počnemo slušati čovjeka i ono što nam on ima za reći nego ga odmah počnemo ocjenjivati. Tako nam promakne ono što je taj čovjek kvalitetno i dobro rekao, a to je još pojačano ako prema nekom predavaču ili propovjedniku nismo osobno skloni. A ovdje je stvarno važno da čujemo Riječ, a tko će je navijestiti – to uopće nije bitno.

Naglasili ste kako ste osobito zadovoljni ovogodišnjim predavačima.

Znam kad mi pripremamo neka događanja, pa onda za predavače tražimo neka zvučna imena, neke „face“. Što uopće znači neko zvučno ime ukoliko taj čovjek nije jak u svom osobnom odnosu s Bogom?! A mi ovdje imamo fra Marinka koji je toliko puta „odradio“ seminare posta i molitve, pa se toliko puta moleći popeo na međugorska brda... On dakle ima toliko toga više za reći od onih koji teoretiziraju o molitvi ili bilo čemu drugom. A danas ljudi od nas svećenika traže upravo praktično iskustvo vjere!

PADRE EMANOEL DE OLIVEIRA, BRASIL

P. Emanuel je član katoličke zajednice „Regina Pacis“; broji šest godina svećeništva i već 2 godine i 8 mjeseci nalazi se na službi Zajednice ovdje u Međugorju. Upravo to što živi ovdje u Međugorju bio je razlog što smo mu

Padre Emanuel de Oliveira

uputili pitanje zbog čega se odlučio prisustvovati ovoj duhovnoj obnovi za svećenike u Međugorju?

Prije svega zato što je ovo jedan trenutak u kojem se osjeća zajedništvo Crkve, lijepo je, ono nas stavlja i u odnose zajedništva između nas svećenika. Ovo je druga godina kako sudjelujem na obnovi i ugodno sam iznenađen jer vidim kako se broj sudionika povećao i kako ima puno novih svećenika.

Razlog zbog kojeg sam došao je vrlo konkretan, a to je zahvalnost prema mons. Hoseru zbog činjenice što je on ovdje s nama, što daje povjerenje Međugorju jer je on predstavnik Crkve koja vjeruje u Međugorje. I čini mi se kako je lijepo što evo i ja mogu s ovim mojim prisustvovanjem biti kao jedno živo „hvala“ za službu koju mons. Hoser čini ovdje u Međugorju.

Kakav su dojam na Vas ostavili predavači?

Po mom mišljenju između mons. Hosera i fra Marinka osjeti se dobra sinergija, jedna lijepa formacija, i obojica su vrlo konkretni u svojim izlaganjima jer obojica prepričavaju stvarne, iskustvene doživljaje iz svoje svećeničke službe. To nam pomaže osjetiti ono proživljeno. Ne postavljaju se poput profesora koji na nas gledaju kao na učenike nego su više zauzeli stav naše starije braće koja ono što su sami proživjeli dijele s nama kako bi i naše svećeništvo moglo sazrijevati. To je za mene jedno obogaćenje i osjećam se zahvalno.

Kao redovnik u jednoj zajednici već živite bogatiji duhovni hod od svećenika na službi u župama. Zadovoljava li stoga ova duhovna obnova Vaše duhovne potrebe?

Osjećam i ovdje jednu veliku dubinu, a kako živim u Međugorju, posebno me hrani prisutnost međugorske duhovnosti na obnovi. Fra Marinko jako puno govori o fra Slavku Barbariću pa tako dijeli s nama duhovnost koju je on sam dobio od pokojnog fra Slavka. Za mene je to iznimno važno jer i ja služeći hodočasnici ovdje u župi želim naučiti duhovnost Međugorja i fra Slavka koja služi za našu osobnu izgradnju, ali i za službu koju vršimo ovdje tako da se puno drugih osoba može približiti milostima koje Gospa izliva na ovom tako posebnom mjestu.

**DON DANIELE PAVONE,
TERMOLI, ITALIJA, 34 GODINE**

Svećenik sam već 6 godina, a od 10. mjeseca 2018. živim u Međugorju (u zajednici Novi horizonti koju je osnovala Chiara Aminate). Ovo je prvi put da prisustvujem ovdje duhovnoj obnovi za svećenike. Odlučio sam prisustvovati kako bih mogao udisati marijansku duhovnost, ali i internacionalnost Crkve.

Don Daniele Pavone

Sve je to u svjetlu međugorske duhovnosti – jer je za nas svećenike odnos s Marijom, s njezinim majčinstvom, od ključne važnosti. A s druge strane biti tu u Međugorju sa 346 svećenika iz 32 zemlje svijeta je jedno bogato iskustvo kao mogućnost upoznavanja različitosti i različitih svećeničkih iskustava. A sve to više jer vrlo cijenim kao osobe i mons. Hosera i fra Marinka koji uspijevaju učiti u konkretne probleme bilo eklezijalne bilo svećeničke. Dakle, ovo je za mene jedno vrlo bogato iskustvo i zbog mogućnosti da si postaviš pitanja, kako reče fra Marinko: da si postaviš neka duboka pitanja! Ja jako vjerujem u pitanja jer nam i Isus u Evanđelju postavlja mnogobrojna pitanja. I samo ako si postaviš prava pitanja, i ako se staviš u diskusiju, možeš otkriti što ti to Duh Sveti želi reći.

Ono što me najviše dotiče je nastojanje da se siđe u praksu svećeničkog života. Puno puta postoji opasnost da se organiziraju duhovne obnove s nekim teorijama koje ne dotiču stvaran život. A ono čemu sada prisustvujemo pokazuje da se može razmišljati i na drugačiji, praktičan način. I ono što me posebno dira je ono što je rekao mons. Hoser da smo mi uvijek i svugdje, i noću i danju, svećenici. Da to nije naša profesija, nego naša misija – a to nam Gospa u porukama neprestano govori. I mislim da je to centar našeg identiteta i to je ono što nas spašava u trenutcima kad nas Zlo želi uništi jer smo mi kao svećenici kategorija najviše izložena njegovim napadima. Znamo da ako se udari pastir, i ovce će se razbježati. Dakle, mislim da je u ovim vremenima u kojima živimo Gospin poziv da se moli za svećenike znak jednog vremena u kojem trebamo biti ekipa, biti braća i ići konkretno na rješavanje pastoralnih problema i identiteta svećenika.

**DOMAGOJ DUVNJAK, IZ RIJEČKE NADBISKUPIJE,
ČLAN ZAJEDNICE „OMNIA DEO“**

Ovo su moje druge duhovne vježbe za svećenike u Međugorju. Iz javnog vjer-

Domagoj Duvnjak

ničkog društva, tj naše zajednice „Omnia Deo“ ovdje nas je došlo oko 30-tak. Ja sam inače spoznao da imam poziv u Međugorju u svibnju 2009. godine. Tada sam kao maturant bio došao u Međugorje s jednom molitvenom zajednicom i u molitvi mi je postalo jasno da me Bog poziva na svećeništvo. Dok se na kraju nisam odazvao 2012. godine, svaki put kada bih dolazio u Međugorje, taj se poziv utvrđivao iako sam ja od njega bježao. U međuvremenu sam završio teologiju, i prije mjesec dana konačno sam zaređen za svećenika, sa svojih 28 godina. Imat ću svoju mladu misu 4.8.2019. u Lovincu gdje moji roditelji sada žive. I sada se ne mogu nigdje drugdje zamisliti jer „kao vršimo volju Božju, onda smo najsretniji!“

Ovdje na duhovnim vježbama svidi mi se jako što su životne, jer sve nas najviše potiču upravo primjeri iz vlastitog života. Kateheze fra Marinka su upravo potkrijepljene s puno primjera iz njegova života. I sviđa mi se što jako puno spominje fra Slavka Barbarića kao primjer. Mons. Hoser mi se također svidio, govori baš autentično, pravovjerno, toliko je britak i mudar – i toliko prepoznaje znakove vremena, toliko poznaje stanje društva, ali i stanje u Crkvi i puno se od njega može naučiti. Ima svjetlo Božje da realno vidi stanje u društvu, Crkvi i u svijetu.

Mene svaki put Međugorje obogati. Trudim se godišnje doći više puta i svaki put bude kao da sam došao kući – baš kako kaže fra Marinko. Još nikad nisam bio ni u Fatimi ni u Lourdesu, ali nemam ni nekakvu želju ići tamo, koliku želju imam doći u Međugorje. Međugorje mi znači nešto nevjerovatno za moj duhovni put, za moj svećenički poziv. I posebno sam radostan što sad na ovim duhovnim vježbama prvi put u Međugorju slavim svetu misu kao svećenik. A to je sve velika Gospina zasluga!

Posebna milost i zaštita je i što ovdje nisam sam, nego imam drugu braću svećenike iz zajednice. I ta zaštita i ta snaga puno znače čovjeku na njegovom duhovnom putu.

GOSPIN ISPOVJEDNIK

Jesi li se ikada pitao kako živi jedan ispovjednik, kako jedan običan čovjek postane Božji službenik i posrednik milosti? Kako nauči slušati toliku muku, tolike kušnje i padove, a da nakon ispovijedi sve zaboravi kao da ništa nije čuo? Na koji način funkcionira njegova logika da gotovo uvijek pronađe rješenje na naša nemoguća pitanja, strahove, želje i očekivanja? Od kuda ispovjedniku tolika strpljivost da iz dana u dan satima sluša druge, a pritom uglavnom šuti ili tiho moli? Kako se ne raspadne od tolike količine grijeha, nevolje, patnje i tuge koju ljudi donesu sa sobom? Čime se hrani da iz dana u dan može biti posrednik milosti na zemlji? Što biva kad jedan ispovjednik umre? Tko će ga zamijeniti u njegovoj ispovjedaonici?

NE ZNAM KAKO IZGLEDA TVOJ ISPOVJEDNIK, ALI MOJ JE BIO PRAVI BOŽJI ČOVJEK. BIO JE SIJED I PROČELAV. Imao je isposničko lice i plave oči. Riječi su mu bile blage, a njegov pogled govorio je da će sve biti dobro, da se ne bojim svojih slabosti, nego da molim Boga za jakost i ustrajnost u dobru. U rukama je uvijek držao krunicu, kao snagu za sve ono što mora čuti. Ponekad sam imao osjećaj kao da je u svako zrno želio utisnuti moju bol, moj grijeh, moju slabost i preobraziti ih u molitvu *sveta Marijo, moli za nas grješnike*, jer nije mu bilo lako sa mnom.

Susreo sam ga u ispovjedaonici s desne strane međugorske crkve prije desetak godina. Slučajnim odabirom ušao sam u

jednu od brojnih ispovjedaonica. U svojoj mucu molio sam Boga da mi pošalje dobrog ispovjednika koji će me razumjeti, koji ne će galamiti, koji me ne će istjerati van iz ispovjedaonice čim čuje što sam sve griješio, koji će biti milosrdan iako znam da su moji grijesi bili veliki. Tada mi je život visio o koncu, iako to mnogi nisu mogli ni slutiti. Agonija je bila u meni, u mojoj duši, premda o tome nisam govorio.

S puno muke i tereta došao sam na ispovijed. Izbjegavao sam je danima. Bježao sam od Boga i bližnjih, ali me je neka milost vraćala na početak. Mislio sam da je životu došao kraj. U svojoj izgubljenosti sve sam više padao u grijeh. Imao sam osjećaj da sve što činim je krivo i da ni jedan moj korak

ne može biti dobar. Ruke su mi bile uprljane, a duša umorna. Otvorivši vrata ispovjedaonice pozdravio sam svećenika, prekrizio se i htio sam početi govoriti, ali nije išlo. Nekako se sve skupilo u grlu i od silne želje ni jedna jedina riječ nije mogla izaći vani. Bilo me je sram. Mislio sam da je to trajalo čitavu vječnost, a ispovjednik je samo šutio i čekao. Nakon nekog vremena pogledao me je blago i rekao: „Ne boj se! Nisam ovdje da bih ti sudio, nego da bih ti pomogao. Budi svjestan da se ne ispovijedaš meni, nego Bogu. Ja sam tu da bih te saslušao. Možda ću ti reći koju riječ i udijeliti najveću milost koja mi je darovana, a to je

FRA ZVONKO BENKOVIĆ

da te pomirim s Bogom i odriješim od grijeha koji te sputavaju, kojih se sramiš, koji ti ne dopuštaju da kažeš ono što te boli. Bez obzira koliko tvoj grijeh bio velik, što si se izgubio u traženju utjehe na krivim mjestima, koliko se sramio zbog nereda koji je nastao u tebi, zbog zla koje te toliko izmorilo, budi svjestan da je svaki tvoj grijeh već otkupljen Kristovom mukom, smrću i uskrnućem. Na dnu tvoje patnje čekaju te raširene Božje ruke, a ti trebaš samo zamoliti da te podigne.“

Volio je Gospu i na osobit način je slavio svaki njezin blagdan i svetkovinu. Pitao sam ga zašto? Kako je u Blaženoj Djevici Mariji pronašao svoju snagu? Kako ju je upoznao? Zašto je njegova teologija marijanska? Odgovorio mi je da nije ni mjesto ni vrijeme o tome sada govoriti, nego da mu kažem koju ulogu Gospa ima u mojem životu.

I onda su riječi same krenule, shvatio sam da je Gospa uvijek bila uz mene, cijeli život od rođenja do danas. Ponekad toga nisam bio svjestan ili sam namjerno izbjegavao tu spoznaju. U obitelji sam od malih nogu učio kako se treba utjecati Gospi za pomoć i kad je dobro i kad je loše. Svakodnevno smo ju pozdravljali uz sva tri zvona ujutro, u podne i predvečer. Molili smo Anđeo Gospodnji gdje god smo bili i što god smo radili. Svi su se poslovi ostavljali, muškarci su skidali šešire i s punim poštovanjem pozdravljali bi Gospu da ona bude uz nas i izmoli blagoslov na svaki naš rad i djelo. Molili smo je kad se u kući slavio život, ali i kad su bili veliki gubitci i teške kušnje. Večernja molitva krunice sačuvala je moju obitelj na okupu i davala nam snagu i onda kada nismo znali kako ćemo dalje.

Kad sam otišao u fratre i postao svećenik shvatio sam da je molitva krunice sačuvala moje svećeništvo. Ponekad mi je bila dosadna, a jedno vrijeme ju nisam ni molio. Sve mi je bilo preče od molitve, jer za sve drugo sam imao više vremena nego misliti na svoju dušu i duše onih koje su mi bile povjerene. Umislio sam sebi da je to pobožnost neukih, onih koji ne znaju što je teologija, a tako sam bio u krivu. U svemu tome najveća sreća je bila ta što moja obitelj nikada nije prestala moliti kruni-

cu za mene i ako zalutam na svome svećeničkom putu da me Gospa vrati nazad. Kad sam bio slab, mislio da imam svu pamet svijeta te da mogu opravdati sve svoje postupke, oni su nastavili moliti ne znajući za moje muke. U međuvremenu planirao sam sve ostaviti i otići daleko od Boga, od Crkve, od obitelji, od moga redovničkog i svećeničkog poziva, od samoga sebe. Grijeh mi je bio omililo. Bio sam dopustio slabostima da nadjačaju svu milost koja mi je bila darovana. U duši sam osjećao da nešto nije dobro sa mnom, da mi treba pomoć, ali sam je tražio na krivim mjestima. Bio sam u društvu kojemu ni Bog ni Crkva nisu značili ništa. Potvrđivali su sve što sam htio, jer im nije bilo stalo ni do mene ni do moga odnosa s Bogom. Počeo sam zanemarivati sakramentalni život. Bježao sam od istine, od življenja svetosti samih sakramenata, do susreta s Bogom u sakramentu svete ispovijedi.

Nakon velikog pada nisam znao kuda ću. Postao sam sablazan i sebi i drugima. Grijeh je bio dio moje slabosti, ali me je više mučio osjećaj sramote i poniženja. Nisam mogao ni sanjati da mi se tako nešto moglo dogoditi. Možda me je više smetalo to što su drugi govorili uvjereni da znaju što je sa mnom bilo, a bili su u krivu. Jedno vrijeme sam ih htio ušutkati govoreći da ni oni nisu ništa bolji ni svetiji od mene, ali sam tek tada shvatio Isusove riječi iz Matejeva evanđelja: „Ništa nije skriveno što se ne će otkriti ni tajno što se ne će saznati. Što vam govorim u tami, recite na svjetlu; i što na uho čujete, propovijedajte na krovovima.“ (Mt 10,26-27).

Drugačije se ne bih vratio svome redovničkom i svećeničkom pozivu. Svi moji padovi i slabosti naučili su me da budem strpljiv s vjernicima i blag s grješnicima koji su me tražili za ispovijed. Otkrio sam što znači vjerovati da Bog može i od mene grješnika učiniti da postanem njegov glasnik. Shvatio sam da se obraćenje ne događa odjednom, nego da traje ponekad i cijeli život. Najprije sam trebao očistiti dušu i srce, upoznati sve svoje slabosti i grijeha moleći za oprost i oproštenje od svih onih koje sam u životu ranio, povrijedio i iznevjerio; kojima sam bio loš primjer i sablazan; koje sam omalovažio, obezvrijedio, ponizio, prevario i

olako odbacio; koje nisam poštovao, jer sam dopuštao da zlo upravlja mojim životom. Nakon svega toga počeo sam moliti kad god sam stigao. Bilo to u putu, na pauzi, pred Presvetim u crkvi, u šetnji i na odmoru. Neprestano sam molio, jer mi je trebalo milosti kako bih spoznao sve svoje rane i slabosti. U jednom trenutku to me je podsjetilo na moga oca koji je uvijek šaputao *‘Oče naš’* kad god bismo išli na posao ili se vraćali kući. Jednom sam ga pitao: *‘Stari, što to radiš?’* – odgovorio je: *‘Skupljam snagu za dalje i molim Boga da me usmjeri na pravi put.’*

Uz molitvu krunice post mi je pomogao da pročistim tijelo i da uklonim naslage grijeha, lažnu uvjerenost i umišljenost sa svega onoga što sam umislio da je samo moje, da ja to radim najbolje. Kroz post sam spoznao što znači preporuka drugih da moliš i postiš za njih. Spoznao sam koliko sam puta rekao da postim i molim na njihovu nakanu, a to nisam učinio. Lagao sam i sebi i drugima i pritom nisam osjećao nikakvu griznju savjesti. Bio sam neiskren. Nisam poštivao tuđu riječ. Nisam promišljao o tome što znači posrednička molitva i jesu li uistinu ti ljudi trebali moju molitvu. Što ako im je moja molitva bila jedina slamka utjehe, jer tražili su od Božjega svećenika pomoć? Sve me je to potaknulo na čestu ispovijed, jer kako bih mogao ispovijedati druge ako sam ne znam što je to živjeti sakramentalnu milost.

Na posljednjoj ispovijedi rekao mi je: *‘Moli za svoju svetost i Bog će ti dati snage da se izboriš s napastima, sa zlom koje ćete kušati. Što se budeš češće ispovijedao shvatit ćeš koja ti je milost darovana. I moli krunicu kad god stigneš, jer u njoj nam je posebna milost darovana. Kad dopustiš Gospi da postane tvoja zaštitnica krunica će ti postati tako draga da ćeš koristiti svaki slobodni trenutak kako bi mogao moliti.’*

Nedostajat će mi svaki put kad ponovno budem stao u red ispred njegove ispovjedaonice, ali znam da se sada rađuje u nebeskoj slavi. Zahvalan sam Bogu što je bio jedan od Gospinih ispovjednika u Međugorju i što je izmolio toliku milost da brojni redovnici, redovnice i svećenici ustraju na svome putu predajući Bogu svoje slabosti i moleći za milost oproštenja i nove bijele haljine.

MLADIFEST 2019. – DANI OPIPLJIVE BOŽJE LJUBAVI

MLADIFEST 2019. POD GE-SLOM „IDI ZA MNOM!“ (MK 10,21) BIO JE PO MNOGOČEMU REKORDAN: OKUPIO JE VIŠE OD 50 000 MLADIH IZ ČAK 80 ZEMALJA SVIJETA, više desetaka kardinala, biskupa i nadbiskupa i više od 700 svećenika... Program je preveden na 17 jezika, a live streamingom gledalo ga se s rekordnih **2 856 000 IP adresa** te više stotina gledatelja preko kablinskih i Internet kanala s kojih se izravno prenosilo (Radiopostaja „Mir“ Međugorje, Radio „Maria“ iz osam zemalja, Laudato TV, Espanol TV, Kit TV, Kathtube i mnoge druge).

Zaštitni znak Mladifesta su i ove godine bile posebno izvedene i aran-

žirane pjesme koje je pjevao Međunarodni zbor i orkestar od 95 članova iz 24 zemlje, pod ravnanjem dirigenta prof. Damira Bunoze.

Od četvrtka, 1. 8. 2019. i svete mise otvaranja koju je predslavio **kardinal Angelo de Donatis**, Papin vikar Rimske biskupije, zapravo drugi čovjek Vatikana, pa do ponedjeljka 5. 8. 2019. i svete mise poslanja koju je predslavio **nadbiskup Rino Fisichella**, predsjednik Papinskog vijeća za novu evangelizaciju, moglo se osjetiti koliko ovi mladi vole i poštuju svoje pastire, koliko su sretni što se preko njihove prisutnosti konačno i službeno osjećaju dijelom JEDNE, SVETE, KATOLIČKE I APOSTOLSKE CRKVE.

Koordinaciju programa, najave, tople zahvale i ohrabrenja, klanjanja, jutarnje molitve – sve je to, ne skrivajući zahvalnost i ponos, obavljao međugorski župnik fra Marinko Šakota, utjelovljujući u svim tim aktivnostima slogan začetnika Mladifesta, pokojnog fra Slavka Barbarića: „Sve što radiš, radi srcem!“

Fra Perica Ostojić bio je tu kao koordinator protokola, logistike i mladih volontera / framaša, njih 150, koji su neumorno uskakali, pomagali i obavljali sve ono što se od njih tražilo ovih dana: čuvanje reda i mira u krugu crkve, prodaja na štandovima, čuvanje sakristije. Framaši su sudjelovali i u organizaciji sv. mise i sv. pričesti. Tu je i plesna animacija, za koju su čitavo ljetno imali probe. Njihov je radni dan često puta završavao i do 1 sat po ponoći jer su pospremali prostor oko vanjskog oltara i sakupljali smeće. Bili su uistinu dragocjena pomoć. Fra Zvonimir Pavičić brinuo se za liturgiju, blagoslove i nenametljivo uskakao gdje god je trebalo. Svi

djelatnici župnog ureda, informacija, ICMM, prevoditelji, snimatelji i fotografi... svatko je bio jedan mali, ali neophodan kamenčić u ovom veličanstvenom molitvenom događaju.

Novost ovogodišnjeg Mladifesta bio je i PRESS ŠTAND Radiopostaje Mir Međugorje na kojem su se mogle podići novinarske akreditacije, a uz njega se nalazio i „zid za slikanje“ koji čine plakati s logom i geslom Mladifesta ispred kojeg su mnogobrojni sudionici fotografijom zabilježili uspomenu na svoje trenutke u Međugorju.

U prostorijama Radiopostaje Mir Međugorje, u četvrtak, 1. kolovoza u 17 sati održana je i konferencija za medije na kojoj su govorili među-

gorski župnik fra Marinko Šakota i apostolski vizitator s posebnom ulogom za župu Međugorje nadbiskup Henryk Hoser. Najavljeni program Mladifesta tekao je otprilike ovako:

Četvrtak, 1. kolovoza 2019.

PRVI DAN OTVARANJA MLADIFESTA: TOPLI POZDRAV I BLAGOSLOV SETOG OCA

Moglo bi se slobodno reći kako je ovogodišnji 30. Jubilarni Mladifest započeo puno prije od njegova službenog otvaranja večernjom svetom misom u četvrtak 1. kolovoza. Tijekom cijeloga dana skupine hodočasnika i mladih već su „okupirale“ molitvena mjesta i prostore oko crkve. Gužve na prometnicama, autobusi i automobili koji su svojim nepravilnim parkiranjem stvarali zaštoje – pokazali su nemoć i prometne policije da uvede bilo kakav red. Pola sata prije same svete mise, više se nije moglo ući na veliki, službeni parking iza crkve što

je dodatno zakompliciralo prometnu komunikaciju. Kako se približavao večernji program, hodočasnici su počeli pristizati pješice u kolonama. Od svih rubnih zaselaka i više kilometara udaljenih od središta Međugorja, kolone mladih približavale su se crkvi. Oko crkve svaki centimetar prostora bio je zauzet. Nezapamćeni skup ljudi. Tokom dana oko crkve bila su priređena mjesta za ispovijedanje natkrita suncobranima, ali bilo ih je premalo u odnosu na broj svećenika i hodočasnika koji su se ispovijedali. Tako da se cijeli plato ispred crkve pretvorio u jednu veliku ispovijedaonicu na otvorenom.

Tijekom dana na travi ispred kapelice klanjanja postavljeni su i

štanovi različitih zajednica koji će svojim pjesmama i svjedočanstvima obogatiti program Mladifesta, štanovi: Majčina sela, Radiopostaje Mir Međugorje, Suvenirnice ICMM, Društva vodiča za hodočasnike u župu Međugorje, zajednice Totus Tuus, Mary's Meals, zajednice Cenacolo, zajednice Milosrdno srce (Novi Travnik), Mađarske zajednice i Teac Tom iz Irske. Oni su bili otvoreni od 8 do 18 sati.

Mladi iz Frame Međugorje već su cijelo poslijepodne prodavali prigodne majice i dijelili letke s programom Mladifesta, a pomogli su i mladićima iz zajednice Cenacolo postaviti PLATNO na kojem će sudionici Mladifesta moći ispisati svoje misli, molitvene nakane i želje, a ono će se u svečanoj procesiji prikazati na misi zatvaranja u ponedjeljak 5. kolovoza. Na ledini iza crkve, koja je do početka

večernjeg programa već bila dopola ispunjena hodočasnici, momci iz zajednice Cenacolo postavili su pozornicu na kojoj će u nedjelju 4. kolovoza iza večernje svete mise započeti svoj tradicionalni biblijsko-scenski spektakl.

Na livadi lijevo od crkve već od 17 započelo je formiranje ulazne procesije mladih s nazivima njihovih zemalja i pripadajućim nacionalnim zastavama.

VEČERNJI MOLITVENI PROGRAM

Večernji molitveni program započeo je kao i inače s molitvom krunice koju su predmolili mladi na deset stranih jezika. Zatim je uslijedio svečani početak večernje svete mise otvaranja na kojoj je sudjelovalo 620 svećenika.

Na oltar su u svečanoj povorci izašli svećenici celebranti: **kardinal Angelo**

KONFERENCIJA ZA MEDIJE: KOJU PORUKU MLADIFEST ŠALJE DANAŠNJIM MLADIMA?

U četvrtak 1. kolovoza, u 17,00 sati u prostorijama Radiopostaje Mir Međugorje održana je konferencija za medije koja je okupila veliki broj novinara iz trinaest zemalja.

Konferenciju je moderirala glavna urednica Radiopostaje Mir Međugorje, Sanja Pehar koja je predstavila govornike konferencije apostolskog vizitatora s posebnom ulogom za župu Međugorje nadbiskupa Henryka Hosera i međugorskog župnika fra Marinka Šakote.

Na početku se prisutnima obratio apostolski vizitator s posebnom ulogom za župu Međugorje nadbiskup Henryk Hoser koji je govorio o značenju Međugorja u Crkvi i važnosti Festivala mladih koje je sazeo u tri točke:

Prvi značaj: u godišnjem životu Međugorja Festival mladih ima najsnažnije značenje, jer okupi najveći broj hodočasnika.

Drugi značaj: zbog toga što su ti hodočasnici mladi, a oni označavaju našu budućnost, nadu u bolji svijet. Mladi su naša nada.

Treći značaj: ovaj susret je značajan jer on stavlja u službu sve ljudske sposobnosti svih onih ljudi koji ovdje rade i djeluju.

U svibnju je objavljeno priopćenje Svete Stolice da je dopušteno službeno organizirati hodočašće od strane župa, biskupija, biskupa, kardinala i da oni mogu biti nazočni na svečanim slavljenjima, a ovih dana, sudjelovanjem više od 17 kardinala, nadbiskupa i biskupa, upravo smo tome svjedoci. Sve to znači da je Sveti Otac otvorio velika vrata za ulaz u Međugorje - kazao je mons. Hoser. Iako Međugorje, po osobnom uvjerenju mons. Hosera, nudi Crkvi jedan novi model nove evangelizacije; stvarnost Međugorja nije pod okriljem Kongregacije za Novu Evangelizaciju, nego pod brigom Državnog Tajništva Vatikana.

Fra Marinko Šakota, međugorski župnik predstavio je program Mladifesta. Najavio je i glavne predavače i predvoditelje misnih slavlja na Mladifestu.

Na pitanje novinara koju poruku svijetu šalje ovaj Mladifest, fra Marinko je rekao kako je poruka sadržana u samom geslu Mladifesta: „Idi za mnom!“ (Mk 10, 21) „U svakom mladom čovjeku postoji čežnja za mirom, čežnja za istinom. Mi im želimo poručiti kako tu čežnju za mirom mogu pronaći samo slijedeći Isusa!“ – kazao je fra Marinko.

30. MLADIFEST MEĐUGORJE 2019

Pođi za mnom!

Ovaj jubilarni 30. Mladifest je još jednom pokazao koliko su mladi ljudi žedni istinskog zajedništva s Bogom i ljudima. Kako žrtva i molitva postaju slatke, i kako nije teško ni pet sati biti na molitvenom programu, onda kad te nadahnjuje ljubav prema Gospi i Isusu. Ovog puta bilo je neobično vidjeti i slušati kako svećenici slobodno pred biskupima sada mogu govoriti o svojim pozivima ili obraćenjima koja su se dogodila u Međugorju. Neobično je bilo vidjeti i kako biskupi slobodno spominju Gospu i Međugorje. Ali najljepše je bilo vidjeti, osjetiti i čuti koliko mladi doista ljube Svetog Oca, koliko su željni i poštuju blizinu svojih biskupa; koliko se osjećaju dijelom iste Majke Crkve i koliko su željni da im pravi pastiri pokazuju pravi, Isusov put svetosti. Ova ljubav nadkrilila je ponekad previsoko teologiziranje i filozofiranje ovogodišnjih predavača. Mladifest je snažnije nego ikad prije pokazao kako postoji jedna snažna, „**mlada Crkva**“ koja ne bježi od „**stare Crkve**“, nego je dapače u svetosti želi usavršiti poslušna **Isusovom** pozivu: **IDI ZA MNOM!!**

de Donatis, Papin vikar Rimske biskupije, zapravo drugi čovjek Vatikana, kao glavni predsjedatelj i propovjednik svete mise; zatim nadbiskup **fra José Rodríguez Carballo** – tajnik Kongregacije za ustanove posvećenog života i družbe apostolskog života, nadbiskup **Luigi Pezzuto** – peti apostolski nuncij u Bosni i Hercegovini, Nadbiskup **Henryk Hoser** – apostolski vizitator za župu Međugorje, **mons. Dominique Rey** – biskup Touluna u Francuskoj, mons. **Vlado Košić** – sisački biskup; **kardinal Antonio Canizares Llovera** – nadbiskup Valencije, **nadbiskup Tadeusz Wojda** – nadbiskup Białystoka (Poljska), mons. Marian Florczyk, pomoćni biskup Kielcea (Poljska), **mons. Daniele Libanori** – pomoćni biskup za Rim, umirovljeni biskup iz Južne Koreje te hercegovački provincijal fra Miljenko Šteko i međugorski župnik fra Marinko Šakota.

Uslijedila je ulazna procesija na kojoj su sudjelovali predstavnici prisutnih 80 zemalja svijeta.

Na početku svoje propovijedi kardinal De Donatis rekao je kako je „zahvalan Bogu i svima vama na pozivu da predslavim svetu misu otvaranja 30. Festivala mladih. Svima

vama donosim topli pozdrav i blagoslov Svetog Oca“, a osvrnuo se i na geslo ovogodišnjeg Mladifesta: „Svakako, da bismo slušali poziv „Idi za mnom“ koji nam Učitelj Isus upućuje, potrebno je da Duh Sveti otvori naša srca i ispuni ih Božanskom mudrošću. Današnje evanđelje nam donosi pismoznanca Novoga Zavjeta, mudraca po evanđelju. Između ostalih, možemo izvući tri upute, rekao je kardinal De Donatis, a te tri upute su: Kraljevstvo Nebesko, kako smo čuli, slično je mreži bačenoj u more koja zahvati svakovrsne ribe. I nakon što se mreža izvuče na obalu, ribari odvajaju ribu dobru za jelo od one loše; Druga uputa. Isus govori o jednom sudu: ne možemo negirati ovu istinu, koju svake nedjelje ispovijedamo u Vjerovanju: „doći će suditi žive i mrtve“; Treća uputa. Navješteno evanđelje nas uči da je pismoznanc, upućen u kraljevstvo nebesko, onaj kršćanin koji „iz svoje riznice iznosi staro i novo“. To je predivan izraz koji se može protumačiti i ovako: istinski mudrac je onaj koji živi stare stvari koje daju uvijek nove radosti i nove stvari koje imaju okus staroga.

Predragi, evo dakle ta tri bisera izvučena iz školjke današnjeg evanđelja: očistiti um, osigurati Božanski sud nad nama živeći istinu; postati novi ljudi koji polažu svoj korijen u tradiciju svetoga Naroda Gospodinova. Dragi mladi, neka vas Duh Sveti učini mudrima kao Majku Božju koja je razmišljala o svakoj stvari u svome srcu i kao velikog naučitelja Svetog Alfonsa de Liguorija, koji je u 17. stoljeću ponovno mudro evangelizirao sugradane svoga Napulja. Pošalji Oče svoga Duha i obnovi naša srca na sliku Tvoga Sina Isusa, rođenog od Djevice Marije, rekao je kardinal De Donatis na kraju svoje propovijedi.

Molitva pred križem – meditacija sa svijećama

Drugog dana Festivala nakon blagoslova nabožnih predmeta započela je molitva pred križem. Ona je posebno vizualno upečatljiva zbog plamena svijeća koje su mladi tijekom popodneva mogli nabaviti u suvenirnici župe. Smisao simbolike paljenja svijeća jest da je kao prvi svećenici donose mladima, da svećenik BUDE svjetlo mladima. I da nitko sam od sebe nije svjetlo, nego da svjetlo vjere od drugoga dobivaš i drugome ga trebaš dati.

Nakon svete mise uslijedila je molitva Klanjanja Presvetom oltarskom sakramentu.

Otvaranje festivala preko live streama bilo je praćeno sa 1 747 100 jedinstvenih IP adresa.

Petak, 2. kolovoza 2019.

**DRUGI DAN -
„BOG OSVAJA JER GOVORI JEZIK RADOSTI!“
- L. PEZZUTO**

MOLITVA KRUNICE NA PODBRDU

U petak, drugog dana Festivala, program je započeo najranije. Naime, od prije nekoliko godina uvedeno je da drugi dan programa započinje zajedničkom molitvom krunice u 6 sati na Podbrdu. Tako se naime zatvara sveti trokut Međugorja: **Podbrdo** – posvećeno Gospi, postaje mjesto početka Mladifesta, **župna crkva** koja je posvećena sv. Jakovu zaštitniku hodočasnika, mjesto je održavanja programa, a **Križevac** – mjesto posvećeno Kristu Otkupitelju, mjesto je završetka Mladifesta.

Krunicu je predmolio Ivan Dragičević, zajedno s fra Marinkom Sakotom.

JUTARNJI PROGRAM

Nakon molitve na Podbrdu program se nastavio jutarnjom molitvom i kateheзом. Katehezu je mladima držao nekadašnji generalni ministar franjevačkog reda, a danas tajnik Kongregacije za ustanove posvećenog života i družbe apostolskog života **nadbiskup Jose Rodriguez Carballo**. On je na poseban način pozvao mlade da ne budu „tužni kršćani“, kao da su na sahrani, nego da budu nositelji nade i radosti jer im Bog uvijek daje mogućnost za novi početak svojim darom opraštanja. A to je povezao i s današnjim BLAGDANOM GOSPE OD ANĐELA, kada se udjeljuje potpuni oprost, pa je skupa sa svim prisutnima izmolio sve potrebne molitve za tu milost opraštenja. A tijekom cijeloga dana kolone ispred svećenika za ispovijedanje bile su redovi bez prestanka!

Nakon kateheze uslijedila su svjedočanstva bračnog para Katarine i Pere Eranovića, koji su govorili o predbračnoj čistoći i čudu začeca djeteta, te mladih s Floride koji su započeli s molitvenom zajednicom i molitvom klanjanja Isusu. Osnovali su i slavljenički bend AGNES te su napisali pjesmu – himan za ovogodišnji Mladifest pjesmu FOLLOW ME!

Oko 11,45 sati, u press-centru kraj štanda Radiopostaje Mir Međugorje novinari su imali priliku dobiti izjave nadbiskupa Bailystoka iz Poljske Tadeusza Wojde i nadbiskupa Jose Rodriguez Carballa koji je naglasio kako mu ovo nije prvi dolazak u Međugorje i na Mladifest.

Nastavio je: „Za mene je milost biti ovdje. Poznajem Međugorje i franjevence. Dolazio sam ovdje više puta da bih poticao franjevce u njihovu radu. Drugi put sam na Festivalu mladih. Za mene je ovo iznenađenje jer znam kada je ovaj Festival započeo prije trideset godina da je bilo jako malo mladih, a da će ovih dana u Međugorju biti osamdeset tisuća ljudi. Mladi traže puninu smisla života, koju nam daje Krist, a Kristu možemo doći preko Marije. Netko tko dolazi u Međugorje, traži Krista, odnosno smisao života. Vidim da to traženje raste. I kada netko kaže da su mladi izgubljeni, dovoljno je doći ovdje i vidjeti razlog velike nade, a ovdje se dolazi moliti. Jučer je, primjerice, molitva započela u 18 sati, a trajala do 22 sata i 15 minuta, dakle više od četiri sata.

Ovdje se traži mir i pomirenje, eto zašto imamo ovdje brojne ispovijedi. Ovo je mjesto molitve i pomirenja. Ispovijed nije u krizi, možda su ispovjednici u krizi, dovoljno je vidjeti koliko se ljudi ovdje želi ispovjediti. Pozivam svećenike da sjednu i da daju odrešenje u ime Božje. To je veliko poslanje svećenika u ime Crkve. Ovdje su predstavnici osamdeset zemalja. Ovdje se živi katoličanstvo Crkve i vidim da postoji duboko jedinstvo sa Svetim Ocem. Ovdje se moli za Papu i kada sam danas u katehezi citirao Svetoga Oca upravo tada su bili najjači aplauzi. Ovi mladi ljube Crkvu i stoga zahvaljujem Svetom Ocu što je otvorio mogućnost dolaska ovdje da se ovdje moli“ – rekao je nadbiskup Carballo.

POSLIJEPodneVNI PROGRAM

Poslijepodnevni program Mladifesta započeo je u 16 sati na vanjskom oltaru kratkim filmom koji je napravio Foto-studio Đani prekrasnim foto

detaljima ispričavši vizualnu priču jutarnje molitve krunice na Podbrdu.

Nakon toga uslijedila su svjedočanstva s prvog Mladifesta u Hrvatskoj koji je bio održan od 21. do 23. lipnja u župi sv. Franje Ksaverskog u Viduševcu kod Gline pod geslom „Pustite dječicu k meni“ (Mk 10,14), a u organizaciji zajednice Marijine legije iz Petrinje u suradnji sa Sisačkom biskupijom i uz potporu međugorskog župnika fra Marinka Šakote. O tome kako je taj Mladifest prošao posvjedočili su VLADO SUČEC – voditelj Marinije Legije koji je prvi došao na ovu ideju i koji je ohrabrio i druge mlade da u svojim zemljama pokrenu ove „male molitvene Mladifeste“. Zatim je župnik iz Viduševca vlč. Marijan Štingl posvjedočio kako je zapravo u Međugorju prepoznao Božji poziv na svećeništvo, kako mu se dugo opirao, ali eto kako je kroz 11 godina kako već ovdje dolazi na kraju Bog pobijedio. Sisački biskup Vlado Košić pozdravio je sve prisutne. On je istaknuo kako je ponosan na sve mlade koji su došli ovdje u Međugorje i po ovoj vrućini tako sabrano mole, prate kateheze, plešu i pjevaju. Reкао je kako je ponosan i na njihov prvi hrvatski Mladifest iako je i ovo hrvatski Mladifest – budući da smo jedan narod nažalost podijeljen u dvije države. Istaknuo je kako je na neki način upravo Međugorje i nogomet nešto što ljude odmah asocira kad im kažeš kako si iz Hrvatske. Stoga je Međugorje jedna važan dio hrvatskog identiteta. Osvrnuo se na jutrošnju katehezu u kojoj je rečeno kako kršćani često izgledaju kao na sprovodu, a on je rekao kako to ni ovdje, ni na njihovom Mladifestu nije slučaj – stoga je pozvao sve mlade da nose radost i nadu u svoje zemlje.

Nakon njih bilo je svjedočanstvo zajednice Totus Tuus koja je nastala u Njemačkoj, ali djeluje i u Hrvatskoj i u BiH, a u obraćenju njezinih osnivača B. i L. DOLENEC i brojnih članova

njihove molitvene zajednice, također je veliku ulogu odigralo Međugorje.

VEČERNJI MOLITVENI PROGRAM

Nakon krunice koju su opet predmolili mladi na deset svjetskih jezika, uslijedilo je misno slavlje koje je predsjedao **nadbiskup Luigi Pezzuto** – apostolski nuncij u Bosni i Hercegovini, u koncelebraciji nadbiskupa Henryka Hosera i nadbiskupa José Rodríguez Carballa uz drugih 678 svećenika, te provincijala fra Miljenka Šteku i župnika fra Marinka Šakote.

Mons. Pezzuto misni kanon je čitao na hrvatskom jeziku, a u svojoj propovijedi na talijanskom jeziku

osvrnuo se na moto Mladifesta „Idi za mnom!“ Između ostalog je rekao: „Bog se sagiba nad svakim od nas i ako mu ti otvoriš vrata svoga srca. On te ispunja svojim životom. A biti ispunjen Božjim životom znači biti svet. A svetac je onaj koji voli Boga jer je otkrio kako je prvi od Boga ljubljen. Svetost nije sačinjena od zakona i zapovijedi. Nego od Božje blizine. Svetost je posljedica Božjeg približavanja tvojoj osobi. I zapravo slijediš Isusa zato jer On tebe ljubi i ti želiš Njega ljubiti!“

Na kraju misnog slavlja fra Marinko se toplo zahvalio mons. Pezzutu za predslavlje ove svete mise, ali i za sve što čini za Međugorje!

Ovo misno slavlje preko live streama pratilo je 1 996 700 ljudi i stotine tisuća preko kablovskih televizija diljem svijeta.

Subota, 3. kolovoza 2019.

TREĆI DAN: UNIVERZALNOST CRKVE

Jutro je i trećeg dana Mladifesta započelo jutarnjom molitvom za vrijeme koje je već svako sjedeće mjesto na klupama i po hladovini bilo popunjeno, sve do polovine livade. Uistinu veliki broj prisutnih mladih od samog početka programa. Na svakom koraku moglo se je susresti i nekog svećenika koji ispovijeda. Ili pleše!

Nakon fra Marinkove molitvene meditacije i prekrasnih pjesama Međunarodnog zbora, jutarnju katehezu mladima održao je **mons. DOMINIQUE REY, Biskup iz Fréjus-Toulon**, iz Francuske. Govorio je o darovima, karizmama i kako u ovom

Foto: Arhiv ICMM

Foto: Arhiv ICMM

Foto: Arhiv ICMM

VEČERNJA SVETA MISA

Večernju misu je predslavio mons. Henryk Hoser, a u koncelecijaciji su bili biskup Vlado Košić i umirovljeni biskup iz Južne Koreje zajedno sa 689 svećenika.

Na početku svoje propovijedi nadbiskup Henryk Hoser rekao je kako još jedan dan Festivala mladih potvrđuje što je Međugorje. Ono je mjesto susreta i spoznaje. Ne samo mjesto upoznavanja drugih sudionika, koji su došli iz brojnih zemalja svijeta, nego i upoznavanja ovog neobičnog mjesta. Naizgled nije ništa posebno, obična hrvatska, seoska župa, okružena vinogradima i zelenim brežuljcima.

Ali Međugorje je također i nešto što treba upoznati i s čime se treba susresti. Međugorje je mjesto i vrijeme, koje pokazuje nešto više od našeg svakodnevnog iskustva tamo gdje živimo, radimo i odmaramo se. Isto tako živi mladež koja je ovdje rođena, koja ovdje uči i odavde upoznaje svijet. Vidite ih obučene u posebne majice volontera. Svi imamo iskustvo onoga što je tajna Međugorja.

Tajna Međugorja je nevidljiva stvarnost, ali intenzivna i jako prisutna. Ovo je svijet duha, svijet susreta čovjeka s Bogom. Taj se susret događa u dubini svakoga od nas. Događa se u srcu čovjeka. Ovo jedno ljudsko srce koje 'skače od radosti i shrvano je od bola'. Ovo

malo bolje otkrivam ovo mjesto. Ovdje sam vrlo kratko bio prije 25 godina, samo dva do tri dana. Otkrivam gorljivost ljudi u procesiji, u molitvama, u ispovijedima... Ganula me univerzalnost koju ovdje nalazim... Toličke zemlje koje su se ovdje okupile. Univerzalnost Crkve koja se izražava kroz sve te jezike... Naglašavam, ovo što se ovdje živi je Marijina poruka, koja je poruka nade. U našem društvu vrlo često primjećujemo nedostatak nade. Svatko vidi samo kraj svojega života, a Marija nas stavlja u vezu s Nebom. Ona utjelovljuje nadu! Ona je znak nade!"

POSLIJEPodneVNI PROGRAM

Poslijepodnevni program započeo je i danas u 16 sati svjedočanstvima: EMANUELA PERRONE (Italija) i članovi irske humanitarne organizacije MARY'S MEALS koji su prikazali i film koji oslikava njihovo djelovanje.

razjedinjenom i fragmentiranom društvu samo živa vjera može donijeti zajedništvo.

Nakon njega uslijedila su dva svjedočanstva SHERMAN LUK (Hong Kong) i PATRICK FELICIEN (Guadeloupe, FR).

Konferencija za novinare koja je bila predviđena za 10.30 na press štandu Radiopostaje Mir Međugorje, zbog duge kateheze biskupa Reya, započela je tek oko 11.00 sati.

Prvo se novinarima obratio sisački biskup mons. Vlado Košić, koji im je priznao kako je u Međugorje već prije dolazio, ali privatno, dok je sada sretan jer može ovdje i službeno boraviti, te tako i svojom prisutnošću podržati tristotinjak mladih i sedmoricu svećenika iz njegove biskupije koji su došli ovdje posvjedočiti o 1. Mladifestu u Hrvatskoj.

Nakon njega novinarima se obratio francuski biskup DOMINIQUE REY, koji je i sam već više puta boravio u Međugorju. Rekao je: „Sada

Foto: Arhiv ICMM

PROCESIJA S GOSPINIM KIPOM

Desetci tisuća mladih sudjelovali su u procesiji s Gospinim kipom i klanjanju Isusu u Presvetom oltarskom sakramentu. Procesija je bila u obliku srca – jer je u Međugorju sve u obliku SRCA: molite srce, postite srcem... – istaknuo je fra Marinko! Ovaj molitveni trenutak nosi ime: MARIJA NAS VODI ISUSU zato sve skupa i završava klanjanjem Presvetom oltarskom sakramentu.

Foto: Arhiv ICMM

jedno ljudsko srce bolesno i komplicirano, kao što kaže prorok Jeremija: 'Podmuklije od svega je srce. Jedva popravljivo, tko da ga pronikne?' (Jer 17,9), zapitao se mons. Hoser pojasnivši kako je 'ljudsko srce, pogotovo kod mladih jednako osjetljivo i na dobro i na zlo. Pogotovo kada se radi o nepravdi'. Rekao je kako su 'svi ljudi, a posebno mladi neobično osjetljivi na nedostatak pravednosti i jako pate zbog šteta koje su im nanesele'.

Ovo je nepravdno! Ovo je nedopustivo! Ovo je bolno! Ovo je štetno! Uzviču to mladi na razne adrese. Među primateljima vrlo često se nalaze vlastiti roditelji i odgojitelji! Mladi čovjek se bori za svoju slobodu – to je osobina mladenačkog doba. Ipak, mladež ne pozna uvijek granice osobne slobode, a takve granice postoje i moraju postojati. Jedna takva granica je i sloboda drugog čovjeka, društvena sloboda, sloboda vjere, sloboda

Foto: Arhiv ICMM

roditelja u odgoju vlastite djece. I takvu slobodu treba poštovati. Kao što postoje i ograničenja u cestovnom prometu, koja štite sigurnost svih sudionika: znakovi naredbe i zabrane, rekao je nadbiskup Hoser i pojasnio 'najvažnije granice, u duhu pravednosti i ljubavi' koje nam je Bog dao.

On nam je dao deset Riječi Života, deset zapovjedi. One nas uče što je za nas dobro, što je loše i zato imaju oblik naredbi i zabrana: radi ono što je dobro, ne radi ono što je zlo, jasan je bio nadbiskup Henryk Hoser.

Naglasio je kako smo u praksi 'okruženi lancima grijeha' te da 'ponekad sami doprinosimo njihovom uvećavanju', a da Bog te lance kiđa i oslobađa nas.

Borba dobra sa zlom ostvaruje se u našem srcu. To ljudsko srce Bog savršeno poznaje. 'Jer čovjek gleda na oči, a Jahve gleda što je u srcu.' (1 Sam 16,7). Isus čita u našim srcima i poznaje naše slabosti, ali prije svega poznaje naše mogućnosti činjenja dobra. I želi nam pomoći, želi nas podržati i želi biti s nama te se čak i nastaniti s cijelim Presvetim Trojstvom u tom ljudskome srcu! Prema tome nas vodi Majka Božja i Majka naša: iz Čestohove, iz Vilnusa, iz Lourdesa, iz Fatime, iz Kibeha i iz Međugorja, Kraljica Mira. Dopustimo Joj da nas vodi!

Na kraju svete mise fra Marinko se zahvalio mons. Hoseru ovim riječima: „Neizmjerne smo vam zahvalni za sve ono što činite za Međugorje, zato što volite Međugorje, što volite ove mlade; i zato što ste istinski pastir koji ima veliko srce!“ A dugi i topli pljesak prisutnih sudionika pokazao je koliko su ove riječi zahvale istinite i koliko svi osjećamo kako mons. Hoser diše za Gospu i Međugorje i koliko želi da se prava slika Međugorja pokaže svijetu.

Izravni prijenos preko live streama gledan je s 2 258 400 jedinstvenih IP adresa.

Nedjelja, 4. kolovoz 2019.

4. DAN MLADIFESTA, MONS. VINKO PULJIĆ: „DOŠAO SAM VAS OHRABRITI!“

Nedjeljno jutro četvrtog dana Mladifesta 4. 8. 2019. bilo je rezervirano za svete mise po jezičnim skupinama.

Misu za župljane i hodočasnike na hrvatskom jeziku u 11 sati u prepunoj crkvi sv. Jakova predslavio je sisački biskup mons. Vlado Košić. U koncelecijaciji je bio međugorski župnik fra Marinko Šakota te sed-

Kardinal Christoph Schönborn: Crkva sa zahvalnošću priznaje ono što toliki ljudi doživljavaju u Međugorju

I ove je, kao i ranijih godina, sudionicima 30. festivala mladih u Međugorju poruku uputio bečki nadbiskup kardinal Christoph Schönborn. Poruku je nakon večernje mise, na oduševljenje mladih pročitao međugorski župnik fra Marinko Šakota.

Poruku kardinala Christoph Schönborna prenosimo u cijelosti:

Draga braćo i sestre, dragi mladi! Kao i svake godine veselim se što vam mogu poslati pozdrav za ovaj veliki susret mladih. U proteklih godinama, naš Sveti Otac je korak po korak davao znakove da je Međugorje blagoslovljeno mjesto na kojemu je Majka Božja, Gospa, ljudima tako blizu i šalje toliku pomoć. Svi mi možemo mu samo od srca zahvaliti za njegovu mudru pastirsku brigu punu ljubavi.

U osobi nadbiskupa Hosera poslao je svojega osobnoga trajnoga zastupnika. Na otvorenje Mladifesta došao je njegov osobni vikar, kardinal De Donatis. Svi ti znakovi pokazuju da Crkva sa zahvalnošću priznaje ono što toliki ljudi već desetljećima doživljavaju u Međugorju i što vas potiče da usprkos ljetnoj vrućini dolazite u tako velikom broju na ovo mjesto milosti. Ovdje nam je Nebo tako blizu, ovdje Gospa daruje toliko utjehe i obraćenja, ovdje mnogi od vas otkrivaju radost ispovijedi, sakramenta oprostjenja. Ovdje doživljavate zajedništvo u vjeri, ovdje sklapate prijateljstva, ovdje mnogi doživljavaju unutarnje iscjeljenje od životnih rana.

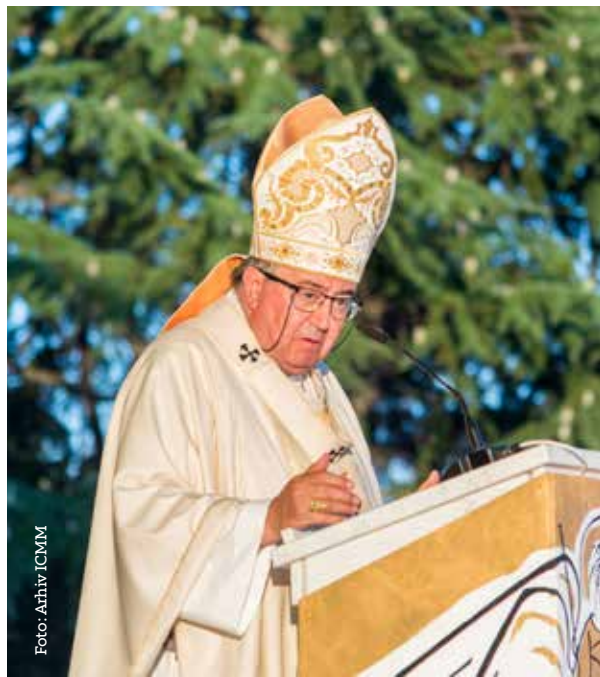
Već sada se radujem što ću za sljedeći Mladifest, ako Bog da, opet moći doći u Međugorje.

Molite za papu Franju, kojemu toliko toga dugujemo.

U vjeri i molitvi s vama povezan vaš P. Christoph kard. Schönborn

morica svećenika iz sisačke biskupije koji su dopratili tristotinjak mladih, sudionika 1. Mladifesta u Hrvatskoj. Biskup Vlado je rekao kako ima bratski osjećaj povezanosti sa svim hodočasnici koji su pristi-

gli ovdje iz osamdeset zemalja svijeta: „Ovaj susret u Međugorju, za razliku od ostalih susreta mladih, ima još jednu značajku, a to je tiha i skrivena nazočnost Blažene Djevice Marije. Nju se ovdje gotovo ne spominje, odnosno malo se spominje jer je sve usmjereno na Isusa, našega Gospodina. Marijina uloga i jest da nas dovede Isusu. Ona se tada rado izgubi i premda je tu, postaje nevidljiva. Jer njezina je sreća što smo mi našli Isusa. ... Lijepo je biti ovdje, gdje se možemo osjećati kao kod kuće, gdje možemo bez straha krunicu moliti po putu... Vidim da se na cesti ljudi ponašaju kao da je čitavo mjesto jedna crkva. Tako kad bi čitava Hrvatska i Bosna i Hercegovina bile u jednoj takvoj slobodi vjere, bili bismo do kraja slobodni, znali bismo što je naš temelj i što budućnost“ – rekao je između ostalog mons. Košić.

POSILIJEPODNEVNI PROGRAM

Svjedočanstva su započela u 16 sati. Ovoga puta s video svjedočanstvom s. Brigite, klarise iz Brestovskog. Ona je posvjedočila o tome koliko se prvo opirala Božjem pozivu, zatim kako joj je bilo teško čekati 4 godine za odlazak u samostan, koliko joj je u tome pomogla Gospa i mladifesti na koje je dolazila, i kako joj je baš to čekanje bilo priprema za još radikalniji posvećeni život u klauzuri. Dakle, s Bogom sve dobiva svoje mjesto i smisao!

Zatim su uslijedila brojna svjedočanstva članova zajednice Cenacolo prožeta pjesmom i plesom. Posvjedočili su kroz njihove različite životne priče, ranjenosti, teškoće, kako su zahvaljujući braći i sestrama u zajednici pronašli novu obitelj, susreli Isusa, uskrsnuli i odlučili ga slijediti!

VEČERNJI MOLITVENI PROGRAM

Večernju svetu misu predslavio je Mons. VINKO PULJIĆ, nadbiskup Vrhbosanski i predsjednik Biskupske konferencije BiH, a u koncelecijaciji je bio mons. Luigi

Pezzuto, umirovljeni biskup iz Južne Koreje, provincijal fra Miljenko Šteko u suslavlju 537 svećenika. U svojoj propovijedi mons. Puljić osvrnuo se na misna čitanja na način da je mladima poručio kako su svi oni sigurno ovdje zato što žele biti sretni, a ne promašeni. I stoga su došli na pravo mjesto, jer nas baš ovdje Marija upućuje na svoga Sina – a samo je On pravo blago. U daljnjem svom jednostavnom, toplom i očinskom obraćanju rekao je mladima kako je danas upravo NEZAJNTERESIRANOST novi ateizam. A on je stoga došao kako bi ohrabrio sve mlade ovdje prisutne da nastave tražiti smisao života, jer Bog sa svakim od nas ima svoj plan i taj se plan treba polako otkrivati.

Gledanost 30. Festivala mladih kroz broj jedinstvenih IP adresa:

1.dan: 1 747 100
2.dan: 1 996 700
3.dan: 2 258 400
4.dan: 2 524 300
5.dan: 2 856 000

UKUPNO: 11 482 500

Videoprijenos ovogodišnjeg Mladifesta mogao se pratiti i putem facebooka te brojnih kablinskih televizija diljem svijeta.

Svi prisutni su mu dugo pljeskali nakon propovijedi, a i nakon zahvale koju mu je uputio fra Marinko Šakota nakon pričesti: „Hvala vam na riječima koje ste našim mladima uputili, mladima koji su s čežnjom čekali vašu riječ. Znam koliko ste čekali ovaj trenutak, s koliko ste čežnje željeli doći u Međugorje. Znam koliko ste bili s nama i suosjećali s nama, željeli nam dobro. Hvala vam u ime svih župljana i hodočasnika i svih ovdje prisutnih“ – rekao je fra Marinko!

Preko Live streama svetu je misu pratilo 2 514 300 ljudi, a preko različitih kablinskih televizija još stotine tisuća.

Večernja misa je trajala skoro do 21 sat, a završila je molitvom Anđeo Gospodnji koju je poželio mons. Puljić za sve osobe koje su se preporučile u njegove molitve. Zatim je započela pjesma za pjesmom... u iščekivanju scensko-biblijskog spektakla koji već više godina izvode članovi zajednice Cenacolo. Oduševljeni mnogobrojni mladi pjevali su i plesali dugo u noć, a zatim su pomogli i razmontirati cijelu pozornicu.

Ponedjeljak, 5. kolovoz 2019.

5. DAN MLADIFESTA: MARIJA UZOR VJERE
Peti dan Mladifesta je „Gospin dan“ jer se neslužbeno slavi Gospin rođendan. Od samoga jutra puno je mladih po cestama, u razgovoru ili sami s krunicom u ruci, jedna netipična ranajutarnja živost. I molitva u 9 sati je već dobro posjećena.

Od 09.45 uslijedila je KATEHEZA Mons. Hosera. Trajala je skoro do 11 sati, a nakon nje slijedila su dva svjedočanstva o svećeničkim pozivima: vlč. BRANISLAV BABJAK iz Slovačke i fra JACK MARDEŠIĆ i mladi iz Australije i Belgije.

POSILIJEPODNEVNI PROGRAM

U 16 sati bila je kateheza nadbiskupa Rine Fisichella, predsjednika Papinskog vijeća za novu evangelizaciju. Svjedočanstvo o čudesnom ozdravljenju u Međugorju mladima je ispričala **COLLEEN WILLARD iz Amerike**. Njezino svjedočanstvo služi kako bi pokazalo prisutnost Gospe u Međugorju i ozdraviteljsku snagu Isusa u hostiji.

ljubljeni Božja bića i 2. i da je naš zadatak biti misionari te poruke svijetu koji je izgubljen i žedan prave ljubavi.

Na kraju fra Marinko je rekao jedno veliko HVALA! Prvenstveno Gospi, a onda svima onima koji su pomogli da ovo budu dani Božje ljubavi. Prijenos je uživo gledan s **2 856 000** jedinstvenih IP adresa, uz brojne kablinske televizijske kuće diljem svijeta koje su se uključile u prijenos.

KLANJANJE I SVEĆENIČKI BLAGOSLOV

Nakon mise je bilo klanjanje pred Presvetim sakramentom koje je vodio fra Marinko Šakota te veliki svećenički blagoslov – kao žive zrake Isusa, našeg Sunca. Iza toga je slijedilo poslanje: naime predstavnici svih zemalja primili su simboličan dar – krunicu (da ih podsjeća na Mariju) i hodočasnički štap (da se oslone na Isusa) iz ruku trojice nadbiskupa Henryka Hosera, Luigia Pezzuta i Rina Fisichella koji su se pri darivanju poklona topla ispričali s mladim hodočasnici.

Pred završetak u pjesmi i veselju prikazan je podsjetnik na najvažnije trenutke Mladifesta u filmu BEST OF THE MLADIFEST čiju audio produkciju potpisuje ICMM, a video produkciju foto Đani. Bili su to doista prekrasni kadrovi uslikani svih ovih dana kao još jedan podsjetnik na sve ono što je uloženo u program i organizaciju, te ono što je Božja milost poslala s neba. Pa čak i munje!

„Doviđenja do slijedećeg, 31. Mladifesta!“ – oprostio se sa svima fra Marinko i pozvavši mlade da ujutro u pet sati budu s njim na misnom slavljju na Križevcu, kojim će na blagdan Preobraženja Gospodnjega završiti trideseti jubilarni Festival mladih.

Priredila: Paula Tomić

Broj koncelebranata na večernjim svetim misama: 1. dan: 620, 2. dan: 678, 3. dan: 689, 4. dan: 537, 5. dan: 714, **ukupno: 3238**
Uz ovo bi trebalo naglasiti da je i veliki broj svećenika ispovijedao svaku večer tijekom mise.

Spektakl zajednice Cenacolo

„IDI ZA MNOM“ – živo evanđelje na sceni

Zajednica Cenacolo koju je za mlade s problemima ovisnosti osnovala č. s. Elvira Petrozzi osnovana je u srpnju 1983. u mjestu (Saluzzo), Italija. Već 1985. i 1986. godine s. Elvira hodočasti u Međugorje i o tim iskustvima ovako svjedoči: „Ono zbog čega ovamo rado dolazim i što me je ovdje zadržalo, te potaknulo da u Bjelakovcima utemeljim kuću za bivše ovisnike, ponajvećma je činjenica da je molitva svakoga moga štitićenika i čitave naše zajednice ovdje postala snažnija u dublja. Ovdje smo ojačali molitveni duh, te počeli više i sabranije čitati Sveto pismo. Vidjeli smo veliki pomak napred u svim štitićenicima. Usprikos problemima s policijom, svi smo zaključili da smo u Međugorju našli novu zemlju, upravo duhovno lječilište za ovisnike. A kako bi drugačije i moglo biti kad je uz nas naša nebeska Majka, čiju nazočnost tako snažno osjećamo! Stoga nije čudo što naši mladi jednostavno ne žele otići odavde, oni snažno čeznu za Bogom, a ovdje tu čežnju utajuju potpunije nego drugdje. Moram priznati, upravo ovdje brže dobivaju motivaciju za liječenje, i stoga brže i ozdravljaju.“

U Međugorju se nalaze dvije kuće zajednice: muška kuća „Campo della vita“ (Polje života) i ženska kuća „Campo della gioia“ (Polje radosti).

Ove godine članovi zajednice sudjelovali su i na svetom misama Mladifesta. Zbog čega je ova godina bila iznimna po tome, upitali smo Marca Zapellu voditelja muške kuće zajednice: Pa dolazili smo zapravo na najvažnije svete mise i uistinu smo dolazili s radošću. Imamo tu

privilegiju da možemo boraviti na našoj pozornici pa nas to „štiti“ od ostalih hodočasnika, a omogućuje nam dobar pregled na oltar. Zapravo trudimo se živjeti poput pravih župljana Međugorja. Osjećamo se ne kao neka strana zajednica, nego kao jedna prihvaćena zajednica. Zbog toga smo posebno zahvalni franjevcima, jer su oni ti koji čine da se osjećamo prihvaćeni. A posebno ove godine, kada na Mladifest dolaze predstavnici visokog klera, tko zna koje sve bolje, profesionalnije kazališne skupine su mogle biti pozvane, a oni su opet zvali nas. I to nam puni srcem radošću i zahvalnošću.

Marco se osvrnuo i na scensko – biblijsku predstavu SEGUIMI! koja je odigrana iza večernje svete mise na ledini iza vanjskog oltara crkve:

„Za ovu večer smo pripremili nešto doista lijepo, nešto što će, sigurni smo u to, dotaknuti srca prisutnih. Započet će s „Duhovima“. Dakle mladi smo Duha Svetoga da bude s nama, da bude između nas. I ne zadržava se samo na sceni, silazi, silazi u srca. Vidim kako nam svake godine Gospa daruje, prvo nama samima ovdje na sceni, posebna iznenađenja... Jer ovaj scenski prikaz nije samo predstava, nego je „živo evanđelje“.

Kompozicijski predstava sadrži mnoge još neviđene scene, a neke su već viđene. Dakle jedna mješavina starog i novog. Poruka predstave je u njegovu naslovu „Idi za mnom!“ Interesantno da se već prije tako zvalo, tako da je ovo poklapanje sa naslovom Mladifesta bilo uistinu proročki, i nadamo se da će tako i nastaviti, jer nije samo dosta započeti SLIJEDITI, potrebno je i USTRAJATI!

Aaron Cohen, Liz Arce i Andres Mendoza

LIZ ARCE (13), ANDRES MENDOZA (23), AARON COHEN (14) – PANAMA

Liz: Iz Paname nas je došlo dvanaestoro mladih. Pripadamo grupi mladih iz jedne župe, a put nam je organizirao naš svećenik koji sad nije ovdje s nama, ali inače on često dolazi u Međugorje. Ja sam prvi put i na Mladifestu i u Međugorju. Odlučila sam se doći kako bih molila za obnovu naše Crkve i kako bi mladi počeli ići u Crkvu. Zbilja nam je lijepo ovdje, puno toga sam naučila.

Andres: Meni je također jako lijepo ovdje. Može se osjetiti Božja ljubav ovdje u Međugorju. Osjetiš kako možeš sve voljeti. Najviše su me dotaknula klanjanja i svete mise.

Joelle Jean – Marie i Capucine Jean Marie

JOELLE JEAN – MARIE (MAJKA) I CAPUCINE JEAN MARIE (18), (KĆER), MARTINIQUE (FRENCH WEST INDIES)

Nas dvije smo došle s Martinique i u Francuskoj smo se pridružili organizaciji Notre-Dame s kojom je došlo nas 40 hodočasnika ovdje na Mladifest. Ovo je prvi put kako smo ovdje.

Joelle: Mislim kako sve ovo vrlo nevjerojatno! Jako sam impresionirana, i imam ću puno toga za posvjedočiti kad se budemo vratili kući. Sve je tako dobro organizirano. Impresionira me kako ljudi tako puno mole, posebno muškarci, jer su u mojoj zemlji više žene te koje su uključene u vjerski život. Ali ovdje vidim puno muškaraca. I druga stvar koja me impresionira je ispovijed. I mi se trudimo ne samo uživati, nego ispuniti se Božjom milošću. Capucine: Meni je također prekrasno. Posebno mi je začuđujuće vidjeti tako puno mladih ljudi okupljenih zajedno u molitvi i pjesmi.

WILLARD SARPONG ADAR KWAH (17) I CHRIS FORSON (14) – GHANA

Willard: Odlučili smo doći ovdje čuti svjedočanstva i ta svjedočanstva ponijeti kući. Doista je lijepo, svi su ljubazni, prekrasne pjesme. Inače smo prvi puta na Mladifestu, a došli smo s našom župom. Naime, već 7 godina sa svojom obitelji živim u Italiji.

Chris: Imam 14 godina i živim u Italiji s obitelji od svog

Willard Sarpong Adar Kwaah i Chris Forson

rođenja. Ovdje smo s grupom iz naše župe nas 41, dva svećenika i par roditelja s nama mladima. Jako mi se sviđaju svjedočanstva, pjesme i ples animiran od mladih volontera. Želim se vratiti i drugi puta, doista je jedno lijepo iskustvo zbog kojeg sve više upoznajem Boga!

CLARISSA FALEMPIN, FRANCUSKA

Zovem se Clarissa i imam 16 godina. Ovo je moj treći dolazak u Međugorje, ali prvi put sam na Mladifestu, stoga sam vrlo, vrlo sretna. Zasada je sve tako čudesno. Ne mogu dočekati večerašnju procesiju i sigurno će biti prekrasno!

Jučer su za vrijeme molitve sa svijećama sijevale munje preko svih nas, i zanimljivo mi je kako nije pala kiša sve dok molitveni program nije završio, a čim je završio, kiša se spustila poput blagoslova Duha Svetoga. Prekrasno!

Ovdje sam došla s prijateljima, neki su iz Italije, Francuske, Škotske... i lijepo je to što smo različitih nacionalnosti, a spojila nas je zajednica Blaženstava i došli smo preko njihove organizacije.

TRISTA NDETAH (13), CASSANDRA MOSTERT (16), CATHERINE MATTHREE (33), JOHANNESBURG, JUŽNA AFRIKA

One su članice molitvene grupe iz župe St. Therese, Erdental-e.

Trista: Čudesno mi je ovdje i obožavam susretati ovako puno ljudi. Došla

Trista Ndetah, Cassandra Mostert

sam ovdje kako bih osjetila i dijelila drugima Marijinu ljubav.

Cassandra: Došla sam ovdje kako bih učvrstila svoj odnos s Bogom i Marijom. I jako sam uzbuđena što sam ovdje jer upoznajem ljude iz svih krajeva svijeta. I zasad je čudesno!

Catherine: Ovdje nas je došlo petero mladih i šestero odraslih, dakle 11 članova naše međugorske molitvene grupe koja se sastaje svakog drugog petka u našoj župi. Molimo kronicu, čitamo Gospine poruke, objašnjavamo što je Međugorje za one koji su prvi put došli i zajedno blagujemo. Nastali smo prije pet godina ovdje u Međugorju i stoga smo sada presretni i jako zahvalni što i fizički možemo biti ovdje. Bilo nas je petero na početku, a sada nas je pedeset članova.

SILVIJA MARIJA BALIĆ SPRČIĆ, FRANKFURT, NJEMAČKA

Živim u Njemačkoj sa svojom obitelji. Imam sina od 16 godina i kćer 10 godina. Na Mladifest dolazimo kad god možemo, a to je sigurno već 20 puta. Ne možemo slijediti cjelodnevni program, ali dođemo ili na jutarnji ili na poslijepodnevni dio. Ovdje dolazim kako bih vidjela svoju Crkvu: to je Crkva Kristova, mladost koja se klanja našem Gospodinu, to jedinstvo u Kristu. To je Crkva naša, to je Katolička Crkva i srce mi se toliko napuni ljubavlju kad vidim kako nas Majka ovdje sve povezuje, kako nas vodi svome Sinu. I to me toliko ispunja radošću. Želim biti dio toga, želim i ja sa svojom djecom biti dio te naše Crkve, odazvat se Majčinu pozivu i klanjat se njezinu Sinu na ovom svetom mjestu Međugorju.

ANNE KORCZAK, VARŠAVA, POLJSKA

Ja sam Anna i dolazim iz Poljske. Imam 28 godina i bavim se informatikom. Pjevam u Međunarodnom zboru ovdje na Mladifestu i ovo je moj 6. ili 7. put kako pjevam u zboru na Mladifestu, a u Međugorju sam možda po 10. put.

Dolazim ovdje jer je ovdje kao „Nebo na zemlji!“ Naš Bog je prekrasan i daje nam puno milosti. Ovo mjesto je

Clarissa Falempin

Silvija Marija Balić Sprčić

Anne Korczak

uistinu vrlo, vrlo posebno jer tu možeš doći, stati i razmisliti o svemu. I puno puta ne možeš niti zamisliti što ćeš dobiti ili ponijeti odavde. Zato ovdje dolazim! I zato što je ovo i jedan način na koji mogu zahvaliti Bogu za sve što je učinio u mom životu.

GOTTFRIED PRENNER, AUSTRIJA

Ja sam se obratio u Međugorju prije 45 godina. Ovdje sam sa svojom zajednicom DER FAMILIE DES VATERS („Očeva obitelj“) i mi posebno svjedočimo o Gospi koja nas vodi Ocu. I to je interesantno da nas baš ovdje u Međugorju Gospa, po Isusu, vodi Ocu. Mi posebno molimo za spasenje svijeta za sve one koji ne mole, koji nisu upoznali ljubav Božju i za mir u svijetu.

Sad nas je ovdje 15 članova zajednice, nismo svi, ukupno nas je 25. A s nama je i naš svećenik iz Ruande jer pokrećemo novu misiju tamo. Mladifest nam je važan jer ovdje možeš osjetiti Gospinu prisutnost i doista VIDJETI njezin plan da sve narode i nacije spoji zajedno u slavljenju Boga!

Gottfried Preenner,

Tomislav Ivanković

VOLONTERI

Iako naizgled nevidljivi, teško ih je ne zamijetiti i osjetiti njihovu stvarnu nazočnost – mladi volonteri na jubilarnome Festivalu mladih – uvijek u pozadini, nenametljivi i anonimni poput pravih Marijinih učenika, ali na stalnoj usluzi i s osmijehom na licu. Bi li ovakva velika zbivanja bila moguća bez njihove „sporedne“ uloge? Teško. Oni su poput onih zrnaca bez kojih molitva ne bi bila zaokružena u jedinstvenu cjelinu. Budući da su plaćeni „samo“ radošću koju osjećaju dok pomažu drugima, prenose nam poučnu poruku.

TOMISLAV IVANKOVIĆ

Drago nam je da su nas posjetili svećenici iz raznih zemalja. Tu smo od jutro pa do večeri, od 7-8 ujutro pa do 9 navečer. Na usluzi smo svim svećenicima. Osjećaj je divan! Jako je dobro pomagati svećenicima i starijim volonterima.

FILIP LUKA GOSPIĆ

Volonter sam već pet godina. Također sam zadužen za sakristiju i uspostavu redova za pričest kako bi moglo sve proći što bolje. Mislim da je ovaj Festival uistinu predivan događaj. Jeste malo naporno i teško, ali kad si s društvom, i srce je puno!

ANDREJ SIVRIĆ IZ MEĐUGORJA

Volontiram već šest godina. Zadužen sam za sakristiju i pomoć svećenicima pri ispovijedi da sve prođe u najboljem redu. Mislim da je Festival nešto predivno što se događa u Međugorju.

IVAN SIVRIĆ

Ovdje nas je okupljeno oko 120 volontera i imamo zaduženja od jutro do mraka. Ujutro oko 7 sati počinjemo s poslovima čišćenja, a poslijepodne pomažemo za vrijeme molitve krunice, mise i pri pravljenu redova za pričest. Na raspolaganju smo svećenicima. Festival je ove godine nadmašio sva očekivanja! Došlo je zaista mnogo ljudi i svi su sretni i zadovoljni. Zahvaljuju nam, a isto tako i svećenici. Drago nam je što nas je posjetio Papin vikar.

ZDRAVKA ŠEGO

Jedna sam od plesačica, odnosno animatorica plesa. Uz zbor i pjesme animiramo pokrete da ljudi mogu pobliže osjetiti tu radost i toplinu koju pjesme prenose te slaviti Boga u zajedništvu. Također sam zadužena za organizaciju volontera oko uspostave redova za pričest. Tijekom mise pravimo redove kako bi svećenici došli do svakog vjernika. Naša je zadaća da sve prođe u najboljem mogućem redu. Činimo, dakle, neke male stvari, ali s puno ljubavi, bez kojih festival ne bi bio moguć. Moram također naglasiti da je ovo jedan od posebnijih festivala jer se radi o jubilarnom, 30. festivalu mladih. Po mnogočemu je poseban. Vrhunac dana je euharistijsko misno slavlje i presretni smo što je ove godine prisutno toliko biskupa i kardinala i što imamo priliku čuti njihove riječi ohrabrenja mladim ljudima i njihove poruke koje će nas, vjerujem, pratiti kroz cijeli život.

Ivan Sivrić

Zdravka Šego

MEDIJSKI PRIJENOS

Medijski prijenos Mladifesta mogao se pratiti audio i video putem TV Web kamera, Internet radija, radio postaja, te preko internetskih stranica i linkova uživo audio i video na različitim jezicima.

Već drugu godinu zaredom i Laudato TV prenosi uživo cjelokupni program Mladifesta. Zbog čega ova zainteresiranost za Mladifest – upitali smo voditelja tehnike Laudato TV, TOMISLAVA EČIMOVIĆA koji kroz ovo vrijeme boravi u Međugorju i omogućava da slika i ton odavde u što boljoj kvaliteti i kontinuitetu stignu do svih domova Lijepje Naše.

Tomislav: Pa mislim da to zapravo ne treba niti pitati jer Mladifest je nešto tako važno – a to dokazuje i njegovo trajanje evo već 30 godina. To je jedna tradicija, a i plodovi Mladifesta su naširoko poznati ne samo ovdje nego i u svijetu. Pa stoga Laudato TV koja inače ima za cilj promicanje obiteljskih vrijednosti ima interesa prikazati ovaj događaj. I evo to činimo već drugu godinu zahvaljujući susretljivosti franjevac i organizatora, te Radio Mira Međugorje, mi smo u prilici prenijeti taj njihov signal gledateljima. Snimku ovdje priprema vaša ekipa tehničara, a onda naši komentatori u studiju u Zagrebu – prije svake točke ili javljanja objasne što im od sadržaja slijedi i što mogu očekivati u prijenosu.

Prema komentarima i laikovima na vašem facebooku i televiziji, čini mi se da je prijenos uživo dosta gledan?

Pa gledajte, ne samo da je vrlo gledano nego su čak i reprize određenih dijelova Mladifesta vrlo gledane. Jer na Mladifestu je puno kateheza, tumačenja, svjedočenja koje ljudi ne mogu čuti svaki dan, u nekim drugim medijima, ili nemaju uvijek vremena... A ovo je na neki način prilika da čuju stvari za koje nisu nikad čuli ili ne znaju, ali su mislili da znaju. Tako se ovdje dosta stvari razjasni i zna biti vrlo edukativno i evangelizacijski.

II. MLADIFEST U MAĐARSKOJ

U Mađarskoj je u poznatom marijanskom svetištu Máriabesnyőu od 24. do 26. svibnja održan II. Mladifest. Ovo svetište je i drugi put privuklo kako mlade, tako i hodočasnike starije životne dobi, koji nisu željeli propustiti duhovnost mladifesta. Ovogodišnja tema Mladifesta bila je „Dat ću vam novo srce“ (Ez 36,26).

Trg ispred vanjskog oltara prepun mladih koji sa zastavama zemalja iz kojih dolaze i zastavama svetaca mladifesta: Sv. Filip-a Neri, Svete Terezije iz Kalkute i Svetog Charbel-a, strpljivo iščekuju početak programa. I konačno, skladnim pjevanjem mješovitog zbora Sancta Maria iz Libanona, svečano je otvoren II. Mladifest u Máriabesnyő-u.

Župnik, Sztankó Attila, iz Máriabesnyő-a prvi je pozdravio sve nazočne. Zatim je, nakon uvodnih riječi, fra Bőjte Csaba predao pozornicu mladima iz Deve, koji su upriličili život svetog Franje.

Krunicu je predmolio fra Marinko Šakota, međugorski župnik, koji nam je svojim prisustvom i ove godine dao poseban poticaj.

Drugi dan festivala mladi su otpočeli zajedničkom molitvom s fra Marinkom, nakon koje je slijedila kateheza. Tokom dana nizala su se svjedočanstva, među kojima i svjedočanstvo H. Andrása, učitelja plesa u invalidskim kolicima, koji je upućivao i hrabrio sudionike, da tragaju samo za onom srećom, koja se sviđa Bogu. U popodnevnom programu svoje radosno svjedočanstvo dao je i bračni par sa sedmero djece, kao i jedna časna sestra. U nizu svjedočanstava zaključno svjedočanstvo je dao dirigent Sancta Maria Chora, Jamil Toufic, koji je govorio o svom životu, obraćenju i putu svoga zvanja. Nakon krunice i svete mise slijedila je liturgija svjetlosti, kada su mladi plamenom uskrasne svijeće palili svoje svijeće i dižući ih u vis, slavili Boga.

U nedjelju pravo ljetnje jutro je čekalo hodočasnike na trgu da zajedno slave sa Új Esély orkestrom i da izmole jutarnju molitvu s vl. Besze Gergő. Poslije molitve Varga István, govorio je o izazovima današnjeg svijeta, o online prostorima i njihovom značenju kao i predstavljanju na njima. Szabó Balázs, gospel pjevač je govorio o svom životu i obraćenju.

Slijedila je sv. misa a nakon sv. mise redale su se riječi zahvale svima koji su na bilo koji način doprinijeli da ovogodišnji Mladifest Máriabesnyő-u prođe u najboljem redu.

Kakav susret mladeži i vjere!
 Kako mladež sad plodove bere
 S dobrog stabla što Gospa zasadi,
 Mlado, staro Isusom zasladi.
(fra K. Lourić)

30. MLADIFEST
 MEĐUGORJE 2019
Podi za mnom!

Fotografije animio Foto Dani

Mladifest kao vrata u novu eru Međugorja

DARKO PAVIČIĆ

Ovogodišnji Mladifest prvi je događaj koji je zakoračio kroz širom otvorena vrata u tzv. novu eru Međugorja, koja je otpočela dolaskom mons. Henryka Hosera, apostolskog vizitatora za župu Međugorje. Preuzevši svoju službu lani, upravo uoči lanjskog Mladifesta, mons. Hoser vidio je da je dolazak 50.000 mladih iz cijeloga svijeta, iz više od 70 zemalja, upravo najbolji trenutak u kojemu Međugorje može promovirati ono što će slijediti u budućnosti. Stoga je važan upravo dolazak 14 kardinala, biskupa i nadbiskupa na ovogodišnji Mladifest i njihovo sudjelovanje kako u euharistijskim slavljinama, tako i u katehezama i susretima tijekom tih dana. Oni koji su strepili da će se dolaskom „crvenih kapica“ uskopiti radost tipična za Mladifest, uštirkati njegova razigranost i zakočiti sloboda u susretu s crkvenom hijerarhijom, uvjerali su se upravo u suprotno, a to je da su se crkveni pastiri stopili s oduševljenom radošću mnoštva, koja se iz dana u dan preljevala preko svojih rubova.

Veliki je to znak za današnju Crkvu. Odnosno, vidljivi model onoga što se naziva novom evangelizacijom.

Živa Crkva u Međugorju, okupljena sa svih strana svijeta (zastupljeno je bilo 80 država, dakle, trećina država svijeta!) disala je istim duhom i žarom, prožeta zajedništvom i jedinstvom. Znak za Crkvu su, dakako, mladi koji su ondje došli, no još je veći onaj jedan te isti znak koji Međugorje šalje svim ovih 38 godina, a to je kristocentričnost, tj. potpuna usmjerenost na sakramente. Preko Marije, dakako.

Samo pak Međugorje može biti zahvalno Mladifestu zbog svoje prepoznatljivost, jer su se upravo u Mladifestu najzornije mogli prepoznati oni vidljivi plodovi međugorskog fenomena, tj. nisu se više mogli ignorirati i nitko od njih nije mogao okretati glavu. Iz godine u godinu, upravo su mladi dolazeći na Mladifest svojom upornošću i žarom svjedočili vrijednosti žive Crkve, koja se budi i rađa na ruševinama starih okorjelosti, susreta s vlastitim grijehom i porazima od sekularnog svijeta.

No, ako zamišljamo da smo upravo ovogodišnjim Mladifestom prošli kroz otvorena vrata nove ere Međugorja, valja se zapitati što ona donosi? Konture toga novoga doba mogle su

se vidjeti upravo i na samom Mladifestu i to upravo kroz nazočnost visokih crkvenih dužnosnika, od Papine „desne ruke“ za Rimsku biskupiju, tj. njezina generalnog vikara preko pročelnika vatikanskog vijeća za novu evangelizaciju do kardinala Crkve u BiH. Znak je to da se Međugorje približava rješavanju svoga službenog statusa, odnosno, kao što je to najavio 2017. godine, objavivši nalaze Međunarodne istražne komisije Svete Stolice za Međugorje, vaticanist Andrea Tornielli, koji je još tada napisao da će Papa ukinuti zabranu svećenicima za organiziranje hodočašća u Međugorje i proglasiti Međugorje „pontifikalnim svetištem“. Papa je u svibnju ove godine, kao što je poznato, donio odluku kojom je svećenicima (pa tako i spomenutim kardinalima i biskupima) omogućen dolazak u Međugorje, čime se „Torniellijevo proročanstvo“ obistinilo. Ostaje ispunjenje onoga drugoga dijela, na koji se, zacijelo, neće dugo čekati, jer se upravo u zrcalu ovogodišnjeg Mladifesta moglo vidjeti da crkveni vrh i crkvena baza dijele istu silu duha, koja će Međugorje suvereno voditi u njegovu novu eru.

VEČER ZAHVALE

U ponedjeljak 22. 7. 2019. na temeljima stare crkve, na kružnom toku s početkom u 20.30 sati, održana je VEČER ZAHVALE u sklopu KONCERTA GLAZBENIH SEKCIJA župe Međugorje. Događaj su organizirali župni ured i organizacijski odbor Hodočašća za djecu s teškoćama i osobe s invaliditetom, a dio je trodnevne priprema za proslavu patrona župe Međugorje, sv. Jakova apostola koji se slavi 25.7.2019.

Večer je započela glazbenim KONCERTOM na kojem su sudjelovale glazbene sekcije iz župe (muški članovi velikog zbora, klapa Concordia, Frama, tamburaški orkestar Misericordia, gitaristi...), koji su zajedno na bini, pod ravnanjem dvojice dirigenta prof. DAVORA MARKOTE i prof. DAMIRA BUNOZE zvučali poput simfonijskog orkestra. Prekrasno i bogato aranžirane pjesme, iznimni vokalni glasovi mladih Framaša te vokalne solistice Darije Ramljak, klape i muških članova velikog zbora učinili su da je 90 min. koncerta proteklo doista dinamično i nadasve inspirativno. Moglo se samo diviti svim tim mladim talentima koji žive u našem „malom mistu“! Da ove glazbene vrijednosti ne ostaju samo više na lokalnoj razini, pokazuju i njihovi nedavni rezultati, naime, Tamburaški orkestar Misericordia iz Šurmanaca, zajedno s vokalnom solisticom Darijom Ramljak, a pod ravnanjem prof. Davora Markote osvojio je prvo mjesto na 42. Me-

đunarodnom festivalu umjetničke tamburaške glazbe koji je bio 30. svibnja do 2. lipnja 2019. u Osijeku. A muška klapa Concordia iz Međugorja bila je ove godine jedina klapa iz BiH koja je izborila sudjelovanje na Festivalu klapa u Omišu.

Nakon glazbenog dijela koncerta, svoju riječ zahvale prisutnim izvođačima i župljanima uputio je fra Marinko Šakota, na čiju je inicijativu i podupiranje cijeli ovaj župni glazbeni projekat zapravo započeo i razvijao se. A nakon njega mons. Hoser se također obratio izvođačima oduševljen talentom svih tih mladih glazbenika, instrumentalista, vokalista te dirigenta. Posebno se zahvalio župljanima koji su kroz zadnje mjesece svojom gostoljubivošću i velikodušnošću u besplatnom primanju sudionika Hodočašća za djecu s teškoćama i

invaliditetom i svećenika, doista životom i primjerom posvjedočili istinitost življenog Evanđelja i Gospinih poruka. Pozvao je sve župljane da nastave biti ova obiteljska „crkvice“, crkva u malom, koja najbolje navješta krepost gostoljubivosti i vjere na koju smo kao kršćani pozvani. I fra Zvonko Benković tople se zahvalio svim župljanima koji su u primanju bolesnih i potrebitih zapravo primili samoga Krista.

Nakon toga uslijedilo je predavanje prigodnih zahvalnica/plaketa svima onima koji su primali učesnike Hodočašća djece s teškoćama i osoba s invaliditetom i svećenike na Duhovnu obnovu za njih, ili su na bilo koji drugi način pomogli pri ostvarivanju duhovnih programa koje organizira međugorska župa. Od pripremljenih 282 zahvalnice, preostalo je 112 nepodijeljenih, i one će se od danas moći preuzeti u župnom uredu.

Prepuni prekrasni prostor stare crkve na otvorenom, topla noć, vrhunski glazbeni doživljaj i dobre vibracije zahvalnosti, ohrabrujuće i tople riječi voditeljice Sanje Pehar i ostalih govornika, doprinijele su da je ova VEČER ZAHVALE doista bila jedna prelijepa proslava župnog ZAJEDNIŠTVA pod GOSPINIM srcem!

Razgovor s biskupom Fréjus-Toulona, mons. Dominiqueom Reyom

MARIJA NAS VODI NA PUTU GOSPODNIJEM

Bivši financijski stručnjak, s doktoratom iz porezne ekonomije, zaredio se u 32. godini života. Od 2000. biskup je najdinamičnije biskupije u Francuskoj, u kojoj se križanjem tradicionalnih i karizmatičkih smjernica privlači veliki broj vjernika, ali i sjemeništara koji često čekaju u redu za dobivanje smještaja. U francuskoj Biskupskoj konferenciji član je Povjerenstva za univerzalno poslanje Crkve, a papa Franjo imenovao ga je savjetnikom Papinskog vijeća za laike. Može se naslutiti zašto u svojoj nesvakidašnjoj renesansnoj osobnosti, kao vrijedni krčitelj puta nove evangelizacije, ovaj ugledni biskup tako uspješno vodi biskupiju koja donosi najviše plodova u Francuskoj. Iznimno je pristupačan, i između ostaloga, bez suzdržavanja je dopustio Sabrini Čović Radojičić da ga tijekom razgovora koji je vodila s njim snimi kako pjeva jednu predivnu pjesmu. To se, priznat ćete, ne događa često. Ovo mu je prvi službeni posjet Međugorju, gdje iz njegove biskupije, poznate po važnim i starim svetištima, odavno hodočaste, a zanimljivo je da je vikar njegove katedrale, otac Alexis Wiehe, upravo ovdje osjetio svoj svećenički poziv.

SABRINA ČOVIĆ
RADOJIČIĆ

Možete li nam reći kako ste doživjeli poziv mons. Hosera da posjetite Međugorje u vrijeme Mladifesta kako biste održali katehezu? Kakvi su Vaši dojmovi?

Međugorje sam već upoznao prije 25 godina kad sam ovdje bio kao svećenik. Do tada nisam puno znao o njemu, došao sam anonimno i ostao samo dva dana. O Međugorju sam puno slušao od prijatelja koji su redovito ovdje dolazili u okviru organiziranih hodočašća u mojoj biskupiji. Stoga mi je ovo mjesto bilo na neki način blisko i vrlo sam osobno doživio poziv mons. Hosera koji je uslijedio nakon odobrenja hodočašća pape Franje kako bih stekao bolji uvid u značenje ovog mjesta, hodočašća, poruke i ukupnog ozračja, zbog čega sam poziv i prihvatio.

Dobro je poznata Vaša privrženost papi Ivanu Pavlu II., papi Benediktu XVI., a sada i papi Franji. Vrlo pažljivo slušate ono što Sveti Otac kaže. Je li službeno odobrenje hodočašća u Međugorje pape Franje bilo presudno za Vaš dolazak?

Osobno, kao biskup, dužan sam pratiti i poštivati ono što nalaže Crkva i Sveti Otac. U tom smislu, čak i u slučaju da sam ranije primio poziv, morao bih biti na oprezu kako ne bih preudicirao odluku Crkve na temelju istraživanja Komisije koju je predvodio kardinal Ruini, tako da su stvoreni uvjeti za službeni posjet svakako pridonijeli mojoj odluci. Istovremeno, ono što me zanimalo da ovdje doživim jeste vjera kršćanskog puka, pučka pobožnost koja se izražava pokretima, položajem tijela, jednostavnošću i divnim trenucima molitve te osjećaj da ljudi predaju ono najbolje i najtragičnije od sebe za vrijeme ispovijedi. Jako me je ganuo taj žar i euharistijska predanost ovdje u međugorskom univerzumu Crkve i naroda koji su predstavljani. Čini mi se da uistinu na ovome mjestu pronalazimo, kao i na mnogim hodočastičkim mjestima, jednostavnu vjeru i želju da sve predamo u Božje ruke, što je preduvjet vezanosti uz Krista.

Ovdje imamo živo, pučko iskazivanje te važne raspoloživosti srca. Na mene su također veliki dojam ostavila svjedočanstva koja su prenesena. Bilo je mnogo poziva, obraćenja, životnih promjena, prosvjetljenja i ozdravljenja. Crkva uzima u obzir takve darove. Ovo je mjesto okupljanja, ali i mjesto duboko prožeto nadom, odnosno mjesto ljudi koji se oslanjaju na Boga, koji uistinu vjeruju da Bog može djelovati daleko iznad njihovih mogućnosti i sposobnosti te još dublje od njihove nedostatnosti ili kušnji.

Tko je odabrao temu Vaše kateheze?

Mons. Hoser me zamolio da govorim o karizmama, pojedinca i zajednice. Vjerujem da je to vrlo važna dimenzija u životu Crkve. Postoji ono što Bog daje, ali i način na koji to proživljavamo, primamo i širimo, a Crkva koju volimo neprestano se obnavlja kroz karizme koje su joj dane preko pojedinaca, ali i preko zajednice. Kada promatramo razdoblja u životu Crkve, posebice ona produktivna, možemo uočiti kako se stvaraju karizme koje su predstavljale točke obnove i preporoda. Mislim da nam se danas postavlja veliko pitanje: kako da se naša Crkva, kako se ne bi svela na formalnu upravnu instituciju, ne prestane razvijati, krijepti i biti što plodnija kroz izražavanje karizmi koje prihvaća.

O Međugorju sam puno slušao od prijatelja koji su redovito ovdje dolazili u okviru organiziranih hodočašća u mojoj biskupiji. Stoga mi je ovo mjesto bilo na neki način blisko i vrlo sam osobno doživio poziv mons. Hosera koji je uslijedio nakon odobrenja hodočašća pape Franje kako bih stekao bolji uvid u značenje ovog mjesta, hodočašća, poruke i ukupnog ozračja, zbog čega sam poziv i prihvatio.

Otac Alexis Wiehe, vikar vaše katedrale u Toulonu, doživio je vrlo snažno iskustvo, u Međugorju koje je, koliko sam shvatila, izvršilo veliki utjecaj na njegovo svećeništvo. Napisao je nekoliko knjiga o Međugorju, od kojih je dvije objavila izdavačka kuća na čijem sam čelu. Zanima me kako vam je prenio ovu iskrenu naklonost prema međugorskoj Djevici Mariji?

Mogao sam osjetiti da je boravak u Međugorju nadahnuo njegovu službu i postao dio temeljne crte njegova poziva da slijedi Krista i postane Gospodinov službenik. Važno je da se svećenik napaja na mjestima gdje može pronaći snagu. Mislim da je za oca Alexisa Međugorje

takvo mjesto. Dolazio je redovito, proučavao pitanje, pozivao druge ljude da dožive isto iskustvo i nije zadržavao samo za sebe blago koje je pronašao. Htio ga je podijeliti. Svi su svećenici pozvani da pronađu mjesta napajanja.

Jeste li osobno imali priliku proučiti poruke?

O porukama ne znam puno. Naravno, pročitao sam neke, a o nekima sam slušao. Rekao bih da se trenutno nalazim u fazi u kojoj promatram plod poruka, ali još nisam otkrio njihov dublji sadržaj.

Međugorje je vrlo prisutno u Vašoj biskupiji. Osobno sam bliska s ocem Ludovicom-Marie Margotom koji ovdje redovito hodočasti s mladima. Kako to da je biskupija Toulon toliko otvorena prema Međugorju?

Spomenuli ste oca Aleksisa Wiehea, oca Ludovica Margota i druge. U biskupiji primamo mnoge zajednice ili ljude koji su bili ovdje, zato što mislim da se osjećaju prihvaćeni zbog toga što jesu i s onim što nose. Oni oblikuju identitet biskupije i sposobnost da se prihvate i integriraju sve te karizme i darovi, a izvjesna količina tih darova potječe upravo iz Međugorja.

Kako se dogodi da biskup koji je poznat u cijeloj Francuskoj i šire, tako prijemčiv na raznolikost vjerskog izražavanja, pri tome ostaje tradicionalni katolik?

Jer katolik znači univerzalno stvaranje. Susrećemo raznolikost univerzalnog bića, odnosno način življenja vjere vrlo je različit od jednog do drugog mjesta. Bit je u sviranju iste partiture, ali na koncertu postoje različiti instrumenti. Ja sam osobno bio član zajednice Emmanuel koja me je prihvatila i pomogla mi da se razvijem. Tijekom brojnih putovanja i u različitim okolnostima, također sam imao priliku upoznati druge karizme. Za mene je bilo vrlo važno reći da Crkva nije tvrtka s unaprijed utvrđenim obrascima nego se stalno oploduje načinom života i vjere koja se izražava. To je ono što je obogaćuje. Crkva je vrt u kojem cvjeta razno bilje s raznolikim bojama koje se međusobno obogaćuje pod uvjetom da ima zajedničku podlogu i da se poslanje dijeli na službu kršćanskom narodu.

Imate sreću što se u Vašoj biskupiji nalaze neka izuzetno važna, poznata i stara mjesta kao što je svetište Cotignac ili Sainte Baume gdje se nalazi relikvija svete Marije Magdalene. Koje su dodirne, a koje različite točke u usporedbi s Međugorjem?

To su također mjesta duhovnosti koja su povezana s poviješću, ukazanjima i raznim događajima. To su mjesta koja su preživjela stoljeća i koja još uvijek donose obilne plodove. Danas nam je više no ikad potrebno da u svijetu koji je vrlo površan i tehnološki usmjeren pronađemo vjeru koju smo baštinili, povezanu s poviješću i s prošlošću kao oznaku tla na kojem se nalazimo. Tu pučku vjeru pronalazimo

Slušala sam Vas nekoliko puta 22. srpnja u Sainte Baumeu i uvijek je izuzetno snažna procesija i molitva. Zašto je Marija Magdalena još uvijek važna u srcima tolikog broja ljudi?

Ljudi se prepoznaju u toj grješnici. Prepoznaju sebe u ženi koja je u vjernosti Kristu, kojeg je slijedila do križa, morala proći kušnju Božjeg iščeznuća. Također živimo u stoljeću u kojem je Bog odsutan za mnoge. Tražila je i oplakivala onoga kojeg je voljelo njezino srce i on joj se otkriva i zaziva po imenu. Danas vjerujemo u kulturu koju je Ivan Pavao II. nazvao „kulturom smrti“ i potrebna nam je žena poput Marije Magdalene da bismo otkrili živog Krista. Bila je ondje u podnožju križa, čula ga je kako izgovara posljednje riječi, bila je na sahrani, vidjela je Isusa pokopanog, bila je ondje na jutro Pashe sluteći da Kristova povijest tu ne prestaje. Stoga je ona za mene uistinu oličenje nade. Nalazimo se u svijetu koji je često beznadan. Nema perspektive ni vidika. Velike ideologije su mrtve, a mi dosežemo granicu sebe, granicu čovječanstva i zato nas ona podsjeća da nas Bog nikada nije

Ne, dolazim s velikom dostupnošću, bez posebnih preduvjeta, sa sigurnošću da Crkva otvara novi put za život ovog mjesta. Upravo sam uz tu otvorenu i prijemčivu raspoloživost ovdje došao.

Jeste li imali prilike razgovarati sa svim važnim uglednicima iz Vatikana? Izuzetno je dirljivo ovo ozračje jer naši franjevci žele da organizacija bude na dostojnoj razini.

Vrlo je zanimljivo vidjeti kardinala De Donatisa, rimskog vikara, potom mons. Carballa kojeg dobro poznajem, a koji je tajnik Kongregacije za ustanove posvećenog života i družbe apostolskog života, i ostale kao što je apostolski nuncij kojeg nisam poznao. Vidljivo je da je ova Papina odluka poput novih vrata koja se otvaraju. Crkva na izvjestan način prepoznaje sebe u svemu što se ovdje proživljava. Crkva službeno izjavljuje da želi pratiti sve te hodočasnike koji su u potrazi za Bogom.

Što mislite, kakvu ulogu danas može imati Međugorje?

Danas je potrebno probuditi vjeru. Vjera je uspavana, što je za mnoge pomračenje Božje. Predočene statistike sekularizacije su velike, a vjera je živa i blistava zahvaljujući svjedočanstvima ovih hodočasnika u kojima naziremo plodove i djelovanje Boga. U tome se nalazi dio odgovora na naše pitanje: „Bože, gdje si? Bože, što radiš?“ Marija nas vodi na putu Gospodnjem.

Bilo mi je krajnje simbolično što je mons. Hoser upravo Vas pozvao iz Francuske. Kada se sljedeći put nađete pred svojom braćom na biskupskoj konferenciji, kako ćete predstaviti Međugorje?

Predstaviti ću Međugorje kroz ono što sam vidio i kroz ono što sam doživio. Vrijedno je svih svjedočanstava i objašnjenja. Mislim da nam danas treba samo svjedočenje. Svjedočenje o plodovima, a potom i svima po odgovornosti i savjesti. Procijenite ovu gestu koju je učinio papa Franjo i način na koji se neki mogu otvoriti novom vremenu. To je nova faza i razdoblje u povijesti Međugorja. „Nisam ovdje da vas uvjerim nego da vam kažem“, rekla je Bernardica.

Prevela: Davorka Jurčević-Čerkez

pod uvjetom da je pronađemo u njezinoj jednostavnosti, plemenitosti i načinu izvođenja obreda. Postoje zajedničke točke. Ako, primjerice, postoji privrženost Djevici Mariji u svetištu Cotignacu, koji ove godine slavi 500. obljetnicu ukazanja svetog Josipa, u svetištu La Baume ili pak ovdje u Međugorju, onda sličnosti postoje. Tu je Marija, naša majka, majka Crkve, koja je odgajateljica, koja nam pomaže spoznati Krista i odgovoriti „da“ poput nje. Postoje i drugi aspekti, rekao bih, koji su povezani sa ukorijenjenjem u život Crkve. Ovdje me je upravo dirnula duhovnost koja je duboko upisana u život Crkve i srca vjernika kroz ljepotu liturgije, sakrament ispovijedi, strukturne elemente naše vjere, put križa i meditaciju krunice, što je obilježje istinskih hodočasnčkih mjesta.

napustio i da je nadišao smrt. O smrti nam može govoriti samo onaj koji se iz nje vratio: Krist. Marija Magdalena nam o tome svjedoči. Navijestit će uskrsnuće, obavijestit će apostole. To je vrlo važno jer danas Crkva treba ponovno čuti misu nakon mise, ali i svjedočanstvima obraćenja podsjećati samu sebe, svoje pastire i kršćane da je stvarno prisutna i da od svoje prve stvarnosti evangelizira.

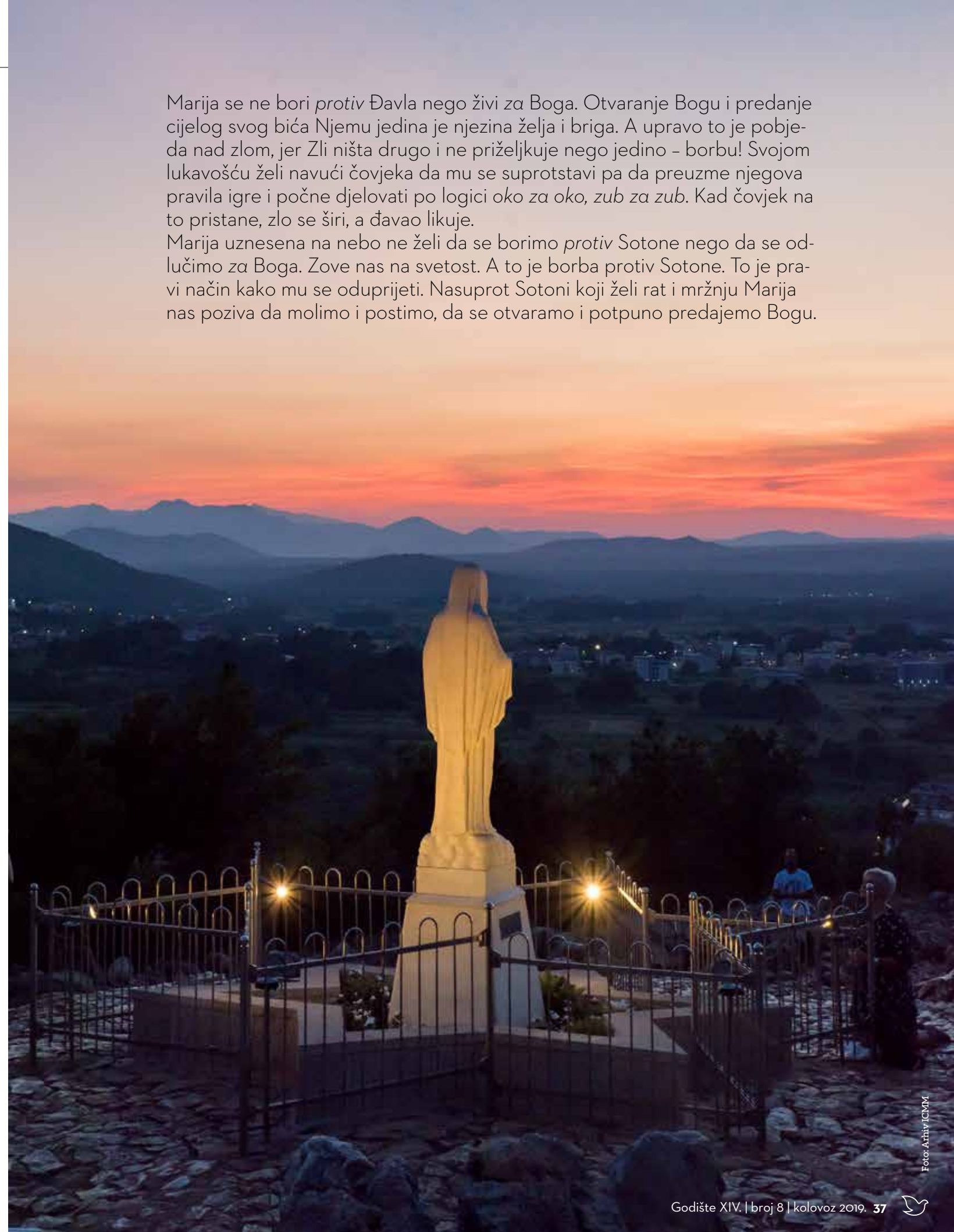
Kad imate biskupiju tako bogatu u pozivima i dinamicima i tako lijepa svetišta, osjećate li potrebu da posjetite druga svetišta? U koja svetišta volite ići, a koja nisu u Vašoj biskupiji?

Primjerice, jako volim Lisieux, redovito odlazim u Lourdes jer imamo hodočasnike koji tamo odlaze svake godine. Također pohodim Paray-le-Monial, jer sam tamo bio rektor, tako da je duhovnost Kristova srca urezana u moj biskupski grb. Ovo su mjesta koja govore o vjeri. Vjera je utjelovljena na fizičkim mjestima, što je vrlo važno. Ona su dio naše svete povijesti.

Jeste li došli u Međugorje s prethodnim očekivanjima ili ste došli poput prazne stranice kako biste se prepustili dojmovima?

Marija se ne bori protiv Đavla nego živi za Boga. Otvaranje Bogu i predanje cijelog svog bića Njemu jedina je njezina želja i briga. A upravo to je pobjeda nad zlom, jer Zli ništa drugo i ne priželjkuje nego jedino – borbu! Svojom lukavošću želi navući čovjeka da mu se suprotstavi pa da preuzme njegova pravila igre i počne djelovati po logici *oko za oko, zub za zub*. Kad čovjek na to pristane, zlo se širi, a đavao likuje.

Marija uznesena na nebo ne želi da se borimo protiv Sotone nego da se odlučimo za Boga. Zove nas na svetost. A to je borba protiv Sotone. To je pravi način kako mu se oduprijeti. Nasuprot Sotoni koji želi rat i mržnju Marija nas poziva da molimo i postimo, da se otvaramo i potpuno predajemo Bogu.

Razgovor s biskupom Sisačke biskupije, mons. Vladom Košićem

MEĐUGORJE BI TREBALO PROGLASITI MARIJANSKIM SVETIŠTEM

DAVORKA
JURČEVIĆ
ČERKEZ

U FATIMI JE KAO U MEĐUGORJU DJEVICA MARIJA NAJVIŠE GOVORILA O POTREBI MIRA. U LOURDESU JE ISTICANO NJEZINO BEZGRJEŠNO ZAČEĆE, POVEZANO S DOGMOM KOJA JE U TOM TRENUTKU BILA VAŽNA. SVAKO VRIJEME IMA I SVOJE PROBLEME I SVOJA RJEŠENJA, NA KOJA GOSPA ODGOVARA KROZ SVOJE RAZLIČITE VIZURE. S DRUGE STRANE, KAD JE U PITANJU NAŠA POTREBA I PERCEPCIJA, MARIJA SVOJE DJELO ZAGOVARANJA MNOGOSTRUKO OBAVLJA ZA CRKVI I NA KORIST VJERNIKA NA RAZLIČITE NAČINE.

Ako je netko promatrao koliko je dugo sisačkom biskupu, monsinjoru Vladi Košiću, bilo potrebno da prijeđe par metara duž crkvenog zida nakon nedjeljne mise koju je predvodio u Međugorju, mogao je vjerojatno nazrijeti i njegovu nutrinu. Vjernici su ga jednostavno okupirali, a on je svakome odgovarao s osmijehom, blagoslivljajući njih ili njihove predmete, te ukratko činio sve što su od njega tražili. Netko će reći da takvo oličenje dobrog pastira nije rijetko među svećenicima. No, uz ovog se čovjeka uistinu nitko ne može osjećati zapostavljenim jer je cijelim bićem uronjen u svoj poziv, privržen istini i pravdi, zbog čega ga je Mariji kao nebeskoj odvjetnici zacijelo lako braniti, ali zbog čega je često i prozivan u licemjernoj javnosti. On ne poznaje umijeće farizejske diplomacije ili distanciranja, jer nas Bog tome ne podučava. U međugorskom će pak ljetopisu ostati zabilježen kao prvi biskup iz Hrvatske koji je došao u službeni posjet Međugorju. Na tu se župnikovu informaciju u crkvi prolomio gromoglasan pljesak. S njim je došlo i sedam njegovih svećenika te 300-tinjak mladih uočljivih po svojim majicama. No, možda upravo zbog svoje predanosti Mariji koju, po njegovim riječima, često zaboravljamo nakon što izvrši zagovorničku ulogu povezivanja vjernika sa svojim Sinom, također umanjuje svoju posebnost ostajući u pozadini. Rođeni Varaždinac, prvi biskup utemeljene Sisačke biskupije, ostao je vezan uz svoj rodni kraj, koji mu je u ratnim vremenima, kako kaže, predstavljao majčinsku oazu mira u kojoj je obnavljao snagu i crpio hrabrost, upravo kao što u teškim trenucima uvijek nagoniski hrlimo Majci Mariji.

Uz Vaš je blagoslov zajednica Marijina legija prva u Hrvatskoj organizirala Mladifest koji se održao prije dva mjeseca u Sisačkoj biskupiji, po uzoru na međugorski. Kako je do toga došlo?

Ja sam u jednom svojem obraćanju rekao da se to može i malo drukčije razumjeti. Ovih 30 mladifesta je zapravo hrvatskih u nekom smislu jer je ovdje također najviše Hrvata, odnosno katolika, a mi smo jedan narod. Po sličnoj smo shemi htjeli organizirati susret mladih. Kao i svake godine, prošle smo godine imali hodočašće u Mariju Bistricu koje

se održava uvijek u subotu poslije Velike Gospe. To je već kraj kolovoza, a od rujna počinje nova školska i pastoralna godina koju sam tada proglasio Godinom mladih, nakon što smo imali godinu obitelji, očeva, majki ili godinu blaženog Alojzija Stepinca. Tada sam, već prije godinu dana, najavio da ćemo je zaključiti hodočašćem u Međugorje i sudjelovanjem na Mladifestu.

Kakav je bio odaziv?

Bio je to skromni početak, s oko 400-500 mladih, uglavnom iz Sisačke biskupije s određenim brojem mladih pristiglih iz Zagrebačke nadbiskupije.

Mladifest se održao u Gornjem Viduševcu kod Gline, gdje su počinjeni veliki ratni zločini. Radi li se o slučajnoj simbolici?

Cijeli je taj kraj jako stradao tijekom rata. A što se tiče simbolike, nismo imali posebnu namjeru, ali kod Boga nema slučajnosti. Tamo je župnik Marijan Štingl koji je već više puta ovdje dolazio, i koji je 2008. kao hodočasnik i član Marijine legije, s kojom i sada tijesno surađuje, na Mladifestu u Međugorju osjetio duhovni poziv te postao svećenik. To je bila ta veza, da se upravo u njegovoj župi u Viduševcu organizira Mladifest. Ako ustrajemo, a nadam se da hoćemo, možda ćemo se sljedeće godine preseliti u Petrinju gdje je sjedište Marijine legije.

U ratu ste na tom području boravili kao župnik. Koliko je u to vrijeme teško bilo obavljati tu dužnost?

Nakon pet godina kapelanske službe postao sam župnik u Petrinji tijekom rata te još godinu dana obavljao tu dužnost u miru. Puno smo toga pripremali, pokretali, obnavljali crkvu, s mladima sam uvijek radio i odlazili smo na razne susrete. Rat je to prekinuo, neki su ljudi poginuli, branili smo se, a nismo imali čime. Morali smo se i iseliti, i to pod prijetnjom. Bio sam i sam prognanik. Crkvu su srušili, sve su minirali i spalili, ne samo u našoj župi nego općenito na Banovini. Sve što ih je podsjećalo na nas, Hrvate, bilo je uništeno. Posebna su meta bila crkve. Sad smo, hvala Bogu, pri kraju obnove. Nismo još sve obnovili, ali kad sam prije 10 godina preuzeo dužnost

biskupa u Sisku, uspostavljena je ravnoteža. Ostale su još dvije neobnovljene crkve, a ovisno o sredstvima, možda ćemo sve to za 5-10 godina i završiti. Gradimo i neke nove crkve i borimo se iz dana u dan.

Kakva je u tom smislu suradnja s drugim biskupijama?

Tu sam ja samostalan, a svi mi biskupi u Biskupskoj konferenciji imamo svoju ulogu i zaduženja. Trenutno sam na čelu Vijeća za nauk vjere, prethodno sam bio u Vijeću za ekumenizam i dijalog, a prije toga na čelu komisije „Justitia et Pax“ koja se brine za nauk Crkve. Reagiramo na uočene nepravde u društvu. To su bile moje obveze. Suradnja među nama biskupima temelji se više na međusobnim posjetima i duhovnim vezama negoli na nečemu drugome.

Budući da spominjete svoju ulogu u Vijeću za ekumenizam i dijalog, što mislite, koliko ekumenizam može biti učinkovit?

To je jedan od putova kojim kršćani trebaju ići kako bi ostali vjerni Kristu. Gospodin je na posljednjoj večeri svojim učenicima oporučno ostavio svoju volju da čuvaju to jedinstvo. On se molio da svi budu jedno i da se to jedinstvo čuva, što se nažalost nije dogodilo. Vidljivo je kroz povijest kako su se događali ti veliki lomovi. Nastalo je puno crkvenih zajednica, dogodile su se velike podjele unutar kršćanstva. Zadnjih 110 godina svi su sve više toga svjesni i traže put prema jedinstvu. Posebno je to izraženo u siječnju u molitvenoj osmini za jedinstvo kršćana kada svi molimo za ponovnu uspostavu tog minimalnog jedinstva. Posebice istočni kršćani smatraju da bi se stanje trebalo vratiti na ono jedinstvo iz prvog tisućljeća, ali teško se vratiti na tu početnu točku kada su se kroz povijest dogodile uistinu velike promjene, kao što je bio spor pripada li autoritet prvotnome Rimu koji je pregažen ili naknadno uspostavljenoj Crkvenoj vlasti u Carigradu. Više su te vanjske, svjetovne stvari dijelile crkve negoli vjera. U vjeri su kršćani isti. Jedinstvo ne možemo pronaći ne zato što ne priznajemo Isusa Krista, Crkvu ili evanđelje, nego zato što različito promatramo političke događaje iz povijesti. To je ono što je najspornije među nama i tu je teško pronaći ravnotežu.

Ako ste ekumenski raspoloženi, zašto su Vas hrvatski mediji skloni opisivati kao „ekstremnog desničara“?

To biste morali pitati njih. Postoje neki novinari kojima smeta moje inzistiranje na istini o bl. Alojziju Stepinicu koji je spašavao djecu na Kozari, jer nisu spremni čuti i prihvatiti argumente. Još uvijek smo nasljednici komunističkog lažnog prikazivanja stvarnosti jer su pobjednici pisali povijest. Istina upućuje upravo na nečije laži, i ona provocira manipulacije radi ostvarenja političkih ciljeva. Primjerice, kad se govori o Domovinskom ratu sa stavom da su krivi svi, ja to ne mogu priznati jer sam bio tamo, na licu mjesta s prognaničkim kartonom u džepu. Ja sam bio protjeran, a ne oni koji su me protjerali. Izgubili smo sve, sve nam je spaljeno i još uvijek nije obnovljeno. Imao sam snimku na kojoj je zabilježeno ispitivanje jednoga starijeg vjernika kada mu postavljaju pitanje kakvo je oružje imao i je li bio na straži, a on im kroz smijeh odgovara da je držao stražu sa svojim staračkim štapom u ruci. Stvari su, dakle, bile izokrenute i izokreću se još uvijek, i to namjerno. Nezamislivo je da se u jednoj normalnoj državi kakva bi Hrvatska trebala biti u Srbu, primjerice, slavi pokolj Hrvata. Financira se izgradnja spomen-obilježja, a one koji prote-

Član sam Mariološkog instituta već 15-ak godina i sad već ozbiljno razmatramo, a i prije smo o tome razgovarali, da bismo i u Međugorju trebali održati jedan simpozij, odnosno kongres. Dosad je to sve bilo suspektno, jer ako tako nešto ovdje izvedete, a Crkva još nije blagoslovila, izgledalo bi kao da se protivite već formiranom službenom stavu. Mislim da se s papom Franjom ipak sve zaokružuje u nekom pozitivnom smjeru zato što neke stvari ne možete ignorirati.

stiraju hapse. Kada se iskreno začudite nad tim, onda vas proglašavaju čudakom i ekstremistom. Ja osobno nisam u stanju izgovarati laži.

Kakvo je stanje Crkve u Hrvatskoj danas?

Sve je bolje, trudimo se i borimo. No, te silnice sa Zapada zbog kojih smo pod udarom različitih krivih vrijednosti, perverzija koje se unose u odgoj, u poimanje čovjeka i antropologiju sve su strelovitije. Kao biskupi smo osudili dokument o rodnoj ideologiji i Istambulsku konvenciju. Kada nas pitaju zašto se toliko trudimo kada se ništa nije dogodilo, ja bih ih pitao zašto su se oni toliko trudili

da se rodna ideologija kao takva usvoji. Tu postoje glasovi nekih zapadnih tendencija koji nam određuju što su vrijednosti koje nam se nameću izvana. Na taj način nema suradnje. Iza takvih se inicijativa često kriju različiti drugi interesi diktirani iz velikih svjetskih centara moći a ne, primjerice, isključivo zaštita žena od nasilja jer se u praksi pokazuje da nema nikakve koristi od Istambulske konvencije. Ja sam rekao da mi imamo jednu konvenciju, a to je sinajska: 10 Božjih zapovijedi. Ako se ona poštuje, vladat će mir i ne će biti nasilja.

Smatrate li da su ovakva događanja kao što je međugorski Festival mladih naša prilika za budućnost da u zbilji u kojoj živimo dobro nadvlada zlo?

Apsolutno! Smatram da je jedini temelj Isus Krist i Marija koja nas njemu vodi. Upravo će nam to otvoriti vrata u budućnost i biti putokaz mnogima. Mnogi mijenjaju svoj život i pokušavaju sve učiniti da budu vjerni evanđelju i to je ono što nas jedino može sačuvati. Smatram da je to jedini put.

Budući da Mladifest u ovom obliku u Međugorju postoji već 30 godina, kako objašnjavate činjenicu da je prije no što je organiziran u nama susjednoj Hrvatskoj, organiziran primjerice u nekim stranim zemljama kao što je Francuska, Mađarska ili Honduras?

Ja ne znam na to odgovoriti. Možda bi negdje drugdje svi pohrlili, ako im se odobri

dolazak. Možda će sutra na mene neko uprijeti prstom zbog ovoga. Nisam ja nešto posebno. Istina je da sam rekao da ćemo završiti godinu hodočašćem u Međugorje, ali lani su isto tako mladi bili ovdje pod vodstvom povjerenika. Tada sam došao privatno na tjedan dana nakon Mladifesta kako bih razgovarao s nadbiskupom Hoserom. No, sad se u svibnju sve promijenilo, tako da sam mogao doći bez tog tereta zabrane službenih hodočašća. Mi smo jedna spora organizacija i morate shvatiti da smo kao biskupi dužni nastupati kao čuvari vjere koji bdiju i dopuštaju da, pod našim vodstvom, kao što je rekao biskup iz Toulona, karizme niču odozdo i razvijaju se. No, neprestance moramo bdjeti i ne dopuštati da nešto skrene u krivu stranu kako bi se Crkva sačuvala u svojem jedinstvu. Možda se dogodi da sljedeće godine pristigne cijela Hrvatska biskupska konferencija, tko zna? Član sam Mariološkog instituta već 15-ak godina i sad već ozbiljno razmatramo, a i prije smo o tome razgovarali, da bismo i u Međugorju trebali održati jedan simpozij, odnosno kongres. Dosad je to sve bilo suspektno, jer ako tako nešto ovdje izvedete, a Crkva još nije blagoslovila, izgledalo bi kao da se protivite već formiranom službenom stavu. Mislim da se s papom Franjom ipak sve zaokružuje u nekom pozitivnom smjeru zato što neke stvari ne možete ignorirati.

Što mislite o Međugorju kao mjestu okupljanja velikog broja vjernika?

Već su me pitali, mislim da je bilo na 25. godišnjicu, što mislim o Međugorju, a ja sam rekao da smatram da bi ga trebalo proglasiti marijanskim svetištem jer ništa nije sporno, čak i ako se uspostavi da ukazanja nisu bila autentična. Tu dolazi narod koji je katolički, dijele se katolički sakramenti, održava sveta misa i naglasak je na katoličkim pobožnostima. U Međugorju se događa sve što je već dio katoličke baštine i u tom smislu mi pastiri ne možemo reći da se to nas ne tiče. Ako naš narod tu dolazi, mi moramo tu biti. Da sam ja na mjestu biskupa Ratka Perića, što sam mu jedanput i osobno rekao, proglasio bih Međugorje marijanskim svetištem. U 10 godina koliko sam biskup u Sisku, proglasio sam dva

marijanska svetišta. Kloštar Ivanić – staro svetište, starije i od Marije Bistrice, ali ne tako poznato, u koje tradicionalno dolaze hodočasnici iz tog kraja kako bi štivali Majku Milosrđa, i Goru – svetište Majke naših stradanja pokraj Petrinje gdje se Presveta Bogorodica štuje oko 800 godina i čiju su crkvu dva puta rušili, Turci u 16. stoljeću i sada Srbi u 20. stoljeću. Dok smo je obnavljali, referirali smo se na rušenje od strane Turaka jer smo izveli repliku gotičke gradnje, sa svim obilježjima, ornamentikom i stilom, tako da je zapravo obnovljena ona stara crkva koju su srušili Turci, a ne Srbi. I Goru sam, dakle, proglasio biskupijskim svetištem jer imam pravo reći da su dva-tri centra biskupijska svetišta. No, najprije bi se trebalo riješiti pitanje izvora, što moramo na koncu uvažiti, jer nije se samo od sebe ovdje, primjerice, u Međugorju stvorilo ovo veliko mnoštvo ljudi. Oni su ipak ovdje počeli dolaziti nakon što se pročulo da se zbivaju ukazanja.

Međugorje se ističe kao fenomen, što nitko ne osporava, kao i mjesto nove evangelizacije zbog plodova kojima obiluje. No, u slučaju da Vatikan ne potvrdi istinitost ukazanja u korijenu tog „fenomena“, kako bi se on objasnio s teološkog gledišta?

U Međugorju se događa sve što je već dio katoličke baštine i u tom smislu mi pastiri ne možemo reći da se to nas ne tiče. Ako naš narod tu dolazi, mi moramo tu biti. Da sam ja na mjestu biskupa Ratka Perića, što sam mu jedanput i osobno rekao, proglasio bih Međugorje marijanskim svetištem.

Činjenica je da ovdje ljudi ne će prestati dolaziti, bez obzira na uzrok fenomena. Primjerice, u Mariji Bistrici ili svetištu Majke Milosrđa u Kloštar Ivaniću postoji knjiga čuda koja su se tamo dogodila, ali ništa nije bilo toliko veliko ili istaknuto da bi bilo na visokoj razini vjerske senzacije. U Mariji Bistrici na zidu postoji desetak slika koja prikazuju čuda koja su se tamo zbila, i negdje je morao biti početak te hodočasničke naklonosti, ali radilo se o teškom vremenu turske okupacije, kada se tamošnji Gospin kip morao skrivati. U našoj slavenskoj duši i kulturi postoji duboka sklonost marijanskoj pobožnosti. U takvim svetištima kao što je Marija Bistrica ne možemo, dakle, sa sigurnošću tvrditi uzrok te marijanske pobožnosti koju vjernici tamo iskazuju, ali možemo ustanoviti veliko štovanje Djevice Marije jer je naš narod marijanski. Stoga smatram da će se sigurno, bez obzira na to što se dokaže u korijenu hodočasničke naklonosti Međugorju, Marija ovdje i dalje duboko štovati.

Kao priznati mariolog, možete li nam objasniti zašto se Djevica Marija kroz povijest ljudima obznanjivala s različitim pridjevcima? U petak smo, primjerice, obilježavali Mariju od Anđela, u ponedjeljak Mariju Snježnu, ovdje imamo Kraljicu Mira, u Kibehu Majku Riječi i tako redom. Mislite li da se radi o našoj ljudskoj sposobnosti percepcije ili njezinoj želji da nam ukaže na neku svoju osobinu koja je u tom trenutku providonosna?

Mislim da se radi i o jednom i o drugom. I žene su, primjerice, dobre majke, drage prijateljice ili privržene supruge jer obavljaju različite uloge i vidljive su kroz svoje različite osobine. Djevica Marija stoji pak na vrhu svih svetih i najbliža je Presvetom Trojstvu. Postojali su različiti pristupi njezina sagledavanja kroz povijest. U Fatimi je kao u Međugorju Djevica Marija najviše govorila o potrebi mira. U Lourdesu je isticano njezino Bezgrješno začecje, povezano s dogmom koja je u tom trenutku bila važna. Svako vrijeme ima i svoje probleme i svoja rješenja, na koja Gospa odgovara kroz svoje različite vizure. S druge strane, kad je u pitanju naša potreba i percepcija, Marija svoje djelo zagovaranja mnogostruko obavlja za Crkvu i na korist vjernika na različite načine.

Mlada misa fra Dragana Bolčića

U nedjelju 7. srpnja 2019. godine u župnoj crkvi sv. Jakova apostola st. u Međugorju u 11 sati svoju je Mladu misu proslavio fra Dragan Bolčić, član naše Provincije.

Mladomisnik je euharistijsko slavlje predslavio u suslavlju s provincijalom dr. fra Miljenkom Štekom, propovjednikom fra Sretanom Čurčićem, svojim kolegama mladomisnicima: fra Nikolom Jurišićem i fra Robertom Pejičićem te uz još desetak svećenika. Kao što je spomenuto, mladomisniku je propovijedao fra Sretan Čurčić, definitor Provincije i gvardijan franjevačkog samostana u Duvnu. Fra Sretan je svoju homiliju podijelio u četiri dijela: sloboda i radost bratra, mistika i ljepota svećenika, molitva za svećenička i duhovna zvanja te riječi mladomisniku. Kroz nju je protkao izvornu franjevačku misao nadahnutu životom i djelom sv. Franje. Mladomisnika je pozvao da svoju radost i snagu pronalazi u školi Kristova križa. Između ostaloga je rekao: *Poput sv. Franje razmišljaj o Kristovu križu i životu, i vratit će ti se osmijeh na lice. A onda taj osmijeh pružaj ljudima. Neka ljudi u tebi vide i osjete blagost i strpljivost, nasmijanost i radost. Imaj sućuti i razumijevanja za mlade i za stare. Sve ti ovo može dati samo Krist koji te je i pozvao.*

Nakon popričesne molitve uslijedili su pozdravi mladomisniku. Prvi je mladomisnika, u odsutstvu župnika fra Marinka Šakote, pozdravio fra Dragan Ružić, definitor i župni vikar u župi Međugorje (rodom iz konjičkoga kraja kao i mladomisnik). Fra Dragan je rekao: *Poznajuci te, tebi su osobito dragi euharistija i Blažena Djevica Marija. Neka te u svemu prati Božji blagoslov i sreća! Neka te čuva beskrajna ljubav Nje, Kraljice svećenika i Kraljice Mira! Svi te volimo! Ad multos annos, fra Dragane!*

Nakon toga je mladomisnika pozdravio provincijal dr. fra Miljenko Šteko. On je govorio o svećeništvu kao kući kojoj su sakramentom svetoga reda samo udareni temelji. Pozvao je mladomisnika hrabro kročiti naprijed. Na koncu se i sâm mladomisnik obratio Kristovim vjernicima. Spomenuo se svojih dječjačkih želja za oltarom, zahvalio svima koji su obilježili njegov život te je nakon zahvale pozvao svoje kolege mladomisnike da vjernicima udijele mladomisnički blagoslov.

Na euharistijskom slavlju pjevao je veliki župni zbor pod ravnanjem s. Irene Azinović uz orguljašku pratnju fra Zvonimira Pavičića. Liturgijsku asistenciju vodili su bogoslovi Provincije pod vodstvom ceremonijara fra Renata Galića. Slavlje je nastavljeno u svadbenom salonu Afrodita na Sretnicama.

Livnjak hodao 1 200 km od Züricha do Međugorja

Livnjak Dražen Vukadin završio je svoje dvadesetosmodnevno hodočasničko pješaćenje iz Züricha u Međugorje. U Međugorje je stigao 19.7. 2019 u večernjim satima, a ruta kojom je pješaćio protegla se kroz mnoge gradove: Zürich-Davos-Meran-Trento-Padova-Trst-Rijeka-Karlobag-Starigrad-Šibenik-Trogir-Dugopolje-Imotski i napokon – Međugorje.

Dražen svjedoči kako ga je kroz svih 28 dana hoda pratilo dobro vrijeme, cijelim putem nije pala ni kap kiše, a kako mu vrućine ne smetaju nije zbog nje osjećao nikakve tegobe. Noćio je kako bi gdje stigao, tako da ponekad je to bilo u privatnom smještaju, kod prijatelja, vani pod zvijezdama, a kako je često kroz diionice nailazio na samostane, u svaki je bio lijepo primljen. Otkrio je i da nije doživio niti jednu neugodnost i nikakav strah, sigurnost da ga Gospa vodi i prati na ovom dugom hodočašću osjećao je cijelim putem.

– Toliko sam bio siguran da je Gospa uz mene i vjera mi je bila tako jaka da nije bilo ni jednog trenut-

ka da sam se nečega bojao ili imao straha da bi nešto moglo poći krivo. Uz molitvu, radio Mir Međugorje i uz jaku želju da se popnem na Brdo ukazanja i Križevac sam uspio bez problema. I zbog toga sam bio jako sretan, vjerujte mi! – ispričao je.

Priznaje da je bilo i teških trenutaka ali želja da čim prije stigne u zagrljaj nebeskoj Majci davala mu je potrebnu snagu koju riječima naprosto nije mogao iskazati.

Predstavljamo album Marija Zovke „Ave Maria sacred arias“

U suvenirnici Informativnog centra Mir Međugorje može se kupiti novi glazbeni album „Ave Maria sacred arias“. Autorski je to prvijenac Marija Zovke, koji je počeo producirati još davne 2007. godine. Projekt se razvijao pune dvije godine, gdje je Zovko autorom orkestralnih aranžmana i produkcije. Vokale je snimao kod svoga dugogodišnjeg prijatelja don Gordana Božića, a razvoj je tekao pod budnim okom još jednoga prijatelja, maestra don Dragana Filipovića. Back vokali na albumu su ženska klapa Drača.

Zovko je nakon deset godina odlučio svoj rad podijeliti sa cijelim svijetom. Duboko je vezan uz Međugorje, koje posjećuje nekoliko puta mjesečno. Međugorje smatra čudesnim mjestom, mjestom okupljanja vjernika, mjestom gdje Bog i Blažena Djevica Marija čine čuda.

–Hodočasnici sa svih krajeva planete dolaze u ovo prelijepo hercegovačko mjesto. S njima želim podijeliti svoj rad i pokazati svijetu da naš narod nije samo dobar gostoprimac. Imamo mi još toga za pokazati vjernicima, naše druge kvalitete koje nam je Bog rođenjem poklonio kao dar, kazao nam je Zovko naglašavajući kako mu 'prilikom izrade albuma motivacija nije trebala kao većini umjetnika'. Njegova vjera u Boga najveća je motivacija i snaga koju osjeća.

U Međugorju proslavljen zaštitnik župe sveti Jakov

Na svetkovinu sv. Jakova apostola starijeg (25. srpnja) zaštitnika međugorske župe središnja proslava i svečana sveta misa bila je u 11 sati u Gaju u blizini crkve. Prije mise bila je procesija iz crkve s kipom sv. Jakova. Misno slavlje predslavio je apostolski vizitator s posebnom ulogom za župu Međugorje nadbiskup Henryk Hoser, koji je rekao da župljani Međugorja imaju veliku odgovornost za gostoprimstvo i pomoć onima koji dolaze u Međugorje i traže izvor Božje milosti.

– Draga braćo i sestre, zahvalimo Bogu za Njegovu neizmjernu dobrotu i za naše poslanje, koji dotiče život hodočasnika koji ovdje dolaze, rekao je mons Hoser, a sve je pozdravio međugorski župnik fra Marinko Šakota.

– Danas je poseban dan za našu župu, blagdan svetog Jakova apostola koji je od 1892. godine, kada je naša župa utemeljena, naš patron, zaštitnik i uzor, ali dragi hodočasnici sveti Jakov je i vaš zaštitnik, zaštitnik hodočasnika, ovo je zato i vaš dan. Hvala Bogu za ovaj dan, hvala svetom Jakovu i dragoj Gospi na svim milostima

koje primamo, rekao je fra Marinko. Na misi je propovijedao don Filip Pavlović iz Bijakovića, župa Međugorje, trenutno na službi u župi Hrnetić, u Karlovcu, koji je rekao kako ljudi ovoga kraja osjećaju istinsku odanost i privrženost svetom Jakovu.

– Na poseban način to se osjeća kod svake proslave župnoga patrona ovdje u Gaju, u Bijakovićima. To je privrženost koja nadilazi samu pobožnost prema zaštitniku župe. Moglo bi se reći da ovdje svatko svetog Jakova osjeća kao svoga. Možda je to zbog činjenice da u njegovim karakternim crtama i u njegovoj ambicioznosti vidimo tragove i vlastitoga karaktera i ambicija, rekao je don Filip koji se osvrnuo i

na gradnju križa na Križevcu koji je izgrađen prije 85 godina te izgradnju velike crkve u Međugorju prije pedeset godina nazvavši ih ambicioznima, ali da tadašnji župljani ni slutili nisu da grade ispovjedaonicu cijeloga svijeta.

– Poruka današnje svetkovine, poruka našega patrona svetoga Jakova mogla bi biti i ova: Ne bojte se predati svoje srce ambicioznim ciljevima koje Bog ima za vas. Bog uvijek daje više. Bog uvijek čini bolje i Bog vas nikada ne će razočarati. Ne bojte se... poručio je don Filip Pavlović.

Na misi su koncelebrirali mnogi svećenici iz broćanskog dekanata, Hercegovine i cijeloga svijeta.

Statistike za srpanj 2019.

Broj podijeljenih sv. prijesti: 170 000
Broj svećenika koncelebriranih: 6397 (206 dnevno)

HVALA VAM, NA UZORNOM ŽIVOTU I PLODNOM DJELOVANJU NA NJIVI GOSPODNOJ

Petorica franjevaca u Međugorju su proslavili svoje zlatne mise.

Večernjom svetom misom 24. srpnja koju je od 19 sati predslavio apostolski nuncij u BiH nadbiskup Luigi Pezzuto, petorica franjevaca Hercegovačke franjevačke provincije, fra Ivan Dugandžić, fra Tomislav Pervan, fra Ante Kutleša, na službi u Međugorju, te fra Vitomir Musa na službi u Širokom Brijegu i fra Ante Leko na službi u Posušju, proslavili su svoje zlatne mise, 50 godina od prve mise.

Na početku je sve pozdravio međugorski župnik fra Marinko Šakota, rekavši kako je velika radost u

Međugorju na uočnicu zaštitnika župe svetog Jakova kada se „sa zahvalnošću Bogu i graditeljima sjećamo 85 godina od izgradnje križa na Križevcu i 50 godina od završetka izgradnje naše župne crkve“.

– Slavimo euharistiju, na koju nas naš Spasitelj Isus Krist poziva da blagujemo s njim i da se, slušajući njegovu Riječ i hraneći se njime koji je Kruh života, postajemo njemu sve sličniji. Hvala ti, Gospodine, na daru ove petorice časne i zaslužne naše braće i tvojih svećenika! Hvala vam, draga braćo, na uzornom životu i plodnom djelovanju na njivi Gospodnjoj, rekao je fra Marinko.

Mons. Pezzuto na početku misnog slavlja sve je pozdravio i naglasio kako je ovo slavlje tipično franjevačko, a „mi ćemo se svi udružiti, ne samo u lijepim željama, nego i u molitvi za ovu petoricu braće franjevaca koji slave pedeset godina svećeništva“.

– Molitva kršćanske zajednice je jako važna za svećenike u Crkvi, a zajedno s molitvom je važna i podrška, solidarnost, emocionalna podrška onima koji su potrošili svoj život za druge, rekao je mons. Luigi Pezzuto osvrnuvši se u svojoj propovijedi na pitanje majke Zebedejevih sinova „u korist povlastica za dvojicu sinova u kraljevstvu koje je Isus navijestio“.

– Prema evanđeoskoj poruci i prema kršćanskoj kulturi, pojmovi „autoritet“ i „odgovornost“ su sinonim za „spremnost na služenje“. Tako u igru ulazi ideja o „služenju“, jer „Sin Čovječji“, to jest, Poglavar

mesijanskog kraljevstva „nije došao da bude služen, nego da služi.“

To znači da među nama, koji slijedimo Krista, „nema mjesta za dominaciju, autoritarnost, ambiciju i želju za vlašću“. I ako ste primijetili, sve to (dominacija, autoritarnost, ambicija i vlast) ruši društveno i crkveno zajedništvo, kao što se u biti dogodilo, kada se majka Zebedejevih sinova obratila Isusu kako bi tražila nešto u korist svojih sinova: ostali su se apostoli razgnjevali na dvojicu braće, na Jakova i Ivana, jer je „ponašanje njih dvojice izgledalo kao nelojalna konkurencija u zajedničkoj ambiciji“, rekao je mons. Pezzuto, pojasnivši kako „u crkvenoj zajednici, koja slijedi teološku viziju Crkve, koju nam je predstavio ekumenski Drugi vatikanski sabor, i u kontekstu opće hijerarhijske strukture koju je htio i uspostavio sam Krist, svaki član Crkve je značajan, u skladu sa 'statusom' i 'poslanjem' koji su mu povjereni“.

– To znači da, kao kršteni i krizmani, svi imamo pravo glasa i svi smo odgovorni za Crkvu, iako

na različite načine. Zato smo svi mi, neovisno o hijerarhijskom položaju koji zauzimamo u Crkvi, dužni biti prisutni i djelatni u našim biskupijama, u našim župama, u našim redovničkim zajednicama, u našim kršćanskim i katoličkim udruženjima, prihvaćajući Isusov životni stil, sluge Boga Oca i ljudi. Ali mi ne ćemo moći dostojno ostvariti ovo zajedništvo u besplatnom služenju ako ne preuzmemo istu Kristovu sudbinu, koji je došao, osim da služi, također i da „da svoj život kao otkupninu za mnoge“, rekao je nadbiskup Pezzuto koji je pozvao sve, a posebice franjevce koji slave pedeset godina svećeništva da uzdignemo „svoju hvalu i zahvalnost Presvetom Trojstvu za ono što se udostojalo dati svakome od vas osobno, i preko vas svetoj Majci Crkvi“.

– Našoj se hvali svakako ujediniuje i Djevica Marija, prema kojoj se njeguje posebna pobožnost u ovoj župi. Njoj se obratimo, „mi prognani sinovi Evini... u ovoj suznoj dolini“: neka nas zagovara kod Sina, koji gledajući Majku svoju i Majku našu, ne će propustiti izliti na nas obilje svoga milosrđa, riječi su kojima je apostolski nuncij u BiH Luigi Pezzuto zaključio svoju propovijed.

Provincijal Hercegovačke franjevačke provincije fra Miljenko Šteko na kraju se obratio zlatomisnicima i čestitao im zlatni jubilej, rekavši kako im je „velike stvari učinio Svevišnji. Prije pedeset godina uvrstio vas je u red svojih svećenika, opečatit neizbrisivim biljegom svećeništva, i dao u vaše ruke svoje svete sakramente, i stavio u vaša usta svoju riječ, te vas poslao u svijet pozivati na obraćanje i prihvaćanje ponuđenog spasenja

i da to činite na sve načine, sa svih krovova, u zgodno ili nezgodno vrijeme.“

– Zahvaljujem Gospodinu za dar vašega života, zvanja i služenja, a svakome od vas na predanom životu i radu. Sve što je ovom Hercegovačkom franjevačkom provincijom i ovim krajem prohajalo u ovih pedeset godina i vas je, kao članove te provincije, i te kako dotaklo, rekao je fra Miljenko, naglasivši kako su prošli kroz teška vremena i da im uz brojne radosti nije nedostajalo ni boli ni suza.

Fra Ivan Dugandžić se na kraju, u ime svih zlatomisnika, zahvalio svima na organizaciji te onima koji su svojim dolaskom uzveličali ovo slavlje. Fra Ivan je spomenuo i trojicu braće koji su otišli u vječnost, a trebali su zajedno s njima slaviti zlatnu misu, to su fra Jozo Vasilj, fra Ljubo Vlašić i fra Dragan Škrobo. Darove od pape Franje zlatomisnicima je podijelio mons. Luigi Pezzuto, kojemu je uz nadbiskupa Hosera i biskupa Ascolija mons. Giovannija D'Ercolea koncelebriralo još 137 svećenika.

Razgovor s ocem Alexisom Wiehom

MEĐUGORJE JE MJESTO MILOSTI

Katedrala Notre-Dame-de-la-Seds ili sv. Marije Velike, smještena u Toulonu, gradu na Sredozemnom moru u blizini Marseillea, sjedište je toulonske biskupije još od V. stoljeća. Sadašnji biskup, monsinjor Dominique Rey, dolazi u Međugorje povodom Festivala mladih i to je prvi put da jedan biskup metropolitanske Francuske posjećuje Međugorje. U pratnji je svoga župnog vikara, oca Alexisa Wieha, koji je blistavi primjer vjernoga međugorskog djeteta, u smislu plodonosnog pečata koji je na njegov duhovni razvoj utisnulo Međugorje. On je neumorni međugorski hodočasnik, širitelj i proučavatelj poruka te nadahnuti Gospin učenik koji sa žarom i ljubavlju govori o Međugorju čiji je, po vlastitim riječima, „obraćenik“ u višestrukome smislu te riječi a koje se, zbog svoje neusporedive aktualnosti, ne može doživjeti preko knjiga koje i sam piše, nego isključivo na licu mjesta.

Otac Alexis svjedoči o stanju Crkve u Francuskoj, ali prije svega o Međugorju, koje je za njega nepresušno vrelo osobne i cjeloživotne duhovne obnove te putokaz pred kojim bi se, kao pred biblijskim raskrižjem, trebao zaustaviti svaki hodočasnik našega vremena i koji bi se providonosno trebao iščitavati na razini zemaljske, ali i nebeske povijesti.

Rođeni ste na Mauricijusu, a danas ste župni vikar Toulonske katedrale u Francuskoj. Kako se taj put odvijao?

To je velika tajna zato što nemam racionalnog objašnjenja. Bog je onaj koji vodi siromašne ribare i koji poziva onoga koga želi i kako želi. Takvu priču već imamo u evanđelju i ona se nastavlja i danas, jer je mene došao potražiti na mom rodnom Mauricijusu kako bih ga slijedio. Primljen sam u biskupiju Toulon 2001., kada sam već bio sjemeništara, misleći da ću tamo ostati tek nekoliko godina nakon čega ću se vratiti na Mauricijus, što je bila moja konačna želja. No, Gospodin je odlučio drukčije, zato što sam sada već 18 godina u departmanu Le Var, a 15 otkad sam svećenik i otkad me moj biskup, mons. Dominique Rey, odlučio primiti i prije pet godina imenovati na dužnost u katedrali. Dakle, ne mogu svoj put objasniti nego samo

ustanoviti. Pokušavam odgovoriti na Gospodinov poziv.

Živite u biskupiji za koju se može reći da je izuzetno dinamična. Danas Toulonska biskupija pripada onim „misionarskim“. To je prilika, ali i odgovornost. Kako na to gledate i koje su Vaše aktivnosti?

Zapravo, ova je biskupija misionarska jer je monsinjor Rey imao dva posebno nadahnuta prethodnika. Godine 1965., u vrijeme krize u Francuskoj, došlo je do posvećenja Bezgrješnog srca Marijina i tadašnji

je biskup zamolio sve svećenike da budu vezani uz duhovnu i vjersku obitelj, inzistirajući na kvaliteti molitve. Već je u to doba prihvatio nove zajednice i pripremio otvaranje biskupijskog sjemeništa u kojem se danas događa najviše poziva u Francuskoj, dok se neka sjemeništa zatvaraju. Nalazimo se na tlu koje je plodno zahvaljujući svetim biskupima koji su bili prisutni u posljednjim desetljećima, ali i koje je posijala sveta Marija Magdalena koja je u ovoj biskupiji završila svoj život kao apostol apostola. Ovdje je smješten

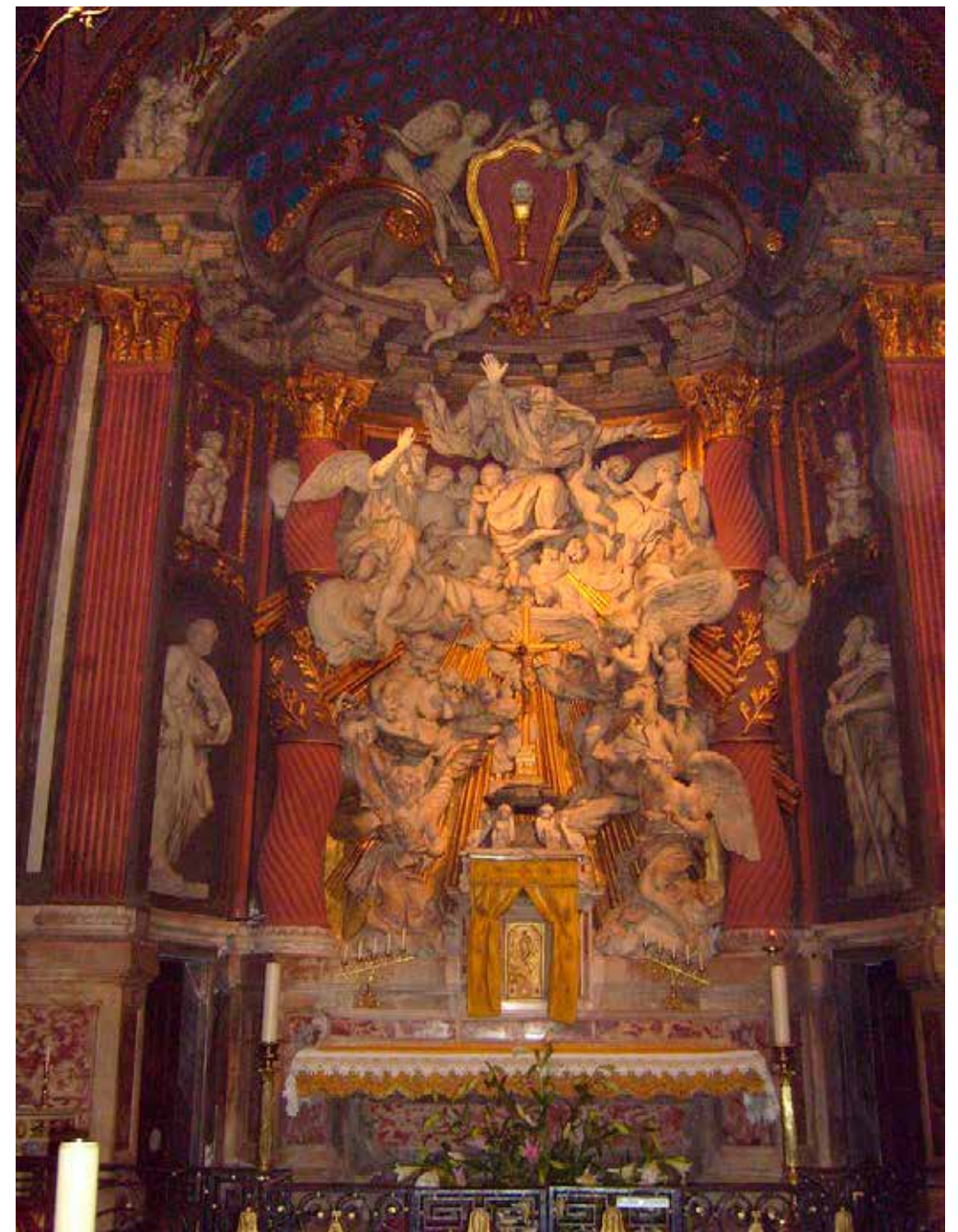
samostan koji zrači. Postoji više njih, naravno, ali posebno mislim na samostan La Verne koji je osnovan u V. stoljeću kao rasadnik zvanja, a danas je vezan uz biskupiju i kroz koji su prošla 44 kalendarska sveca. Imali smo ukazanje Djevice Marije u Cotignacu prije 500 godina, kao i ukazanje svetog Josipa. Zemlja ove biskupije bila je blagoslovljena, što je milost i što nam danas omogućuje da se lakše mobiliziramo za misije. Ova je misionarska dinamika moguća zbog biskupa koje smo imali. Sjemenište je ponovno otvoreno 1983., u vrijeme kada više nije bilo logično zatvarati sjemeništa i spajati ih, što se pokazalo kao neuspjeh. Prihvaćamo nove zajednice, za razliku od većine biskupija. Dakle, sve to danas omogućuje određenu misionarsku kreativnost koja pak sama po sebi ne donosi impresivne plodove s kojima se možemo pohvaliti zato što se i dalje radujemo zbog četiri katekumena na krštenju ili početnika koji dolaze. Rekao bih da vlada klima u kojoj se njeguje biskupijska kultura koja promiče suradnju između različitih ljudi, svećenika, zajednica i duhovnih škola. Suradnja se može živjeti kroz zajedništvo i istovremeno biti ukorijenjena u molitvi i otvorenosti za misije.

Sretni ste što se nalazite u dinamičnoj biskupiji, ali imate i vrlo sinovski odnos sa svojim biskupom?

Monsinjur Rey me primio ovdje 2001. dok sam osobno proživljavao teške trenutke. Iskazao mi je milost prihvativši me uistinu kao otac kada sam osjećao da nije pravo vrijeme za povratak na Mauricijus. S jedne strane, takav se odnos razvio zbog njegove velikodušne dobrodošlice, ali i zbog činjenice da me je osobno zaredio, jer je to zapravo čin rođenja sakramentom! Uvijek mi je iskazivao povjerenje, postavivši me i na dužnost koju obavljam u katedrali. U našem pastoralnom timu nalazi se šest svećenika te redovnici i posvećeni. Ima nas 15-ak koji dijelimo isto poslanje.

Što znači biti župnik katedrale? Radi li se o istoj dužnosti koju obavlja župnik jedne župe ili je drukčije?

Postoje dvije vrste katedrala u Francuskoj: katedrale koje su sastavni dio

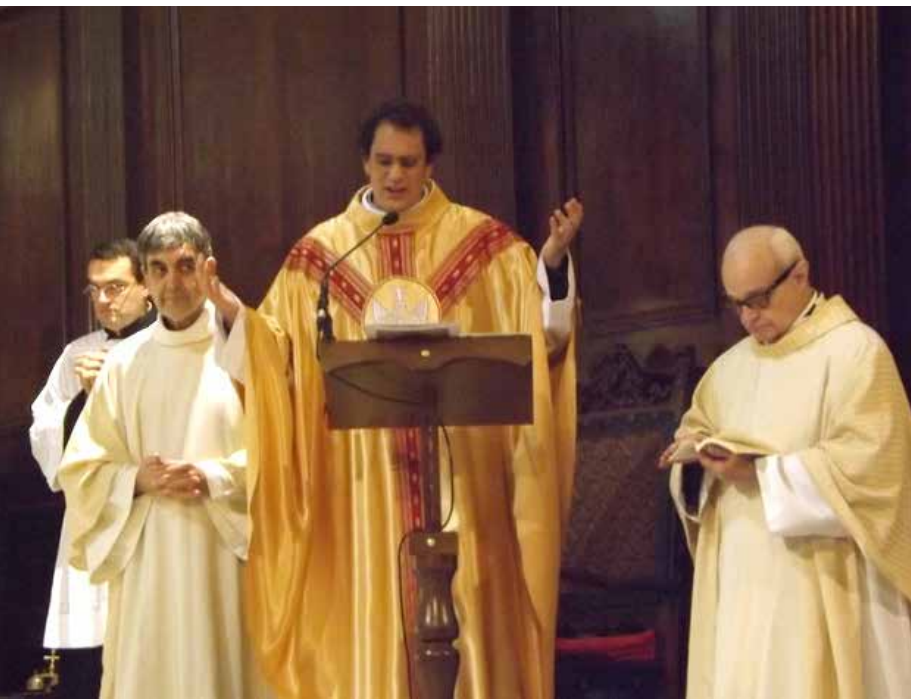
svetišta, gdje je odgovorna osoba rektor, i one koje imaju župne granice, a na čijem se čelu nalazi župnik. Eventualno mu se dodjeljuje naslov vikara, kako bi ga se nagradilo i ohrabrilo. Nalazimo se u župi koja je sasvim posebna zato što se radi o župnoj katedrali s teritorijem koje odgovara središtu grada Toulona. Uz vrlo gustu naseljenost, veliku raznolikost lokalnog stanovništva, ali istovremeno i zbog činjenice da se radi o glavnoj crkvi biskupije, ovdje održavamo brojne biskupijske proslave koje su pod odgovornošću župnika, kako bi se osiguralo njihovo nesmetano odvijanje. Ova je katedrala ujedno najstarija crkva u gradu, ali i u departmanu! Predstavlja neku vrstu znamenja kojem su ljudi vrlo privrženi. Imamo mnogo dnevnih posjetitelja koji dolaze moliti tako da postoji stalna potreba za ispovijedi i klanjanjem tijekom cijelog dana kako bi se ispunila

očekivanja vjernika. Katedralu krase mnogi aspekti njezinog identiteta, budući da je majčinska crkva biskupije i crkva u kojoj se nalazi biskup, što je njezina glavna značajka. Ujedno je marijansko svetište, ali i župa sa župnikom koji također snosi odgovornost brinuti se ne samo o zajednici koja se okuplja, nego i o području koje mu je povjereno.

Koliki je službeni broj Vaših župljana?

Kada volimo, ne računamo! Ne ćemo razvrstavati, ali ovo je župa

koja ima oko 500-600 ljudi koji sudjeluju na nedjeljnim misama, sa svojstvenom osobitošću, jer je ova katedrala neka vrsta svetišta. Svi ljudi koji je posjećuju tijekom nedjeljnih misa nisu iz središta grada i sa župnog teritorija. Među njima ima mnogo usputnih i neredovitih posjetitelja.

Bilježi li Vaša biskupija veći postotak pohađanja nedjeljne mise nego na nacionalnoj razini?

Mislim da ne. Biskupija Toulon nema veću posjećenost. Po tome smo prosječni. No, prosjek nužno uključuje vrlo različite situacije ovisno o tome jeste li u Marseilleu, Parizu ili Strasbourgu. Ovdje smo stvarno na razini nacionalnog prosjeka one statistike koja je službeno proučena, bilo da se radi o nedjeljnoj praksi, djeci koja pohađaju vjeronauk i dr. To su stvarni problemi koje dijelimo s drugim biskupijama u Francuskoj.

Uz to što ste posebni zbog dužnosti župnika Toulonske katedrale, posebni ste i po tome što je Vaše srce vezano uz međugorsko svetište. Kako se razvila ta povezanost s Međugorjem?

Međugorje je župa koja me duboko obilježila i oduvijek bila izvor nadahnuća. Tamo sam prvi put stigao 1996. radi humanitarnog rada u službi lokalnog stanovništva. Radio sam

4 mjeseca za udruhu koja više ne postoji, a koja se zvala „Marija, Majka Mira“. To je iskustvo bilo presudno za moju povezanost s Međugorjem, zato što sam već proživio izvjesni put vjere, ali koji je bio nepostojan nakon dvije godine studija u Parizu. Međugorje je zapravo bilo poput bočice kisika, kao istinska obnova u mojoj vjeri i odnosu s Kristom, a također i posebno u odnosu s Crkvom. Međugorje mi je uz to i iznad svega omogućilo ponovno otkrivanje veze sa sakramentima Crkve, redovite ispovijedi, dnevnu misu koju sam bio zanemario. Značilo mi je snažnu obnovu duhovnog i vjerskog života, ali i misionarske želje koju sam već osjećao, ali koja je bila nepostojana. Međugorje mi je ponovno ulilo veliku želju da se u potpunosti posvetim misiji evangelizacije u službi Crkve. Nakon boravka u Međugorju moj prvi refleks bio je da uspijem pozvati što više ljudi kako bi otkrili nevjerojatnu ljubav koju sam osobno otkrio, najprije od Boga, ali i Djevice Marije, Gospe, Kraljice Mira. Uz to, otkrio sam poruke zato što sam ih doista doživio kao školu koja me je usmjerila na pravi put, što je dokaz obraćenja. Međugorje me nikada nije napustilo i vraćao sam se oko 50 puta. Bilo je to i moje osobno mjesto obnove kad mi je to bilo potrebno, mirno mjesto za punjenje baterija u tišini i molitvi. Posebice mislim na

svoje godine sjemeništa kada su moji prijatelji posjećivali obitelji ili radili nešto drugo za vrijeme odmora, a ja bih bez oklijevanja išao u Međugorje. Za mene je bilo važnije da provedem vrijeme u Međugorju nego na svome rodnom Mauricijusu kojeg jako volim. Također sam imao prilike pratiti mnoge grupe. Radio sam to prije povratka u sjemenište, i to godinama, ali i kao mladi svećenik. Nakon što sam prilično mlad, u 32. godini, imenovan za župnika, iz opreza sam ih prestao pratiti kako ne bih izazivao nesporazume. U to vrijeme službena hodočašća još nisu bila odobrena i istina je da je svećenik koji ih je organizirao za svoje župljane bio malo „na rubu granice“. Ja sam poticao organiziranje za one koji su htjeli ići, ali nisam im bio voditelj. Zapravo, uzeo sam predah od nekoliko godina, a potom mi je Blažena Djevica uputila poziv i vratio sam se pet puta u godinu dana i s povlaštenom vezom koju mi je darovalo nebo poznanstvom mons. Hosera i moje obitelji. Ovi su mi boravci, uključujući kontakte s mons. Hoserom, omogućili da se u meni ponovno probudi žarka želja. U službi sam međugorske poruke i Gospe. Također se radujem što mogu pratiti svog biskupa za nekoliko dana zato što je pozvan na Festival mladih. To je nov i važan događaj zato što se radi o prvome francuskom biskupu metropolitanske Francuske koji dolazi. Imat ćemo neke sjemeništarce i mlade ljude na Festivalu.

Budući da ste živjeli u biskupiji koja ima nekoliko iznimnih svetišta, imate li dojam da poruka iz međugorskog svetišta može ponuditi nešto specifično? Što je drukčije u Međugorju u usporedbi s drugim svetištima?

Međugorje je mjesto milosti. Postoje i druga mjesta milosti kao što su Lourdes i Fatima, ali mislim da je Međugorje uistinu mjesto milosti koje se može doživjeti samo na licu mjesta. Ne ćemo otkriti Međugorje čitanjem knjiga ili svjedočanstava koja dolaze odande. No, istina je da u Međugorju otkrivamo nešto posebno što je izazvano blizinom neba. Radi se o zapažanju, ali u svakom slučaju, u Međugorju postoji veća svijest o tome da je naš poziv poziv na nebo i na svetost, a ne zvanje za stvorenja na zemlji koja će jednog dana nestati u ništavilu. Vraćamo se na ovu točku bitnu za naš poziv. Stvoreni smo za vječnost i za nebo. Uz još jednu posebnost, a to je da još

uvijek postoje događaji koji su aktualni. Poznajem mnoge ljude koji su se obratili u Lourdesu, Rimu i drugdje. Ali jasno vidimo da ima više ljudi koji se obraćaju u Međugorju jer nam činjenica da se radi o poruci od prije nekoliko dana, njezina aktualnost, omogućuje da shvatimo da je žurna. Mora se shvatiti ozbiljno i odgovorni smo za njezino širenje, a ja snosim svoj dio odgovornosti. Smisao nije u tome da ju se ponavlja nego integrira u moj život kako bih svjedočio o toj poruci koju mi je poslala moja Majka. Mislim da je u tome posebnost Međugorja.

Niste samo uronili u poruke nego ste napisali nekoliko knjiga koje se odnose na Međugorje. Mislite li da je to dodatna obveza?

To je dodatna obveza, jer smatram da je Međugorje mjesto koje nas uistinu povezuje s euharistijskim Isusom, što rijetko susrećemo, a postoje mnoga mjesta na kojima ne pronalazimo taj euharistijski zanos kao u Međugorju. Na pisanje me potaknulo to što sam najprije odgovorio na poziv. Uvijek me je radovala mogućnost proučavanja poruka, zato što mislim da je šteta što među knjigama o Međugorju ponekad miješamo poruku svojstvenu Međugorju s onim što nije iz Međugorja, a što je možda dobro za neka druga mjesta.

Kako treba pristupiti iščitavanju međugorskih poruka?

Trebamo proučavati poruke, između ostaloga zato što ih imamo puno važnih. Na neki smo način pomalo pojednostavnili tumačenje pet kamenčića iz Međugorja koji su očigledno bitne točke poruke: molitva, euharistija, ispovijed, post i čitanje riječi Božje s ljubavlju. No, kad razmatram poruke, otkrivam da postoji puno više od toga. Doista postoji škola, pedagogija, u poruci postoje nijanse, suptilnost u korištenim glagolima. Smatram da nemamo dovoljno knjiga koje nam pomažu da se unesemo u razmatranje poruka polazeći od drugih ključnih riječi osim pet kamenčića, a što bi nam pomoglo da bolje usvojimo poruku kako bismo je oživotvorili. To je ono što pokušavam ponizno učiniti kad se od mene traži. Učinio sam to jednom, dvaput i upravo radim treći put s puno radosti. Zanimljivo je proučavati u više navrata. Ne radimo to s istim pogledom i istim polaznim stavom, a između 2011. i 2019. proteklo je osam godina poruka, tako da se nagomilala građa na koju se možemo nadovezati i razmatrati je. Vrlo sam sretan što sam ponovno uronio u poruke.

Imate li neostvarenih želja? Što biste najviše željeli?

Danas sanjam da uspijemo oslušnuti ovu međugorsku poruku koja je za mene bitna jer se radi o ostvarenju trijumfa Marijina Bezgrješnog Srca, što nije nešto beznačajno. Radi se o onom divnom obećanju koje nam je dala u Fatimi: nakon mnogih kušnji, zbit će se konačna pobjeda Dobra nad Zlom, ali uz suradnju Djevice Marije i svih onih koji će pristati pohađati Njezinu školu. Smatram da je danas najvažnije da naš svijet surađuje u trijumfu Marijina Bezgrješnog Srca i vjerujem da je Međugorje zaista povlašteno mjesto. Postoje sumnje u to u cijelom svijetu, ali Međugorje je glavno mjesto odakle Gospodin djeluje, budući da se Djevica Marija naziva Njegovom poslanicom naglašavajući to riječima: „Bog mi je dopustio...“ Gospodin želi da Marija obučuje svoje apostole, što će omogućiti trijumf Njezina Bezgrješnog Srca, dakle, pobjedu Dobra. Tu nam je pobjedu izvejavao Krist na križu, ali nalazimo se u vremenu koje obiluje grijehom i zlo doseže svoj vrhunac. Božja će se milost izliti i Dobro koje nam dolazi od Gospodina će pobijediti, ali mora proći kroz Mariju.

*Privedila: Sabrina Čović-Radojičić
Prevela: Davorka Jurčević-Čerkez*

Leonardo Boff

MAJČINSKO LICE BOŽJE

„U Mariji je ženskost dobila povijesnu vidljivost, našla eshatološku anticipaciju i postala simbol onoga, što će se dogoditi sa svime što je žensko, a što se na razne načine ostvaruje u svim ljudima.“

Knjigu možete naći u
Suvenirmici Informativnog
centra MIR Međugorje.

IDI ZA MNOM! (Mk,10-21)

Ovogodišnji 30. Mladifest – Međunarodni molitveni festival mladih u Međugorju održava se pod geslom: „Idi za mnom!“ (Mk,10-21). U svijetu koji nudi bezbroj svakojakih poziva mladima da slijede različite nauke, idole, stilove života i svjetonazore – ove Isusove riječi daju najvažniji odgovor i putokaz. Idi za mnom! Da, u svijetu koji pred mlade stavlja različite imperativne da trebaju slijediti ovu ili onu modu, posjedovati ovakav ili onakav mobitel (da bi bio navodno ‘cool’), usvajati liberalne stilove življenja spolnosti i seksualnosti (da bi bio ‘normalan’, ‘slobodan’ i ‘moderan’), Isus poziva da ga slijedimo. Da učimo od Njega. Jer On je Put, Istina i Život! On jedini može dati istinsku slobodu i mir, ispuniti naše srce.

KREŠIMIR
MILETIĆ

SVAKI RODITELJ ZNA KAKO JE TEŠKO I ZAHTJEVNO ODGAJATI DJECU U VRIJEME ADOLESCENCIJE. Adolescencija je specifično i turbulentno razdoblje sazrijevanja kroz koje se dijete priprema za odraslu dob. Razdoblje je to koje karakteriziraju brze izmjene raspoloženja, unutarnji konflikti, buntovništva, ispitivanja granica, znatiželja i istraživanje svijeta, zbunjenost, zabrinutost i zaokupljenost vlastitim tijelom. Adolescencija je obično i razdoblje u kojem dolazi do sukoba između djece i roditelja. Lošiji uspjeh u školi, izgled (frizura, odijevanje), izlasci, zaljublivanje, džeparac i drugo mogu biti točke takvih sukoba. U adolescenciji su sukobi praktički neizbježni jer adolescenti prolaze kroz razdoblje individualizacije – razdoblje kada pokušavaju otkriti tko su, odnosno pokušavaju sami razviti svoje stavove i vrijednosti koji se razlikuju od roditeljskih.

Dolazi do „deidealizacije roditelja“, odnosno adolescent počinje uviđati da roditelji nisu uvijek u pravu, da i oni griješe. To je rezultat promjena u načinu razmišljanja koje adolescentu omogućuju da preispituje stvari oko sebe, autoritete i stavove, kako roditelja, tako i drugih. Adolescent želi svoju slobodu i samostalnost, želi

donositi odluke za sebe i imati pravo na svoje mišljenje te pravo da ga se čuje, dok s druge strane još uvijek jako ovisi o svojim roditeljima i osjeća se nesigurno bez njihove potpore. I nadalje mu je, iako izvana verbalno šalje suprotne signale, potrebna podrška i pomoć, blizina i razumijevanje roditelja. Mnogi odrasli zaborave na vrijeme kada su i sami bili adolescenti, vrijeme kada su i oni testirali strpljenje svojih roditelja. Karakteristična je i ta zbunjenost samih roditelja koji odjednom kao da imaju potpuno drugačije dijete s kojim često ne znaju kako izaći na kraj.

Različite faze adolescencije donose i različite rizike u kojima kao roditelji trebamo biti ne samo budni, već i izrazito strpljivi, postaviti jasne granice, ali i imati jako puno razumijevanja. Treba razumjeti da su u tim fazama djeca izložena pritisku vršnjaka koji dijete mora zadovoljiti da bi se osjećalo prihvaćeno u grupi u kojoj se nalazi. Taj pritisak često uključuje i različita rizična ponašanja. U ovoj fazi jako je važno da roditelji i nadalje daju jasan odgojni smjer koji uključuje jasno postavljene granice, da razgovaraju s djecom, da se stvori atmosfera povjerenja kako bi se, unatoč pokušajima rušenja ili gubitka autoriteta, s djecom iskomunicirale sve najvažnije teme s kojima su zaokupljeni.

Roditelje u toj fazi često karakterizira zaokupljenost poslom, karijerom, projektima, pa se često može čuti kako roditelji navode da nemaju vremena za rješavanje nagomilanih izazova pred kojima se djeca nalaze. Loše je ako roditelji tada pribjegu popustljivosti, radi izbjegavanja sukoba koji su i njima bolni, radi ‘mira u kući’ i uvjerenja kako će popustljivošću zadobiti naklonost adolescenta. No, vratimo se na susret Isusa s mladićem i pokušajmo vidjeti je li Isus primijenio taktiku popustljivosti prema mladiću?

Isus je najprije pogledao mladića, zavolio ga i rekao mu: „Jedno ti nedostaje! Idi i što imaš, prodaj i podaj siromasima pa ćeš imati blago na nebu. A onda dođi i idi za mnom.“ On se na tu riječ smrkne i ode žalostan jer imaše velik imetak. Važno je uvidjeti da je Isus prije negoli je izrekao ove važne riječi mladiću, mladića zavolio. Ovo je jako važno. U odgoju je potrebna ljubav. Ljubav koja nas tjera da za dijete činimo i govorimo samo ono što je zaista istina, samo ono što je dobro za njegovo spasenje. Isus nije kalkulirao, išao ‘niz dlaku’ mladiću.

Mogao mu je, da stekne njegovu naklonost i da ne ode žalostan, reći kako je on zapravo super. Kako ništa ne treba mijenjati. No, Isus mu otkriva istinu. Istinu da treba biti slobodan od stvari. Da mu srce treba biti uistinu slobodno. I da tek tada može slijediti Isusa. Biti s Isusom u potpunom zajedništvu. Biti spašen. Biti slobodan.

Mladi žele čuti istinu. Oni postavljaju pitanja, traže odgovore. I Međugorje je predivan pokazatelj te spremnosti. Pokazatelj da niti vrućina, niti umor ne mogu odvući njihovo srce od Isusa, od Marije. Da žele slušati riječi evanđelja, nasljedovati Isusa. I da traže intenzivan hod, radikalno nasljedovanje. I zato je radosna vijest da u trenutcima kada se čini da mi kao roditelji gubimo autoritet, Isus tu da ga ‘preuzme’. Upravo u toj ranjivoj dobi. Zato je iznimno važno da smo od same adolescencije sijali sjeme vjere, molitve i izgrađivali njihov odnos s Bogom. Iznimno je važno da smo naše roditeljstvo, majčinstvo i očinstvo koristili kao putokaz prema izvoru tog majčinstva i očinstva. Da ga nismo sakrivali, već svojim primjerom kršćanskog života iz dana u dan svjedočili kako je Bog na prvome mjestu u našim životima, kako ‘visimo’ o njegovoj Riječi, kako je On autor svih predivnih djela u našim životima.

Zato je geslo ovogodišnjeg Mladifesta pun pogodak. I poziv ne samo mladima, već i nama roditeljima da nasljedujemo Isusa. Radikalno. Bez kompromisa. Jer jedino On može dati mir, slobodu i blagoslov našim obiteljima. Jer je On jedini Spasitelj. Jedini Put, Istina i Život.

ŽIVOT U BRAKU I OBITELJI JE ŠKOLA RASTA U KRJEPOSTIMA

MIRTA MILETIĆ

Onoga dana Isus izađe iz kuće i sjede uz more. I nagrmu k njemu silan svijet, te je morao ući u lađu: sjede, a sve ono mnoštvo stajalo na obali. I zborio im je mnogo u prisposobama: I dok je sijao, nešto zrnja pade uz put, dođoše ptice i pozobaše ga. Nešto opet pade na kamenito tlo, gdje nemaše dosta zemlje, i odmah izniknu jer nemaše duboke zemlje. A kad sunce ogranu, izgorje i jer nemaše korijena, osuši se. Nešto opet pade u trnje, trnje uzraste i uguši ga. Nešto napokon pade na dobru zemlju i davaše plod: jedno stostruk, drugo šezdesetostruk, treće tridesetostruk. Tko ima uši, neka čuje! (Mt 13,1-9)

Isus je govorio u prisposobama kako bi nam na razumljiv način objasnio kako stvari stoje između nas i Boga. Gospodin želi promijeniti naš mentalni sklop, naše ustaljene načine reagiranja i naš komformizam. Želi našu reakciju, promjenu života! Prisposoba o sijaču i sjemenu navodi jako različita tla na koje sjeme pada. Sjeme je je Riječ Božja. Bog je Sijač i od nas želi da budemo dobra zemlja u kojoj će njegova Riječ donositi rod.

Vjerujem da je svatko od nas kroz život primao Riječ na ova četiri različita načina. Ponekad smo kao trnje i kamen. Tvrdi i zatvoreni. Nepostojani i hladni. Ponekad Gospodina stavljamo uz put. Ne razumijemo njegovu svetu volju ili ne želimo njega u svoj život. Postoje periodi kada smo kao dobra zemlja. Tada donosimo rod i Gospodinovo je srce zadovoljno. Kakvo tlo prevladava u tvom životu? Boriš li se da budeš „dobra zemlja“? Dopuštaš li da sjeme milosti raste u tvom srcu? Svatko od nas, bez obzira na okolnosti života može postići svetost.

Postavlja se pitanje što nam to pomaže da naš život bude dobra i plodna zemlja? Odgovor je krjeposti. Naravne krjeposti predstavljaju u čovjeku tlo

pripravljeno da se u njemu – uz pomoć milosti – ukorijene i narastu nadnaravne krjeposti. Nadnaravni poredak ne isključuje naravni ili milost pretpostavlja narav. Katekizam ovako pojašnjava krjepost: *Krjepost je postojano i čvrsto raspoloženje činiti dobro. Ona daje osobi ne samo da dobre čine izvrši, nego da od sebe daje najbolje. Svim osjetnim i duhovnim silama krjeposna osoba teži prema dobru; za njim teži i za nj se konkretnim činima opredjeljuje.* (KKC 1794)

Kršćanska krjepost je stalna volja vjernika činiti uvijek što je Bogu drago. Krjeposnim nazivamo onoga koji ima odlučnu i postojanu volju, uvijek i na svakom koraku čini dobro. Bogoslovnim se krjepostima nazivaju vjera, ufanje i ljubav, a u ljudske krjeposti ubrajamo jakost, umjerenost, pravednost, razboritost. Ove četiri krjeposti imaju ulogu stožera, pa ih nazivamo stožerne ili kardinalne. Knjiga Mudrosti ovako kaže: „Ako li tko ljubi pravednost, krjeposti su plodovi njezinih napora: jer ona poučava umjerenosti i razboritosti, pravednosti i hrabrosti.“ (Mudr 8,7).

Bogoslovne krjeposti imaju za direktan objekt samoga Boga. Potiču kršćanine da žive usko povezani s Presvetim Trojstvom. Bog postaje razlog i njihove vjere i njihove nade i ljubavi. Ove nas krjeposti izravno sjedinjuju s Bogom. Po vjeri postajemo dionici Njegove misli, po ljubavi Njegove ljubavi. Ljudske pak krjeposti imaju za direktni objekt neko stvoreno dobro, a za motiv neko pošteno dobro. Tako

npr. pravda ima za objekt da svakomu dade ono što mu se duguje, a njezin motiv je poštenje. Ove krjeposti pripremaju naše sjedinjenje s Bogom uklanjajući zapreke, kao na primjer nepravdu, i s njima štovište i započinje to sjedinjenje. Jer time što sam pravedan sjedinjujem se s Bogom koji je sama pravednost.

No, nije dovoljno samo željeti posjedovati krjeposti, nego valja naučiti kako ih živjeti. Krjepost traži neprestanu vježbu.

Kako ćemo zadobiti krjepost jakosti ako se neprestano prepuštamo sitnim udobnostima ili lijenosti? Ili, kako možemo s vjrom gledati na različite životne situacije ako smo u svakodnevnom životu pesimistični i depresivni? Kako možeš rasti u bogoslovnoj krjeposti ljubavi prema Bogu, ako ogovaraš ili prezireš bližnjega? Potrebno je stvoriti naviku stalnog vršenja konkretnih djela koja u nama rađaju i hrane krjeposti. Naša težnja za kršćanskom zrelošću i savršenstvom ide usporedno s našim ljudskim sazrijevanjem. Svetost i kršćanska zrelost mogu se živjeti jedino u dinamici ljudskog sazrijevanja. Svako autentično kršćansko sazrijevanje istovremeno je i ljudsko sazrijevanje. Valja odrasti! I kao ljudi i kao kršćani! Ovdje se možeš pitati: Kakvo je stanje tvoje duše vezano uz krjeposti? Koje krjeposti si više usvojio na svome duhovnome putu? S kojim krjepostima imaš više poteškoća i propusta?

Život u braku i obitelji izvršna je škola rasta u krjepostima. Različite životne situacije od nas će tražiti da rastemo u jakosti ili razboritosti. U drugim ćemo pak okolnostima imati prilike vježbati pravednost ili umjerenost. Bog je temelj svakog crkvenog braka. On supružnike želi vidjeti u Nebu, a za Nebo je potrebna priprema. Shvatite svoj brak kao jednu dugačku stanicu prije našeg konačnog odredišta. A to je Vječnost! Trudeći se živjeti krjeposti u braku, mi već sada uprisutnjujemo Nebo na zemlji. Dvoje koji žive kršćanski brak slika su ljubavi Presvetog Trojstva. Na takvo autentično življenje nas poziva i Kraljica Mira ovdje u Međugorju. Ona u sebi posjeduje sve ove krjeposti o kojima smo slušali. Ona je naša Posrednica i Pomoćnica. Gospa je kraljica kjeposti i potiče nas da je nasljedujemo u njenim krjepostima. To je prava pobožnost prema Blaženoj djevici Mariji. Odlučimo se biti prava Marijina djeca!

FRA TOMISLAV PERVAN

Marija – dušom i tijelom uznesena na nebo. Vrijedi prisjetiti se okolnosti kad je ta istina vjere proglašena službenim naukom Crkve, dogmom. Vrijedi sagledati povijesno, društveno, misaono surjeđe, slijed zbivanja tijekom prve polovice dvadesetoga stoljeća. Naime, nakon što su filozofi proglasili smrt Boga, što je pretkazao u svome opusu već jedan Dostojevski, a njegovi zemljaci utirali put svjetskim revolucijama u miru švicarskih krajobraza (Bakunjin, Lenjin), nastupilo je dvadeseto stoljeće, u kome je potiranjem i nijekanjem Boga logičnim slijedom došlo do potiranja i uništavanja čovjeka. Stoljeće je počelo u znaku velikih ratnih sukoba, dotada u povijesti nezapamćenih, svjetskih. Prvi svjetski rat, milijuni poginulih na njemačko-francuskoj fronti, dvadesetak milijuna diljem svijeta, potom ruski Oktobar. Svijet postaje klaonica. Filozofi egzistencije govore o gađenju, mučnini, nad čovjekom i egzistencijom. Egzistencija je gađenje. „Gurnem prst u egzistenciju, zaudara“ – riječ je i misao jednoga egzistencijalista. U takvu vremenu, nakon što su Drugi svjetski rat i poratni prevrati diljem svijeta, napose u Staljinovoj Rusiji a pogotovo u Kini odnijeli sa sobom stotinu milijuna žrtava, u vremenu beznada te velikoga svjetskoga požarišta i zgarišta podiže glas Crkva i ponovno vraća dostojanstvo čovjeku i čovjekovoj egzistenciji, ljudskom tijelu koje nije samo za rat i ubijanje, masakriranje ili pak topovsko meso.

MARIJA NA NEBO UZNESENA – VELIKA GOSPA, GOSPOJINA

Na Veliku Gospu slavimo najmoćniju, najutjecajnijiu, najznamenitiju ženu u povijesti čovječanstva. Slavimo neznatnu sluškinju iz Nazareta koja je kazala svoje da, svoj fiat, neka bude! Koja je svojim „neka bude“ okrenula povijest čovječanstva, stavila pred njega pozitivni predznak. To je ravno novomu stvaranju.

VRJEDNOVANJE ČOVJEKOVA TIJELA U CRKVI

Čovjekovo tijelo ima svoj ishod u Bogu i vraća se Bogu. *Vjerujem u uskrsnuće tijela, život vječni!* Upravo to želi naglasiti dogma o Marijinu uznesenju na nebo. Proglašavanje dogme o Marijinu uznesenju na nebo genijalni je odgovor Crkve na probleme cijele jedne epohe. Dogma o Mariji na nebo uznesenoj odgovor je Crkve na gaženje dostojanstva ljudske osobe, na obezvrjeđivanje čovjekova života. Dogma je odgovor Crkve na cinizam s kojim je ljudski život potiran, obezvrijeđen, obeščašćen, odgovor na pokušaje nametanja čovjeku protunaravnih i protubožnih ideologija, gdje su milijarde postajale pokusnim kunićima za nekakvu novu budućnost, novoga čovjeka u fašizmu, komunizmu i socijalizmu, suvremenim pseudoreligijama.

Odgovor je to Crkve na u to doba sve prošireniji ateistički egzistencijalizam Sartrea, Camusa, gdje je osnovica svega gađenje prema životu, besmislenost i apsurdnost egzistencije, oličene u mitskome junaku Sizifu, „bačenost“ u život, ništavilo ili pak čovjeku u buntu, revoltu. Jednom riječju, egzistencijalizam kao negacija postojećeg stanja i prkos te pobuna protiv postojećega.

Namjesto te negacije čovjeka istina o Mariji uznesenoj na nebo sadrži izrazitu crtu pozitivnosti, naime, prihvatanje tijela u svim njegovim protežnicama i sastavnicama, tijela komu predstoji proslava u nebesima. Čovjekov životni put i tijek svršava u Nebu, a ne u Paklu, carstvu smrti, tame, što ćemo pronaći u mitologijama. Tijelo je Božji dar, a ne zamka i izvor grijeha, ono je određeno za proslavu i raj, ne za propast i pakao.

Materija je posvećena, tijelo je posvećeno, sve stvoreno jest oduhovljeno jer je iz Božje ruke proizišlo. Ono je stan Duha Svetoga pa je odraz Božje ljepote. Nebo se raduje Mariji, tjelesnoj, i zato je blagdan Uznesenja na nebo blagdan radovanja tijelu. Tijelo nije više dvoznačno, nego jednoznačno, nije ono grješno, nego hram Duha Svetoga.

MARIJA - LJEPOTA BEZ LJAGE I MANE

Pogotovo kad se govori o Mariji, onda je riječ o pravoj i istinskoj ženi, o pravome i punom životu, o zemaljskom tijeku i svršetku jedne egzistencije. U dogmi o uznesenju ozbiljuje se obećanje dano svima. Kao i sve druge istine o Mariji tako ni ova nije usmjerena samo prema njoj, kao njezina isključiva povlastica, nego se odnosi na svakoga od nas. Na Mariji se ozbiljuje naš kršćanski *credo*, naime,

ČOVJEKOVO TIJELO IMA SVOJ ISHOD U BOGU I VRAĆA SE BOGU. VJERUJEM U USKRSNUĆE TIJELA, ŽIVOT VJEČNI! UPRAVO TO ŽELI NAGLASITI DOGMA O MARIJINU UZNESENJU NA NEBO. PROGLAŠAVANJE DOGME O MARIJINU UZNESENJU NA NEBO GENIJALNI JE ODGOVOR CRKVE NA PROBLEME CIJELE JEDNE EPOHE. DOGMA O MARIJI NA NEBO UZNESENOJ ODGOVOR JE CRKVE NA GAŽENJE DOSTOJANSTVA LJUDSKE OSOBE, NA OBEZVRJEĐIVANJE ČOVJEKOVA ŽIVOTA. DOGMA JE ODGOVOR CRKVE NA CINIZAM S KOJIM JE LJUDSKI ŽIVOT POTIRAN, OBEZVRIJEĐEN, OBEŠČAŠĆEN, ODGOVOR NA POKUŠAJE NAMETANJA ČOVJEKU PROTUNARAVNIH I PROTUBOŽNIH IDEOLOGIJA, GDJE SU MILIJARDE POSTAJALE POKUSNIM KUNIĆIMA ZA NEKAKVU NOVU BUDUĆNOST, NOVOGA ČOVJEKA U FAŠIZMU, KOMUNIZMU I SOCIJALIZMU, SUVREMENIM PSEUDORELIGIJAMA.

otkupljena vjernička i kršćanska egzistencija.

„Vjerujem u uskrsnuće tijela i život budućega vijeka“ – tomu je zalog Marija na nebo uznesena. Dakle, vjerujem u uskrs svoga osobnog tijela, proslavu svoje egzistencije u Bogu. Marija je prvi jamac i svjedok. Ona je jamac pripadnosti Zemlje Nebu i obrnuto. S njom, na nebo uznesenoj, kao da se zatvara krug crkvenih svetkovina:

O Božiću slavimo rođendan utjelovljenog Boga, u uskrsnom krugu svetkujemo muku, smrt, uskrsnuće i proslavu Isusa Krista. Duhovi su povijesni refleksi spasenjskog događanja, ozbiljenje spasenja kroz povijest u Crkvi, a Marija na nebo uznesena konačni je cilj sveukupnosti ljudske egzistencije, koja poprima svoj konkretni izričaj u velikoj Božjoj ‘žetvi’, o svetkovini Svih svetih, onih koji su poput Marije bili srcem i dušom uz Gospodina.

MARIJA - UZOR I PUTOKAZ

Marija nam treba, bez Marije ne možemo. Bez nje je naša vjera iskrivljena i bitno zakinjuta za jednu antropološku protegu. Samo od nje možemo naučiti kako donositi svijetu Isusa Krista i ispuniti što Bog od svakoga od nas očekuje. Ona je putokaz kako pobijediti staru Zmiju, Đavla, zavodnika, lašca i ubojicu ljudi u ovome apokaliptičnom vremenu.

Na Veliku Gospu slavimo najmoćniju, najutjecajnijiu, najznamenitiju ženu u povijesti čovječanstva. Slavimo neznatnu sluškinju iz Nazareta koja je kazala svoje da, svoj fiat, neka bude! Koja je svojim neka bude okrenula povijest čovječanstva, stavila pred njega pozitivni predznak. To je ravno novomu stvaranju. Sjetimo se Staroga zavjeta, sa samoga početka: *Reče Bog: Neka bude! I bijaše!* Od svjetlosti do stvaranja čovjeka. Opetovano da sa strane jednoga bića. Uzmemo li grčki izvornik koji glasi *genoito*, onda je to optativ, željni način: *Neka mi bude, želim to, žudim. Radujem se.* Nije to tek puko rezignirano da, nego radosno, presretno s Marijine strane!

Marija je vidljiva, utjelovljena Božja riječ, gotovo sakramentalni znak, učiteljica u našem životu. Veliki apologet i pisac, tvorac crkvenoga latinskoga jezika, Tertulijan ovako se izrazio: „Ništa čovjekove sile ne iznenađuje do te mjere kao malenost

i jednostavnost s kojom se Božja djela očituju u svijetu u usporedbi sa silinom učinaka koje proizvode... Kako je samo bijedan čovjek u svojoj nevjeri kad želi nijekati u Bogu upravo ono što je Bogu najprimjerenije i najsvojtvenije, a to su jednostavnost i snaga.“

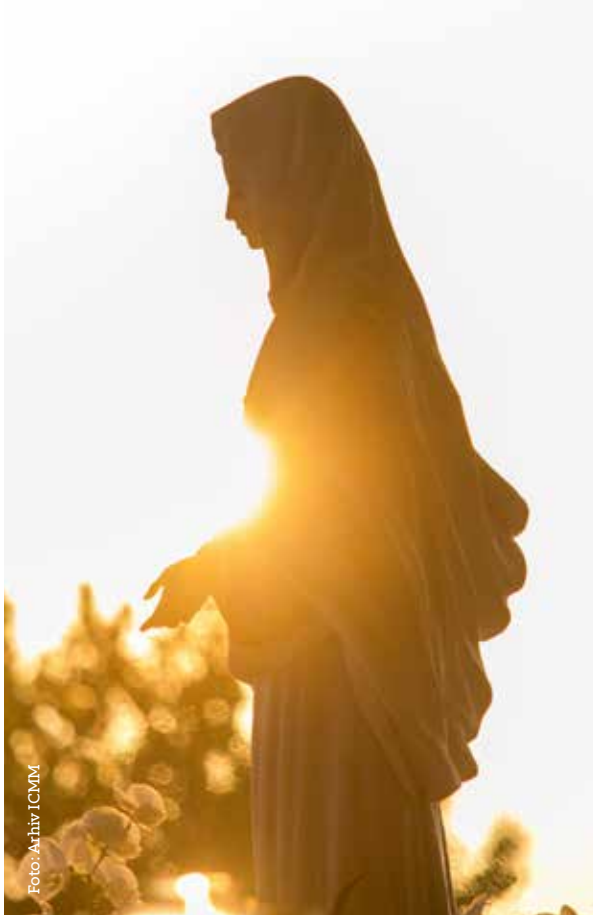
Počevši od krštenja koje je neznatno, a kolike silne učinke proizvodi u čovjeku! I onda navodi Tertulijan poganske ceremonije te sav pusti ritual vezan uz poganske bogove. Žele ostaviti kolosalan dojam, žele biti dojmpljivi, postići silne učinke. Stoga goleme kulise, silna uprizorenja, scenariji. Pa i dandanas, primjerice za velikih predstava, *megaevents*, olimpijskih igara i sl. Goleme pozornice, silne tribine. Posve je drukčije s Marijom. Sve je daleko od svijeta, u skrovitosti!

MARIJA - HRAM I KORABLJA ZAVJETA

Upravo zbog toga svoga *da*, svoje suradnje s Bogom, postavši Majkom Božjom, Marija postaje novim hramom, boravištem samoga Boga. Zbog svoga bogomaterinstva, jer je njezino fizičko tijelo oblikovalo tijelo Sina Božjega koje je uskrsnulo u slavi, bijaše prikladno i dostojno da i njegova Majka, koja ga je nosila, dijeli istu sudbinu sa svojim Sinom, da ne iskusi trulež groba.

Svetkovina Marijina uznesenja na nebo skreće našu pozornost na tijelo i tjelesnost, na govor o tijelu. Danas u svijetu vlada izraziti kult tijela i ljepote. Međutim, dokle to traje? Starenje i propadanje stanica je neizbježno. Nije li u starosti čovjekovo tijelo samo muka i nevolja? Pogotovo kad čovjek ostari ili onemoća, kad pojedini organi otkazuju, kad navale reume, artroze, kostobolje, bolesti, kad pojedinac pati od tolikih tjelesnih zakinuća, kad smo umorni, i kad čovjek osjeća svaki dio svoga tijela kao muku, nevolju, opterećenje?

I što nam još treba uznesenje tijelom i dušom na nebo? Nije li primjerenije govoriti o oslobađanju iz okova tijela, oslobađanju od svih veza i muka, te ići slobodan Bogu, s besmrtnom dušom, kao u grčkoj filozofiji? Međutim, Crkva nam jasno i čvrsto poručuje, držeći se vjere i dogme: *Vjerujem u uskrsnuće tijela i život vječni*. Tijelo je bitno za naše spasenje. *Caro – cardo salutis* – izrazio se već spomenuti apologet Tertulijan. Tijelo je osovina, stožina, uporište

Marija nam treba, bez Marije ne možemo. Bez nje je naša vjera iskrivljena i bitno zakinuta za jednu antropološku protegu. Samo od nje možemo naučiti kako donositi svijetu Isusa Krista i ispuniti što Bog od svakoga od nas očekuje. Ona je putokaz kako pobijediti staru Zmiju, Đavla, zavodnika, lašca i ubojicu ljudi u ovome apokaliptičnom vremenu.

spasjenja. Bog je postao Tijelom, Riječ je postala Tijelom, Sin je Božji postao jednim od nas, u tijelu! „Nisi se strašio krila Djevice!“ – pjeva se i moli u *Tebe Boga hvalimo – Te Deum laudamus*.

KRŠĆANSTVO - AFIRMACIJA ČOVJEKOVA TIJELA

Kršćanstvu se često prigovaralo kako je ono protiv tijela, mrzitelj ljudskoga tijela. I jedan od čestih otrcanih prigovora kršćanstvu, napose Katoličkoj Crkvi, jest tobože neprijateljski stav prema tijelu. Međutim, prođemo li uzduž i poprijeko ovim planetom i sagledamo li sve religije,

ne ćemo pronaći ni jednu koja do te mjere stavlja upravo tijelo u središte svojih misli i zanimanja, dakako, blagoslovljeno, sveto tijelo. I danas su trudnice u „blagoslovljenu stanju“. To će reći, tijelo je svetište i izvor života. U tijelu je naš život začel, ondje je odrastao i stoga ne može biti besmisleno imati tijelo i biti u tijelu. Tijelo nije određeno za grob, raspadanje, nego za život. U Božjem planu treba živjeti ne samo duša nego i tijelo.

Makar u Svetome pismu nema spomena o Marijinu uznesenju na nebo, stoljetna vjera Crkve i predaja govore o tome nedvojbeno. Zato Crkva nije ništa izmislila kad je proglasila vjerskom istinom da je Marija cijelim bićem u nebeskoj (pro)slavi.

U Marijinu Magnificatu – Veliča susrećemo se s čudesnim riječima. Marija veli: *Odsada će me zvati blaženom svi naraštaji*. Gospodinova Majka pretkazuje za svu budućnost ono što će Crkva kao zajednica vjernika svakodnevno moliti, što će unići u štovanje Blažene Djevice Marije do kraja svijeta i vijeka. Marijinim hvaleospjevom Crkva nije ništa izmislila što bi bilo pored Pisma ili Predaje, nego se tu obistinjuje proroštvo koje je Marija u onome milosnom trenutku izrekla.

BLAŽENA TI KOJA SI POVJEROVALA

Te Marijine riječi nisu njezine osobne riječi, nego riječi oplodene Duhom Svetim. Elizabeta – ispunjena Duhom Svetim – izreče o Mariji: *Blago tebi koja si povjerovala! Blago tebi koja vjeruješ!* A Marija sa svoje strane samo nastavlja Elizabetino proroštvo. U Drugoj Petrovoj poslanici (1,21) čitamo kako *nikada ljudi nisu samovoljno, na svoju ruku govorili, nego su – potaknuti Duhom Svetim – zborili*. Isto se može primijeniti u potpunosti i ovdje. Riječ je o istinskom proroštvu, koje je Duh nadahnuo, a štujući Djevicu Mariju Crkva samo odgovara zapovijedi Duha Svetoga *što joj je činiti!* Marija je postala boravištem Boga, Božje riječi, stanom Duha Svetoga, Hramom, Kovčegom, Škrinjom zavjetnom. Upravo na Mariji i svetcima možemo odčitati sve bogatstvo i raznolikost Božje milosti i djelovanja. Marija i sveti čisto su zrcalo Božje slave, u njima se zrcali ono što Bog čini u svijetu! Oni su odraz Božje ljepote, dobrote, milosrđa, blagosti!

Marija je Kovčeg Saveza o kome govori Knjiga Otkrivenja, u njoj je

Marija je Kovčeg Saveza o kome govori Knjiga Otkrivenja, u njoj je sadržana tajna Hrama - Božjega boravišta među ljudima. Bog uistinu stanuje u njoj, ona je 'Šator Božji'. U Mariji, postaje zbiljnost ono o čemu sve religije i kulture sanjaju ili žude, naime, o boravku Božjemu među nama. Marija je otvorila Gospodinu svoju dušu i srce, i zato je proslavljena zauvijek u nebesima. Ona pokazuje put života, kako postati sretni i blaženi na putu blaženstva kojim je ona išla.

sadržana tajna Hrama – Božjega boravišta među ljudima. Bog uistinu stanuje u njoj, ona je 'Šator Božji'. U Mariji, postaje zbiljnost ono o čemu sve religije i kulture sanjaju ili žude, naime, o boravku Božjemu među nama. Marija je otvorila Gospodinu svoju dušu i srce, i zato je proslavljena zauvijek u nebesima. Ona pokazuje put života, kako postati sretni i blaženi na putu blaženstva kojim je ona išla.

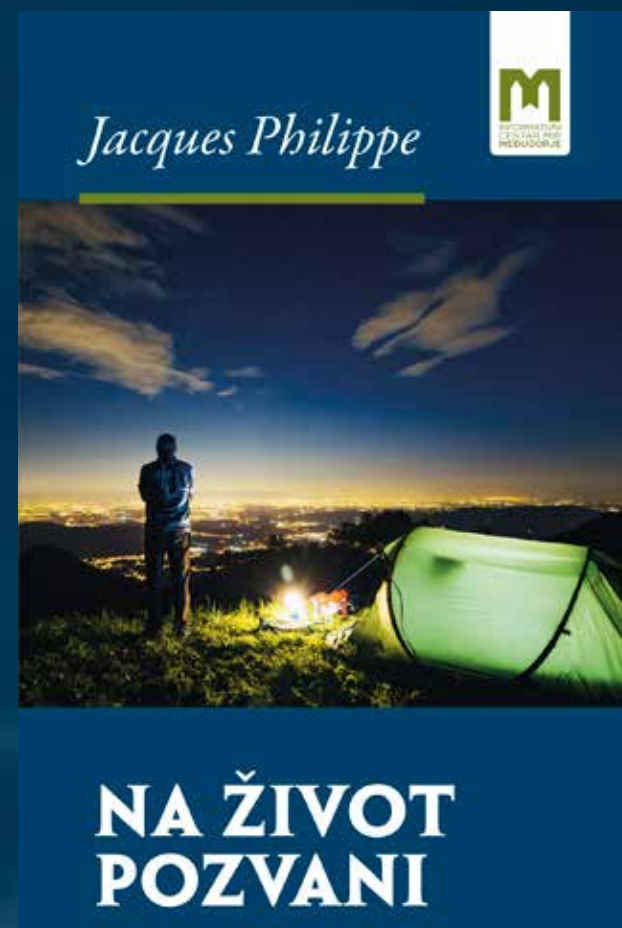
Blažena ti koja si povjerovala. Prvi i odlučni korak da bi čovjek postao mjestom Božjega boravišta te postigao blaženu sreću jest vjera, vjerovanje, vjerovati: vjera u Boga, Boga koji se objavio u Isusu Kristu te koji nam se obraća u riječima Svetoga pisma.

Vjerovati ne znači dodavati stanovitom mišljenju novo mišljenje. Osvjedočenje, vjera kako Bog jest, kako Bog opstoji, nije informacija poput drugih. Za toliko informacija uopće nije bitno jesu li lažne ili istinite, ništa ne mijenjaju u našem životu. Ali ako Boga nema, ako Bog ne postoji, život je prazan, budućnost jest besmislena. Odatle danas toliko depresije u svijetu.

Ali ako Boga ima, onda se sve mijenja, onda se mijenja predznak kao u matematici! Onda je život svjetlo, budućnost osmišljena, imamo orijentacijske točke kako živjeti. Vjera je temeljna orijentacija našega života. Vjerovati znači: Vjerujem da si ti Bog moj, vjerujem da si u Isusu Kristu, Sinu, među nama nazočan.

To daje životu orijentaciju, pruža mogućnost povezivanja s Bogom, sjedinjenja s njime, pronalaska mjesta gdje mogu živjeti te način kako živjeti. Vjerovati znači ne samo imati stanoviti svjetonazor, način mišljenja, imati neku ideju, nego je vjera način na koji živim, djelujem. Iz vjerovanja slijedi življenje! Tko se ne trudi živjeti ono što vjeruje, prema onome što mu vjera govori, doskora će početi misliti kako živi i kamo ga njegove strasti i požude vode. Bez jasna pristanka i konkretna života vjera je prazna i nema odjeka u životu!

Odsad će me zvati blaženom svi naraštaji! – To znači da je budućnost te sve ono što je ispred nas u Božjim rukama. Bog je onaj koji pobjeđuje. Ne pobjeđuje apokaliptički Zmaj, kao utjelovljenje bogohulnih sila ovoga svijeta. Čini se da su one nepobjedive. Međutim, Marija nam veli da su pobjedive. Žena je snažnija jer je Bog jači. Bog je ranjiv, ali Bog je ljubav, a ljubav je uvijek ranjiva i pati. Međutim, on ima budućnost u svojoj ruci. Stajati na strani Božjoj znači stajati na strani mira, budućnosti! Marija na nebo uznesena pobjeđuje, ne s mačem u ruci, nego s mačem u srcu!

Jacques Philippe

NA ŽIVOT POZVANI

Ljudski je život divna pustolovina. Usprkos bremenu patnje i razočaranja što ih sa sobom nosi, nudi nam razvitak svih naših sposobnosti za ljubav i radost. Zato nemojmo pokušavati programirati svoju sreću, nego učimo prepoznavati i prihvaćati pozive.

Knjigu možete naći u
Suvenirmici Informativnog
centra MIR Međugorje.

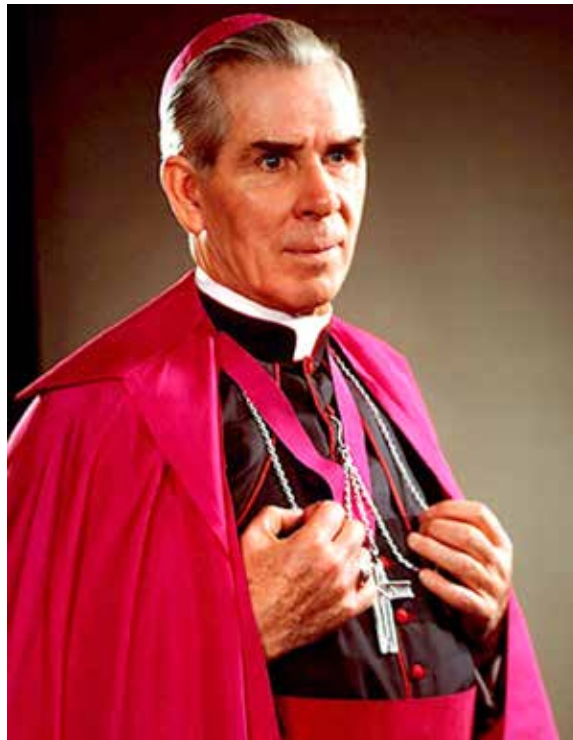

Nadbiskup Fulton Sheen uskoro će biti proglašen blaženim

Papa Franjo odobrio je 5. srpnja Kongregaciji za kauze svetaca da proglasi dekret o čudu koje se pripisuje zagovoru sluga Božjega Fultona Sheena, jednog od prvih televizijskih propovjednika.

Papa Franjo primio je 5. srpnja u audijenciju prefekta Kongregacije za kauze svetaca kardinala Angela Beccia. Tijekom audijencije Papa je dao odobrenje Kongregaciji da proglasi nove dekrete o čudu i herojskim krjepostima za osam slugu i službenica Božjih. Jednim od odobrenih dekreta priznato je čudo koje se pripisuje zagovoru časnoga sluga Božjega biskupa Fultona Sheena, naslovnog nadbiskupa Newporta i nekadašnjeg biskupa Rochestera.

Fulton Sheen rođen je 8. svibnja 1895. u El Pasu u Illinoisu u SAD-u. Sa 24 godine bio je zaređen za svećenika i nakon što je stekao doktorat iz teologije u Rimu, vratio se u SAD gdje je započeo svoje poslanje kao župnik u predgrađu. Od 1926. do 1950. predavao je filozofiju na Katoličkom sveučilištu u Washingtonu. Godine 1930., na poziv američke radio postaje NBC, sudjelovao je svake nedjelje u radijskoj emisiji pod nazivom „Katolički sat“. Godine 1950. njegov jasan i razumljiv jezik stigao je do televizijskih gledatelja. Njegova misija kao televizijskog propovjednika počinje s emisijom na NBC-u „Vrijedi živjeti“. Emisiju je svaki tjedan pratilo više od trideset milijuna gledatelja. Godine 1950. imenovan je nacionalnim ravnateljem Društva za širenje vjere. Počinje dugi niz putovanja u Aziju, Afriku i Oceaniju. Dana 11. lipnja 1951. posvećen je za biskupa, a 1966. imenovan je biskupom u Rochesteru. Umro je 9. prosinca 1979. u New Yorku.

Kartuzijanci zatvaraju dva od 23 preostala samostana u svijetu

Zatvaranjem španjolske kartuzije Santa Maria de Benifasar u svijetu preostaju još samo četiri ženska samostana kartuzijanskoga reda, najstrožega u Katoličkoj Crkvi, potpuno posvećenoga kontemplaciji.

Vrata zatvara i muški samostan Santa Maria de Scala Coeli u Portugalu, čime na Pirinejskom poluotoku kartuzijanci djeluju u još samo tri kartuzije. Dva samostana bit će zatvorena još ove godine. O tome se već duže razmišljalo, a zbog izostanka novih članova sada će se to i realizirati.

Godine 1084. sv. Bruno sa

šestoricom drugova osnovao je prvi samostan u Chartreuse kod francuskoga Grenoblea. Nama je najbliža kartuzija Pleterje u Sloveniji, na čijim se mrežnim stranicama navodi da danas na svijetu živi oko 380 kartuzijanaca i kartuzijanki u Francuskoj, Španjolskoj, Italiji, Južnoj Koreji, Engleskoj, Argentini, Brazilu, Njemačkoj, Portugalu, Sloveniji, Švicarskoj i SAD-u.

S kartuzijanskim redom šira javnost pobliže je upoznata zahvaljujući dokumentarnom filmu „Veličanstvena tišina“ njemačkog redatelja Philipa Gröninga.

Četvorica novaka na Humcu položila svoje prve redovničke zavjete

Nakon završene godine novicijata, u subotu 6. srpnja 2019. pod večernjom svetom misom u 19 sati u novoj crkvi na Humcu, svoje prve privremene redovničke zavjete položila su mlada braća: Robert Cvitanović iz župe sv. Petra i Pavla – Mostar, Antonio Petric iz župe Bezgrešnoga Začeca BDM – Posušje, David Sliško- vić iz župe Uznesenja BDM – Široki Brijeg i Josip Stanić iz župe sv. Mihovila Arkandela – Tomislavgrad.

Misno slavlje predvodio je provincijal Hercegovačke franjevačke provincije fra Miljenko Šteko, u koncelecijaciji s mešтром novaka fra Stankom Mabićem, gvardijanom fra

Darijom Dodigom i još 18 svećenika. Na misi je nazočilo i više od dvadeset bogoslova.

U prigodnoj propovijedi fra Miljenko je zavjetovanicima naglasio da polažući zavjete – evanđeoske zavjete siromaštva, poslušnosti i čistoće u „našoj Provinciji, stupaju na put obraćenja koje je trajni proces“.

– Zavjeti kao osobno predanje, ali ujedno i vanjski vidljivi znak, trebaju nas voditi do onog potpunog predanja po uzoru na svetog Franju, rekao je u svojoj propovijedi fra Miljenko Šteko, potom je uslijedio obred zavjetovanja, nakon kojeg su nazočna braća čestitala zavjetovanicima.

Australski redovnik dobitnik prestižne nagrade za očuvanje jezika Aboridžina

Australska biskupska konferencija priopćila je 27. srpnja da je brat Steve Morelli dobitnik najvažnijega australskoga priznanja „Patji-Dawes“ – za učenje drugih jezika osim engleskoga.

U priopćenju Australske BK ističe se da je očuvanje i promicanje jezika starosjedilačkoga stanovništva Australije uvijek bilo u središtu crkvenoga zauzimanja. Brat Morelli (76), član Družbe kršćanske braće u Australiji, na zamolbu mjesnih Aboridžina tri posljednja desetljeća radio je na rječniku njihova jezika. Usto je predavao jezik područja Gumbaynggirr. Zahvaljujući na visokom priznanju, brat Morelli istaknuo je kako mu je bila najveća čast surađivati sa starijim osobama i mjesnim Aboridžinima koji se vrlo ponose svojom baštinom.

Oblačenje šestorice novaka hercegovačke franjevačke provincije

Šestorica mladića, Marinko Filipović iz Posuškog Graca, Jure Jakov Nikolić iz Züricha, Mladen Dragičević s Humca, Danijel Sentić iz Graca kod Neuma, Mario Kvesić iz Rasnog i Ante Radoš iz Seonice, postulanti Hercegovačke franjevačke provincije u nedjelju 14. srpnja prvi su put obukli franjevački habit u župnoj crkvi sv. Petra i Pavla u Mostaru.

Misno slavlje i obred oblačenja predvodio je provincijal fra Miljenko Šteko. Suslavili su meštar postulanata fra Iko Skoko, meštar novaka fra

Stanko Mabić, gvardijan fra Danko Perutina i još pedesetak misnika.

Posebno emotivno za sve bilo je preuzimanje habita od provincijala koje su im kasnije župnici i svećenici iz njihovih župa pomogli obući na radost obitelji i rodbine, braće bogoslova i svećenika, te vjernika koji su ispunili crkvu u Mostaru.

Nakon oblačenja i mise novaci su pristupili tzv. godini kušnje, odnosno novicijata na Humcu svojevrijedno ostavivši svijet kako bi slijedili Isusa Krista stopama svetoga Franje.

Biskupi: Oružano nasilje je bolest Sjedinjenih Američkih Država

Nakon napada devetnaestogodišnjaka na posjetitelje festivala u Gilroyju u Kaliforniji, u kojem su 28. srpnja život izgubile tri osobe, a 12 ih je ranjeno, američki biskupi ponovno su oštro osudili masovnu rasprostranjenost oružja u zemlji. Zemlja je bolesna od oružanoga nasilja, istaknuo je 30. srpnja predsjednik odbora Biskupske konferencije SAD-a za socijalnu pravdu biskup Frank J. Dewane, poručujući da američki građani moraju priznati

razmjere toga problema. Crkva je na strani svih ljudi koje oružje ugrožava – poručio je.

Više stotina građana okupilo se u ponedjeljak 29. srpnja u crkvi sv. Marije u Gilroyju na misi zadušnici za žrtve pokolja i njihove obitelji koju je predvodio biskup Oscar Cantu iz San Josea.

Tinejdžer je ubio šestogodišnjega dječaka, trinaestogodišnju djevojku i dvadesetogodišnjaka, a njega je ubila policija.

Prosvjed nigerijskih svećenika protiv Vlade

Nakon ubojstva još jednoga katoličkoga župnika u Nigeriji svećenici Biskupije Enugu okupili su se na otvorenom prosvjedu protiv Vlade koja ništa ne poduzima protiv nasilja koje vlada u zemlji.

Vlada i snage sigurnosti moraju biti odlučnije u zaštiti građana, poručilo je oko dvije stotine svećenika. Neposredni povod prosvjeda bilo je ubojstvo katoličkoga svećenika Paula Offua u

saveznoj državi Enugu 1. kolovoza, kojega su navodno ubili islamistički pastiri naroda Fulbe. U priopćenju iz biskupije ističe se da je vlč. Offu ustrijeljen jer nije htio zaustaviti automobil kojim se vraćao iz posjeta kolegi svećeniku kada su ga zaustavili „pastiri ubojice“.

To je drugi katolički svećenik ubijen na tom području posljednjih mjeseci, te trinaesti svećenik u svijetu koji je ubijen ove godine. Zaklada papinskoga prava „Pomoć Crkvi u nevolji“ pozvala je talijansku katoličku zajednicu da se moli za one koji su ubijeni posljednjih mjeseci Nigeriji i uputila hitan apel nigerijskim vlastima da zajamče

sigurnost ljudi i mjesta bogoštovlja, poručujući: Vrijeme je da se okonča to krvoproliće! Ovih se mjeseci Nigerija suočava s dolaskom pastira iz naroda Fulbe, islamske vjeroispovijesti, koji bježe od širenja pustinje, te koristeći nasilje osvajaju nova zemljišta na štetu poljodjelaca koji su većinom kršćani. Samo je u lipnju prošle godine više od 200 poljodjelaca pogubljeno u nekoliko sela.

JE LI I ZLOČINAC ČOVJEK?

MILE MAMIĆ

U jednom smo broju Glasnika mira, poštovani čitatelji, govorili o čovjeku. Spomenuli smo tužnu sliku Vesne Parun o čovjeku („Gorko je čovjek biti kad nož se s čovjekom brati“). Preinačili smo to u ljepše: „Divno je čovjek biti kad Krist se s čovjekom brati.“

Osim riječi čovjek postoji i riječ *nečovjek*. Je li nečovjek čovjek? Jest! Osnovni uvjet da bi netko bio *nečovjek* jest upravo to da je čovjek. U skladu s tim složiti ćemo se da je i *zločinac* čovjek.

Riječ *zločinac*, gen. jednine *zločinca* je složeno-sufiksalna tvorenica. U nom. jedn. drugi je slog kratak, ali se u gen. jedn. i drugim padežima produljuje ispred skupine -nc- (zvonačnik+šumnik). U gen. mn. umeće se nepostojano a: *zločinaca*. Mogla bi značiti „muška osoba koja čini zlo“, ali obično znači „muška osoba koja je počinila neki teški zločin, zlodjelo.“ Ženska osoba bi bila *zločinka*. I ta imenica u izgovoru produljuje drugi slog, što je gore objašnjeno. Ta se imenica opire provođenju sibilarizacija, pa k ne prelazi u c. I od *zločinac* i *zločinka* pridjev je *zločinački*. U starijem hrvatskom jeziku *zločin* je značilo osobu (kao *zlotvor*), a sam čin bio je *zločinstvo*.

Neduzna riječ *nož* u stihu Vesne Parun zloupotrijebljena je. Kad već govorimo o toj riječi, jednosložna je imenica muškoga roda. Završava na nepčani suglasnik. Zato ima instrumental jednine *nožem*. Obično ima tzv. dugu množinu *noževi*. Može imati i kratku množinu *noži*, ali ona je stilski obilježena.

Ona je u tom stihu samo predstavnik bogatoga instrumentarija čime se može činiti i zlo.

U ožujku 2017. govorili smo o riječi *muka*, njezinim izvedenicama i sličnicama. Imamo cijeli niz riječi: *mučiti*, *mučenje*, *mučenik*, *mučenica*, *mučeništvo*, *mučenički*, zatim *mučitelj*, *mučiteljica*. Riječ *muka* ima svoje sličnoznačnice: *patnja*, *bol*, *trpljenje*. U uskoj vezi s tim je i *progon*, *progoniti/prognati*, *prognanik*, *prognanica*, *prognanički*, *progonitelj*, *progoniteljica* itd.

To obično uključuje masovnost, sustavnost i završava masovnim *progonom*, *pokoljem*, *ubojstvom*. Ako se radi o sustavnom istrjebljivanju nekoga naroda, u pitanju je *genocid* (*pokolj zatorni*), prema glagolu *zatrći* (narod, pleme, porodicu, obitelj).

U svim tim situacijama na jednoj strani imamo *silnike*, *tlačitelje*, *progonitelje*, *mučitelje*, a na drugoj njihove žrtve: *patnike*, *prognanike*, *mučenike*. Imamo pozitivce i negativce. Jednih bez drugih nema.

Zločin treba razlučiti od zločinca. Zločin osuđujemo. Sud osuđuje i zločinca kad mu se zločin i krivnja dokažu. Ali kao kršćani, humanisti trebamo i u zločincu gledati čovjeka i moliti za njegovo obraćenje i spasenje. Krist je i za njega umro. Potrebna je snaga duha, kajanje, praštanje, pomirenje.

Imali smo na našim prostorima puno ratova. Ratovi obično završavaju pobjedom jedne strane i porazom druge strane. Riječi *pobijediti*, *pobjeda*, *pobjednik* su rusizmi koji su prevladali u novije vrijeme u hrvatskome jeziku. Prije smo imali samo *dobiti*, *dobitak*, *dobitnik*. To je izazvalo stanovit značenjski pomak tih riječi. Rat može biti obrambeni i osvajački. Mi smo bili nekoliko stoljeća na braniku kršćanske Europe. Osvajačkih ratova nismo vodili. „Branili smo časno mi ognjišće svoje.“ U svakom se ratu događa i puno zla. Kad pobjednici pišu povijest, onda je sve što su oni činili dobro, dopušteno, pravedno, legitimno, sjajno, junački. Među njima „nema“ zločinaca. Dobro znamo da nije tako.

Ljudska prosudba o tom tko je zločinac je vrlo nepouzdana, subjek-

tivna, ideološki uvjetovana, pristrana. Sjetimo se: I Isus je bio ubrojen među zločince. I kardinal Alojzije Stepinac i mnogi drugi pravедnici. Širokobriješki franjevci nisu proglašeni zločincima nego su na kukavički način smaknuti bez suda i presude. Suludo je to sad naknadno opravdavati i uvoditi pretpostavku (presumpciju) krivnje. Tragikomično je kad to čini profesor kaznenoga prava. Zabrinjavajuće je što se od toga ne ograđuje njegov fakultet, struka ni stranački kolege. I za najveće zločince vrijedi pretpostavka nevinosti dok se ne dokaže krivnja. Upravo zato za sve žrtve Križnoga puta vrijedi pretpostavka nevinosti. Nije bilo istraga, suda, ni presude. Mučeni su i smaknuti na zvjerski način. Naš narod kaže: „Dva bez duše, treći bez glave.“ To se tiče krivoga, lažnoga svjedočenja. A ovdje je bio dovoljan jedan bez duše, i to ne kao svjedok, i mnogi pravедnici ostadoše bez glave. Neki su protiv komemoracije u Bleiburgu tobože „jer je među njima bilo i zločinca i jer se tu veliča NDH“. Od Stepinca trebamo učiti državu i režim lučiti. Neoprostiv je „griješ“ Stepincu što je ljubio svoju jedinu domovinu Hrvatsku. Neustrašivo je osuđivao zločine i spašavao ugrožene ljude bez obzira na vjeru, narodnost i ideologiju, i sve mu to ne uračunaše u pravедnost, a hvalili su u šumici njegove govore protiv zla.

Zločin treba razlučiti od zločinca. Zločin osuđujemo. Sud osuđuje i zločinca kad mu se zločin i krivnja dokažu. Ali kao kršćani, humanisti trebamo i u zločincu gledati čovjeka i moliti za njegovo obraćenje i spasenje. Krist je i za njega umro. Potrebna je snaga duha, kajanje, praštanje, pomirenje.

Tjedni molitveni program

ljetni raspored (od 1. lipnja do 31. kolovoza)

PONEDJELJAK I SRIJEDA

7,30 h Sv. misa na hrvatskom
Prijepodne Sv. mise na raznim jezicima
Tijekom dana Susreti po dogovoru
Popodne Tiho klanjanje u Kapelici klanjanja
18 - 21 h **Večernji molitveni program i ispovijed**
18 h Radosna i žalosna otajstva krunice
19 h Sv. misa
20 - 21 h Blagoslov predmeta, molitva za zdravlje duše i tijela, slavna otajstva krunice

UTORAK

7,30 h Sv. misa na hrvatskom
Prijepodne Sv. mise na raznim jezicima
Tijekom dana Susreti po dogovoru
Popodne Tiho klanjanje u Kapelici klanjanja
18 - 21 h **Večernji molitveni program i ispovijed**
18 h Radosna i žalosna otajstva krunice
19 h Sv. misa
20 - 21 h Blagoslov predmeta, molitva za zdravlje duše i tijela, slavna otajstva krunice
Euharistijsko klanjanje

ČETVRTAK

7,30 h Sv. Misa na hrvatskom
Prijepodne Sv. Mise na raznim jezicima
Tijekom dana Susreti po dogovoru
Popodne Tiho klanjanje u Kapelici klanjanja
18 - 21 h **Večernji molitveni program i ispovijed**
18 h Krunica
19 h Sv. Misa, blagoslov predmeta
20 - 21 h Euharistijsko klanjanje

PETAK

7,30 h Sv. misa na hrvatskom
Prijepodne Sv. mise na raznim jezicima
Tijekom dana Susreti po dogovoru
Popodne Tiho klanjanje u Kapelici klanjanja
16 h Križni put uz Križevac
18 - 21 h **Večernji molitveni program i ispovijed**
18 h Radosna i žalosna otajstva krunice
19 h Sv. misa, blagoslov predmeta
20 - 21 h Čašćenje Križa

SUBOTA

7,30 h, 13 h Sv. misa na hrvatskom
Prijepodne Sv. mise na raznim jezicima
Tijekom dana Susreti po dogovoru
Popodne Tiho klanjanje u Kapelici klanjanja
18 - 21 h **Večernji molitveni program i ispovijed**
18 h Radosna i žalosna otajstva krunice
19 h Sv. misa
20 - 21 h Blagoslov predmeta, molitva za zdravlje duše i tijela, slavna otajstva krunice
Euharistijsko klanjanje

NEDJELJA I BLAGDANI

7, 8,11 i 19 h Sv. mise na hrvatskom
Ispovijed Prije podne za vrijeme Mise
Prijepodne Sv. mise na različitim jezicima
Tijekom dana Susreti sa svjedocima
Poslije podne Tiho klanjanje u Kapelici klanjanja
16 h Krunica na Brdu ukazanja
18 - 21 h **Večernji molitveni program i ispovijed**
18 h Radosna i žalosna otajstva krunice
19 h Sv. misa
20 - 21 h Blagoslov predmeta, molitva za zdravlje duše i tijela, slavna otajstva krunice

ZA HRVATSKE HODOČASNIKE

Svakoga dana od 1. srpnja do 31. kolovoza
13 h sv. misa na hrvatskom jeziku

POTICAJ ZA LECTIO DIVINA

Iz preobilja biblijskih tekstova Crkva nam iz dana u dan nudi odabranu duhovnu hranu – misna čitanja iz Staroga i Novoga zavjeta. Iz broja u broj Glasnika mira u ovoj ćete rubrici naći kratice koje upućuju na biblijsku knjigu, poglavlje i redak misnih čitanja za razdoblje od 15. do 15. u mjesecu. Božja je riječ radosna vijest. Ona je živa i djelotvorna. Ako se izložimo njezinu djelovanju, ona ima snagu mijenjati nas.

Četvrtak, 15. 8. 2019.

UZNESENE BLAŽENE DJEVICE MARIJE
Otk 11, 19a; 12,1-6a.10ab; Ps 45,10b-12b.16; 1Kor 15,20-27a; Lk 1,39-56

Petak, 16. 8. 2019.

Jš 24,1-13; Ps 136,1-3.16-18.21-22.24; Mt 19,3-12

Subota, 17. 8. 2019.

Jš 24,14-29; Ps 16,1-2a.5.7-8.11; Mt 19,13-15

Nedjelja, 18. 8. 2019.

Jr 38,4-6.8-10; Ps 40,2-4.18; Heb 12,1-4; Lk 12,49-53

Ponedjeljak, 19. 8. 2019.

Suci 2,11-19; Ps 106,34-37.39-40.43ab-44; Mt 19,16-22

Utorak, 20. 8. 2019.

od dana: Suci 6,11-24a; Ps 85,9.11-14; Mt 19,23-30

Srijeda, 21. 8. 2019.

od dana: Suci 9,6-15; Ps 21,2-7; Mt 20,1-16a

Četvrtak, 22. 8. 2019.

Blažena Djeвица Marija Kraljica
od dana: Suci 11,29-39a; Ps 40,5-10; Mt 22,1-14; ili od spom.: Iz 9,1-6; Ps 113,1-8; Lk 1,26-38

Petak, 23. 8. 2019.

Rut 1,1,3-6.14b-16.22; Ps 146,5-10; Mt 22,34-40

Subota, 24. 8. 2019.

vl.: Otk 21,9b-14; Ps 145,10-13b.17-18; Iv 1,45-51

Nedjelja, 25. 8. 2019.

Iz 66,18-21; Ps 117,1-2; Heb 12,5-7.11-13; Lk 13,22-30

Ponedjeljak, 26. 8. 2019.

1Sol 1,1-5.8b-10; Ps 149,1-6a.9b; Mt 23,13-22

Utorak, 27. 8. 2019.

od dana: 1Sol 2,1-8; Ps 139,1-6; Mt 23,23-26

Srijeda, 28. 8. 2019.

od dana: 1Sol 2,9-13; Ps 139,7-12b; Mt 23,27-32

Četvrtak, 29. 8. 2019.

Mučeništvo sv. Ivana Krstitelja

vl.: Jr 1,17-19; Ps 71,1-6b.15ab.17; Mk 6,17-29

Petak, 30. 8. 2019.

1Sol 4,1-8; Ps 97,1-2b.5-6.10-12; Mt 25,1-13

Subota, 31. 8. 2019.

1Sol 4,9-11; Ps 98,1.7-9; Mt 25,14-30

Nedjelja, 1. 9. 2019.

Sir 3,17-18.20.28-29; Ps 68,4-5ac.6-7ab.10-11; Heb 12,18-19.22-24a; Lk 14,1.7-14

Ponedjeljak, 2. 9. 2019.

1Sol 4,13-18; Ps 96,1.3-5.11-13; Lk 4,16-30

Utorak, 3. 9. 2019.

od dana: 1Sol 5,1-6.9-11; Ps 27,1.4.13-14; Lk 4,31-37

Srijeda, 4. 9. 2019.

Kol 1,1-8; Ps 52,10-11; Lk 4,38-44

Četvrtak, 5. 9. 2019.

Kol 1,9-14; Ps 98,2-6; Lk 5,1-11

Petak, 6. 9. 2019.

Kol 1,15-20; Ps 100,1b-5; Lk 5,33-39

Subota, 7. 9. 2019.

od dana: Kol 1,21-23; Ps 54,3-4.6.8; Lk 6,1-5

Nedjelja, 8. 9. 2019.

Mudr 9,13-18b; Ps 90,3-6.12-14.17; Flm 9b-10.12-17; Lk 14,25-33

Ponedjeljak, 9. 9. 2019.

Kol 1,24-23; Ps 62,6-7.9; Lk 6,6-11

Utorak, 10. 9. 2019.

Kol 2,6-15; Ps 145,1-2.8-11; Lk 6,12-19

Srijeda, 11. 9. 2019.

Kol 3,1-11; Ps 145,2-3.10-13b; Lk 6,20-26

Četvrtak, 12. 9. 2019.

Kol 3,12-17; Ps 150,1-6; Lk 6,27-38

Petak, 13. 9. 2019.

od dana: 1Tim 1,1-2.12-14; Ps 16,1-2a.5.7-8.11; Lk 6,39-42

Subota, 14. 9. 2019.

UZVIŠENE SVETOGA KRIŽA

vl.: Br 21,4b-9 (ili: Fil 2,6-11); Ps 78,1-2.34-38; Iv 3,13-17

Nedjelja, 15. 9. 2019.

Izl 32,7-11.13-14; Ps 51,3-4.12-13.17.19; 1Tim 1,12-17; Lk 15,1-32

24 godina s vama u molitvi

RADIOPOSTAJA
mir
MEĐUGORJE

Tel.: ++387 36 653 580 uredništvo, 653 548 marketing

Fax: ++387 36 653 552, E-mail: radio-mir@medjugorje.hr

Uživo na internetu: www.radio-medjugorje.com

Radiopostaja "MIR" Međugorje djeluje od 25. studenoga 1997., a od blagdana sv. Franje 4. listopada 1999. emitira program preko interneta. Zahvaljujući satelitskom programu, glas naše Radiopostaje može se čuti u cijeloj Europi, na Bliskom istoku. Svaki dan emitira uživo kronicu i sv. mise iz crkve sv. Jakova u Međugorju. Iz studija se 24 sata emitiraju svakodnevni govorni i glazbeni programi. Radiopostaja "MIR" Međugorje djeluje u sklopu Informativnog centra "Mir" Međugorje.

Poslanje radiopostaje "MIR" Međugorje: povezati hodočasnike Kraljice Mira, naviještati zdrave vjerničke stavove, podupirati normalne općeljudske odnose, širiti ekumensko ozračje među ljudima.

Jajce 87,8 Mhz, Mostar 100 MHz, Banja Luka 87,8 MHz, Hercegovina 101,5 MHz, Lašvanska dolina 100 MHz, Split, Južna Hrvatska 101,5 MHz, Sarajevo i Srednja Bosna 96,1 Mhz, Bugojno, Uskoplje i okolica 101,8 Mhz, Sjeverozapadna Bosna 106,7 Mhz, Žepče, Tuzla, Usora, Posavina 100,1 Mhz, Dolina Neretve i Južna Hercegovina 98,3 Mhz, Rama, Konjic, Sjeverna Hercegovina 104,7 Mhz, Zagreb, Lika, Bihać, Srednja Hrvatska 107,8 Mhz, Satelit za Europu i Bliski istok: EUTELSAT 16°E

